Ч. 231 (14.775). Львів, середа 20. жовтня 1937 Оплата поштова uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Перед великим національним наступом

НА АРАГОНСЬКОМУ ФРОНТІ.

Вірогодостойні еспанські національні кола [...]кають, що нині мала початись на араґонському фронті велика національна офензива, але її відложили на кілька днів, бо національне командування чекає поважніших успіхів у Астурії, що дозволилиб їй перегрупувати сили. Крім того червоні дізнались, куди звернена офензива, тому зосередили під Сараґосою дуже багато війська, як це ствердили національні [...]ики.

Невідомо, які великі сили ужиє національне командування. На всякий випадок є вони поважні, про що переконалися червоні підчас наступів під Фуенте дель Ебро. Мабуть буде це найбільша операція від початку національної війни.

В АСТУРІЇ НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЙДУТЬ ВПЕРЕД.

Валенсійське міністерство оборони признає, що національні війська заняли гору 800 і місто Пуебля де Колюмбія. Національні літаки дальше бомбардують запілля червоних, зокрема пристані Мізель і Хіхон.

Кілько є італійських вояків у Еспанії?

У звязку з нарадами льондонського комітету неінтервенції на тему евакуації добровольців з Еспанії, півурядова „Інформаціоне Діпльоматіка" подає, що в армії ген. Франка є 40.000 італійських вояків разом зі саніта[р]ним персоналом. Цю цифру опубліковано під впливом [мі]родатних кол.

Англійська преса квестіонує вірогодостойність заяви „Дипльоматичної Кореспонденції" та твердить, буцімто на основі британських міродатних інформацій, що в Еспанії є коло 80.000 італійського війська: 4 дивізії. летунство, технічні частини й інші.

Чи Італія візьме участь у конференції

9-ОХ ДЕРЖАВ?

У добре поінформованих колах твердять, що Італію запрошено на конференцію сиґнатарів 9-ох держав до Брюсселі; можливо, що вона прийме запрошення.

ЗАГАДКОВЕ СТАНОВИЩЕ ЯПОНІЇ.

Японський уряд не заявить офіційно, чи візьме участь у конференції 9-ох держав, доки не дістане формального запрошення.

Анґлія не може рахувати

НА ПІВДЕННУ АФРИКУ.

Як подає Райтер, міністр національної оборони Південно-африканської Унії Пірок заявив учора у промові до вояків у Клерсдорфі (Трансваль), що Велика Британія не може рахувати на поміч південно-африканських військ на випадок війни поза територією унії. „Коли небудь жадатиме від вас, — сказав міністр — щоб ви брались до зброї під претекстом, що якась умова з Анґлією змушує вас до війни, я уповноважнюю вас відмовитись від послуху; в такому випадку я був би першим із повстанців.

•

(т) Південно-африканська Унія, подібно як інші британські домінії є незалежною демократичною державою, звязаною з Анґлією лише особою короля і господарськими взаєминами. В останніх часах британський уряд намагається закріпити звязки з домініями, щоб скоординувати оборону імперії. Постава поодиноких доміній до цієї справи ріжна: Напр. уряд Австралії, сильно загроженої японським імперіялізмом, висловився недавно за близькою співпрацею з Великою Британією. Навпаки, Південна Африка, положена між морями, пустинями, степами, далеко від імперіялістичних держав, не боїться за свою безпеку, тому воліє тримaтись здалека від імперіяльної оборонної системи, щоб не наражуватись на пролив крови у чужій справі.

На поставу Південної Африки можливо що вплинув і її національний склад. Коли інші домінії мають рішучу більшість анґльосаксонського населення, велика частина Південної Африки заселена бурами, які беруть участь в управі домінією. Як відомо, вони погодилися з британським пануванням щойно з початком XX. століття, після програної війни. Звичайно, що нема у них почуття анґльосаксонської спільноти, яка споює британську імперію.

Італійський офіціоз осуджує

БРИТІЙСЬКУ ПОЛІТИКУ В ПАЛЕСТИНІ.

„Попольо д' Італія", орґан Мусолінія, гостро атакує Велику Британію за її протиарабську акцію в Палестині. Він подає, що м. ін. англійці пімстились за спалення летунського майдану в Лідді так, що з літаків знищили кілька камениць.

„Вістки з Палестини викликують обурення цілого культурного світу — пише „Попольо д' Італія". — Ніхто не дав Англії мандату нищити Святу Землю. Цікаво, чи англійські єпископи похвалять ці „геройські" виступи британської влади в Єрусалимі?

АБІСИНСЬКІ МУСУЛМАНИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Провідники мусулманського населення Абісинії вислали до британського уряду і до Ліґи Націй протест проти британської акції в Палестині.

•

(т) Між цими двома подіями кидається в очі звязок, коли взяти під увагу, що абісинські мусулмани ставляться прихильно до Італії, яка після завоювання краю, зрівняла їх у правах з колишніми володарями краю — коптійськими християнами.

Можна вносити, що Італія приступає до ширшої акції в палестинській справі з метою: скапіталізувати симпатії мусулманського світу. Був би це дальший етап в італійській східній політиці, яку Рим започаткував перед кількома роками і яка дала добрі висліди підчас східно-африканської війни: події в Єгипті — в яких добачували італійські впливи — поважно ослабили були становище Анґлії на Середземному Морі.

РОДИНА ВЕЛИКОГО МУФТІЯ ЗА КОРДОНОМ?

Родина великого муфтія Єрусалиму виїхала вчора з Єрусалиму до Ливану.

Народня Орґанізація м. Львова на роздоріжжі.

Львів, 19. жовтня 1937.

Знаменита ідея: створити таку організацію, в якій моглиб стрічатись і працювати українці з титулу не своєї партійної приналежности чи ідеольоґічних симпатій, а з титулу — свого постійного замешкання у Львові. Всі стани, всі кляси, всі звання, мущини і жінки, всі разом заінтересовані у справах міського будня, що стоїть під знаком переваги польського міщанського й урядничого та жидівського торговельного елементу. Саме той специфічний характер національної і віроісповідної статистики Львова, специфічний характер тої тихої і безупинної боротьби, що йде між натиском чужинецького міського осередку на українські передмістя з одного боку та процесом урбанізації з другого, піддав необхідність такої організації. Ось й цілі: оборона українського населення перед асиміляційною небезпекою та опіка над напливовим українським сільським елементом — це перші й найголовніші завдання такої організації. Дальше: тісна співпраця з істнуючими українськими міщанськими й робітничими організаціями для їх розбудови вшир і вглиб, актуалізування серед мас українського населення Львова суспільних гасел і конкретних справ, уладжування масових акцій чи то на терені поодиноких дільниць міста чи в цілому місті, в залежності від ваги й атракційної сили кожної окремої справи, — ось наприхапцем вичислені ті завдання і цілі, що стоять перед такою організацією.

Взялось було за неї УНДО швидко після свого повстання. Зовсім слушно: коли обовязком політичної партії є боронити інтересів нації, дбати за збереження її стану посідання і боротися за можливости його поширення, то в першу чергу політична партія мусить турбуватися долею українського населення та українського численного, матеріяльного й духового стану посідання у столиці краю і всіх західноукраїнських земель. І цілком слушно покликано до життя для цієї справи окрему організацію: справа надто важна, вимагає надто великої праці, щоб можна робити її одним апаратом та взагалі тими самими партійними засобами. Слушно теж заопікувалось цією справою УНДО, як провідна і найбільша українська політична партія, з такою програмою і таким ідеольоґічним обличчям, яке найбільш підходило до організування всенародних акцій.

Але, на жаль, часи зміняються, у ході подій ріжні величини приймають ріжне обличчя, затрачують давне і дістають нове, іноколи зовсім інше, — та й самі справи інакше виглядають на самому початку, у благородних задумах і перших позитивних спробах, та інакше в ході пізнішої праці і її вислідів. Зі смутком треба ствердити, що пізніша праця Народньої Організації Українців міста Львова і її висліди далеко не виправдують первісних надій та й леґітимацію, яку УНДО мало тоді, коли творило ту організацію, втратила в міжчасі чимало на своїй вартости.

Не виконала Народня Організація своїх завдань, бо більшість дільницевих організацій істнує на папері та не має притягаючої сили для українців-мешканців даної дільниці. Поважних самостійних акцій, опертих на власних ідеях, що з черги тісно вязались би з життєвими інтересами українців львовян, та Організація не веде. Виступає назовні тільки дуже рідко, здебільша при нагоді самоуправних та парляментарних виборів, себто раз на кілька літ, виказуючи й тоді величезні недостачі. Зрештою, вона зійшла до ролі радше маніфестаційної

Ч. 231 (14.775). Львів, середа 20. жовтня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. РІК LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 222-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Перед великим національним наступом

НА АРАҐОНСЬКОМУ ФРОНТІ.

Віродостойні еспанські національні кола [з]азначають, що нині мала початись на араґон[сь]кому фронті велика національна офензива, [але] її відложили на кілька днів, бо національне [к]омандування чекає поважніших успіхів у Ас[ту]рії, що дозволилиб їй перегрупувати сили. [Кр]ім того червоні дізнались, куди звернена о[фе]нзива, тому зосередили під Сараґосою ду[ж]е багато війська, як це ствердили національні [л]етаки.

Невідомо, які великі сили ужиє національ[н]е командування. На всякий випадок є вони поважні, про що переконалися червоні підчас наступів під Фуенте дель Ебро. Мабуть буде це найбільша операція від початку національної війни.

В АСТУРІЇ НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЙДУТЬ ВПЕРЕД.

Валенсійське міністерство оборони признає, що національні війська заняли гору 800 і місто Пуебля де Колюмбія. Національні літаки дальше бомбардують запілля червоних, зокрема пристані Мізель і Хіхон.

Кілько є італійських вояків у Еспанії?

У звязку з нарадами льондонського коміте[ту] неінтервенції на тему евакуації добровольців [з] Еспанії, піврядова „Інформаціоне Діпльо[ма]тіка" подає, що в армії ґен. Франка є 40.000 [іт]алійських вояків разом зі санітарним персо[на]лом. Цю цифру опубліковано під впливом [ми]родатних кол.

Англійська преса квестіонує віродостойність заяви „Дипльоматичної Кореспонденції" та твердить, буцімто на основі британських міродатних інформацій, що в Еспанії є коло 80.000 італійського війська: 4 дивізії, летунство, технічні частини й інші.

Чи Італія візьме участь у конференції

9-ОХ ДЕРЖАВ?

У добре поінформованих колах твердять, [що] Італію запрошено на конференцію сиґнатарів 9-ох держав до Брюсселі; можливо, що во[на] прийме запрошення.

ЗАГАДКОВЕ СТАНОВИЩЕ ЯПОНІЇ.

Японський уряд не заявить офіційно, чи візьме участь у конференції 9-ох держав, доки не дістане формального запрошення.

Анґлія не може рахувати

НА ПІВДЕННУ АФРИКУ.

Як подає Райтер, міністр національної о[бо]рони Південно-африканської Унії Пірок за[явив] учора у промові до вояків у Клерсдорфі [(Т]рансвааль), що Велика Британія не може ра[хувати] на поміч південно-африканських військ [на] випадок війни поза територією унії. „Коли [будь]-небудь жадатиме від вас, — сказав міністр — щоб ви брались до зброї під претекстом, що [ваша] умова з Анґлією змушує вас до війни, [я] уповноважнюю вас відмовитись від послуху; [в] такому випадку я був би першим із пов[ста]нців.

•

(т) Південно-африканська Унія, подібно як ін[ші] британські домінії є незалежною демократичною державою, звязаною з Анґлією лише [о]собою короля і господарськими взаєминами. [В] останніх часах британський уряд намагаєть[ся] закріпити звязки з домініями, щоб скоордин[ув]ати оборону імперії. Постава поодиноких доміній до цієї справи ріжна: Напр. уряд Австралії, сильно загроженої японським імперіялізмом, висловився недавно за близькою співпрацею з Великою Британією. Навпаки, Південна Африка, положена між морями, пустинями, степами, далеко від імперіялістичних держав, не боїться за свою безпеку, тому воліє триматись здалека від імперіяльної оборонної системи, щоб не наражуватись на пролив крови у чужій справі.

На поставу Південної Африки можливо що вплинув і її національний склад. Коли інші домінії мають рішучу більшість анґльосаксонського населення, велика частина Південної Африки заселена бурами, які беруть участь в управі домінією. Як відомо, вони погодилися з британським пануванням щойно з початком XX. століття, після програної війни. Звичайно, що нема у них почуття анґльосаксонської спільноти, яка споює британську імперію.

Італійський офіціоз осуджує

БРИТІЙСЬКУ ПОЛІТИКУ В ПАЛЕСТИНІ.

„Пополо д' Італія", орґан Мусолінія, го[с]тро атакує Велику Британію за її протиараб[сь]ку акцію в Палестині. Він подає, що м. ін. [ан]глійці пімстились за спалення летунського [п]ляцу в Лідді так, що з літаків знищили [кі]лька камениць.

„Вістки з Палестини викликують обурення [всь]кого культурного світу — пише „Пополо д' Італія". — Ніхто не дав Анґлії мандату нищити [С]вяту Землю. Цікаво, чи анґлійські епископи [по]хвалять ці „геройські" виступи британської [вл]ади в Єрусалимі?

АБІСИНСЬКІ МУСУЛМАНИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Провідники мусулманського населення А[бі]синії вислали до британського уряду і до Ліги Націй протест проти британської акції в Па[ле]стині.

•

(т) Між цими двома подіями кидається в очі звязок, коли взяти під увагу, що абісинські мусулмани ставляться прихильно до Італії, яка після завоювання краю, зрівнала їх у правах з колишніми володарями краю — коптійськими християнами.

Можна вносити, що Італія приступає до ширшої акції в палестинській справі з метою: скапіталізувати симпатії мусулманського світу. Був би це дальший етап в італійській східній політиці, яку Рим започаткував перед кількома роками і яка дала добрі висліди підчас східно-африканської війни: події в Єгипті — в яких добачували італійські впливи — поважно ослабили були становище Анґлії на Середземному Морі.

РОДИНА ВЕЛИКОГО МУФТІЯ ЗА КОРДОНОМ?

Родина великого муфтія Єрусалиму виїхала вчора з Єрусалиму до Ливану.

Народня Орґанізація м. Львова на роздоріжжі.

Львів, 19. жовтня 1937.

Знаменита ідея: створити таку організацію, в якій моглиб стрічатись і працювати українці з титулу не своєї партійної приналежности чи ідеольогічних симпатій, а з титулу — свого постійного замешкання у Львові. Всі стани, всі кляси, всі звання, мущини і жінки, всі разом заінтересовані у справах міського будня, що стоїть під знаком переваги польського міщанського й урядничого та жидівського торговельного елементу. Саме той специфічний характер національної і віроісповідної статистики Львова, специфічний характер тої тихої і безупинної боротьби, що йде між натиском чужинецького міського осередку на українські передмістя з одного боку та процесом урбанізації з другого, піддав необхідність такої організації. Ось її цілі: оборона українського населення перед асиміляційною небезпекою та опіка над напливовим українським сільським елементом — це перші й найголовніші завдання такої організації. Дальше: тісна співпраця з істнуючими українськими міщанськими й робітничими організаціями для їх розбудови вшир і вглиб, актуалізування серед мас українського населення Львова суспільних гасел і конкретних справ, уладжування масових акцій чи то на терені поодиноких дільниць міста чи в цілому місті, в залежності від ваги й атракційної сили кожної окремої справи, — ось наприхапцем вичислені ті завдання і цілі, що стоять перед такою організацією.

Взялось було за неї УНДО швидко після свого повстання. Зовсім слушно: коли обовязком політичної партії є боронити інтересів нації, дбати за збереження її стану посідання і боротися за можливости його поширення, то в першу чергу політична партія мусить турбуватися долею українського населення та українського численного, матеріяльного й духового стану посідання у столиці краю і всіх західно-українських земель. І цілком слушно покликано до життя для цієї справи окрему організацію: справа надто важна, вимагає надто великої праці, щоб можна робити її одним апаратом та взагалі тими самими партійними засобами. Слушно теж заопікувалось цією справою УНДО, як провідна і найбільша українська політична партія, з такою програмою і таким ідеольоґічним обличчям, яке найбільш підходило до організування всенародніх акцій.

Але, на жаль, часи зміняються, у ході подій ріжні величини приймають ріжне обличчя, затрачують давнє і дістають нове, інколи зовсім інше, — та й самі справи інакше виглядають на самому початку, у благородних задумах і перших позитивних спробах, та інакше в ході пізнішої праці і її вислідів. Зі смутком треба ствердити, що пізніша праця Народньої Організації Українців міста Львова і її висліди далеко не виправдують первісних надій та й леґітимація, яку УНДО мало тоді, коли творило ту організацію, втратила в міжчасі чимало на своїй вартости.

Не виконала Народня Організація своїх завдань, бо більшість дільницевих організацій істнує на папері та не має притягаючої сили для українців-мешканців даної дільниці. Поважних самостійних акцій, опертих на власних ідеях, що з черги тісно вязались би з життевими інтересами українців львовян, та Організація не веде. Виступає назовні тільки дуже рідко, здебільша при нагоді самоуправних та парляментарних виборів, себто раз на кілька літ, виказуючи й тоді величезні недостачі. Зрештою, вона зійшла до ролі радше маніфестаційної

фірми, а не інструменту невсипущої конструктивної праці. Постійний апарат Народньої Організації збюрократизувався, до того — ніде правди діти — не втішався він і раніш великим авторитетом через не зовсім щасливий персональний добір проводу.

Прийшли теж останні два роки, які значно перейначили попереднє обличчя УНДО. Раніш це була партія, в якій вміщались люди з дуже ріжними поглядами, дуже ріжним підходом до засадничих та актуальних проблем українського життя, була це партія, якій справді ніхто не міг відмовляти ролі провідного й вирішного українського чинника. Залишаємо на боці питання, чи на довшу мету взагалі можлива в одній політичній партії така „концентрація національних сил“, як це колись називалось, і чи така всеохоплююча ріжнородна збірнота не мусить доводити до ослаблення партії, коли тільки виринають поважні практичні справи і коли надто ріжнородні поодинокі напрямки у партії, а їх заступники виявляють, скажім делікатно, надто великий індивідуалізм. Це річ окрема, але фактом є, що при такому тодішньому складі УНДО було можливо втримувати при партії Народню Організацію м. Львова, як організацію всіх українців-львовян. Бо також з іншими українськими політичними партіями, від тодішньої УКНП до УСРП — УНДО могло в кожній широкій акції кооперувати і — кооперувало. Сьогодні та ідилля видається наче спомин із замерклої минувшини.

Тимчасом саме сьогодні життя накидає необхідність такої організації із ще більшою силою, ніж це було колись. Маємо перед собою факт повної консолідації польського та жидівського елементу у Львові: польського міського елементу з антиукраїнськими та антисемітськими гаслами, жидівського — гаслом оборони перед наступом польського антисемітизму і з тенденціями відвертати його вістря — в сторону українців. В цій ситуації тільки ми одні, український елемент міста Львова залишається незорганізований: він грузне у щораз глибшому партійно-політичному хаосі та тратить відпорну силу в атмосфері розтічі, яка є питоменною познакою кожної великої політичної поразки. Така організація, як Організація українців міста Львова, булаб немов вимріяним тереном, щоб звузити до мінімум руїнницькі впливи загальної розгублености, яка прийшла в наслідку програного „нормалізаційного“ курсу. Це вимріяний терен, на якому можнаб започаткувати регенерацію українського суспільно-політичного організму, ба навіть відбудову українського політичного життя на нових основах. Коли можна говорити про консолідацію, то де більш можлива консолідація, як не на терені дільницевих аполітичних сходин у пекучих справах міського дня або на терені загальноміських акцій?! Тимчасом саме тут починається „заковика“: річ не тільки в тім, що Народня Організація Українців м. Львова є разом з УНДО тісно звязана з його організаційною схемою, — річ у тім, що саме на чолі тієї організації стоять одиниці з т. м. 105%-им „нормалізаційним політичним обличчям, через що не тільки кооперація членів інших партій з Організацією Українців м. Львова, але й співпраця членів УНДО на самому терені тієї Організації справді стала дуже складна. Ситуація витворилась така, що сьогодні Організація Українців м. Львова не може бути прибудівкою ніякої політичної партії.

Всі ці моменти яскраво виявились саме в останніх днях. Необхідність істнування та активної діяльности Організації Українців міста Львова стала для всіх така наявна, що Н. Організація почала активізуватись. Скликано маніфестаційні збори в справі польських атак, скликано й одні довірочні сходини (на які — на превеликий жаль — не запрошено бодай для звязкових та інформаційних цілей представників преси). Почуття національної солідарности є серед українців міста Львова все ще, при найбільшому навіть політичному розпорошенні, таке сильне, що на суботнішні сходини зійшлось ще розмірно багато осіб. Але як інакше виглядалиб ті сходини, колиб Народня Організація Українців міста Львова не була тим, чим нині є! Напевне не 200, а вдесятеро більше громадян булоб явилося, щоб запротестувати дружньо проти нечуваної нагінки польського громадянства проти українського національного табору конструктивної праці! Через те й рубом стає питання дальшої екзистенції, фізіономії і діяльности Організації Українців міста Львова.

Нам здається, що не можна використовувати важких часів для втримування при житті старих форм, які показались анахронічними. Нам здається, що саме така установа, як Народня Організація Українців міста Львова, мусить піти назустріч широким вимогам українського львівського громадянства та віддати справу своєї реорганізації „ін капіте ет ін мембріс“ у руки авторитетного громадянського органу, який давав би запоруку, що ту Організацію робить дійсно корисним, позитивним, активним і атворитетним чинником українського національного життя.

—o—

„Проти ґетта, фашизму і за - соціялізм“.

ЖИДІВСЬКЕ СТУДЕНТСТВО ПРОГОЛОСИЛО БЛЬОКАДУ.

РЕПОРТАЖ.

Варшава, половина жовтня.

— Та ціла жидівська комедія не потріває довго; покричать, тай перестануть — каже мені знайомий польський журналіст, загасивши невикурену папіроску в долоні. (Ідемо набитим трамваєм).

— Так гадаєте?

— Побачите, це все демонстрація, властиво забавка в демонстрацію. А крику буде на цілу Европу. Зрештою самі переконаєтеся, сервус, висідаю.

Нашій розмові прислухалися робітники. Верталися з праці. Почали цікавіше мені приглядатися. Один молодий спитав:

— Ви жид?

— Виглядаю?

— Е..., в нас сьогодні у Польщі є вже жиди **неподібні до жидів**, правдиві **ендеко-жиди**...

— Якже це так?

— А так. Тато жид, мамуня графянка, діти-мішанці замісць на зайців, полюють з розкоші на жидову. А ви — продовжує питати — може хочете побачити бльокаду?

— Власне туди їду.

— Підемо зараз разом в ту сторону, покажу вам дорогу.

Засміченими вулицями Праги підходимо під імпозантну розмірами пятиповерхову каменицю — жидівський академічний дім. Довкола на всіх кідниках робітники-жиди щось живо коментують між собою. На сходах коло входу стоїть студентська „пікета“ з палицями. Напроти (руки у кишенях) — поліцай.

Хоча дорога проста, питаю групу робітників ніби нехотя:

— Де тут жидівський академічний дім?

— Хіба не бачите, просто перед вами (а хтось тихцем: — **тайняк!**)

На сходах заступають мені дорогу молоді люди з червоними перевязками на рукавах.

— В якій справі?

Треба показати леґітимацію. Це ділає. Громада переганяє себе в чемности. Двері настіж відчиняються, хтось кричить: „Галльо, позір, українська преса, дорогу!“

Запрошують начеб тут була крамниця а я — покупець.

1.300 СТУДЕНТІВ ГОВОРИТЬ НАРАЗ.

У великому голі велитенський рух, гамір, майже вереск. На годиннику пята, значить ще три годині страйку. Приділюють мені симпатичного провідника, що абсолютно виглядає на арійця. Не можу його просто не спитати:

— Ви жид?

— Егеж, неподібний, що? Таких багато, побачите.

Йдемо між розбалаканою юрбою по сходах на гору, до колюмнової салі Айнштайна. По дорозі вступаємо оглянути провіянтуру. Тут цілий натовп.

— Обідали?

— Обідали — відповідає провідник — наше громадянство просто засипає нас посилками. Всі дістали сухий обід.

У дверях студенти з червоними перевязками. Обкинули здивованим поглядом мене — арійця.

— Стоп, гальт, куди? — Провідник пояснив, хто я.

Одночасно відслонюють вхід.

— Будь ласка, прошу, вибачте, війдіть, частуйтесь!!

Не користаю з запрошення, усуваюсь із дверей, щоб не гальмувати напливу нових пачок, що передаваною з рук до рук почтою все напливають здолу. Пожива, ласощі, шоколяда. Від установ та від приватних осіб.

Обсервуємо три кондиґнації сходів і саль з бальконy; всюди повно студентів, а там навіть якісь старші панове. Питаю:

Хто це?

— Робітничі та інші делеґації, що йдуть на віче скласти нам привіти.

— Кілько вас може тут бути разом?

— Наш реєстр виказує тепер 1312 осіб, всі перевели безсонну ніч, жінкам відступлено приватні мешкання на другому і третьому поверсі.

— А які політичні погляди репрезентує зібрана тут молодь?

— Переважно соціялісти, дальше сіоністи, Бунд, безпартійні. „Гетто“ обєднало нас усіх разом.

НАШ БРАТ ВСЮДИ ВЛІЗЕ.

А проте воно цікаво опинитися в цілковито жидівському ізольованому окруженні. Де не глянеш — самі жиди, квіт семітського народу, прекрасна галерія расових носів. Входимо до вічевої салі, що шумить вже виповненим вщерть бальконом. Що хвилина оглушують ваш слух „живі меґафони“.

— Галльо, хто згубив теку, червону, шкіряну? В теці „Вядомосці Літерацкє“, леґітимація на імя Ципри Цвайґ, галльо!

„Меґафонам“ нема кінця, а всі „трансмісії“ у... польській мові. Пардон, мало польській... Таку літературну мову рідко почуте у Варшаві!

Зустрічаю знайомих жидівських журналістів, говорять між собою теж по польськи. Небагато з тих сотень жидівського студентства володіє матірною мовою.

Але мене стрічає несподіванка; властиво не несподіванка, а мій товариш жид з гімназії. Перевертає з подиву очима й хапаючи мене за руку кричить:

— Ти звідкіля?

Провідник обурюється.

— Тсс..., колега, це преса!

— То ще краще, значить маємо двох українців!

З черги і я дивуюся?

— Якто двох?

— А просто, ти і Р—юк; він з нами тут мешкає тай разом страйкує. З власної волі. Обняв провід над кухнею, себто інтендантура...

Ух, хитрий хахол! Просто в запілля, до кухні. Таки справді ми народ проворний.

ЖАРГОН СЕРЕД ЗАТИСНЕНИХ У КУЛАК ДОЛОНЬ.

Сідаємо в пятьох на одно крісло. І так ще половина стоятиме. На трибуну входить екзекутива: трьох старших студентів. Один з них виразно пригнічений, зніяковілий — це син проф. Балабана.

Голос має представник робітників з міської різні — поляк. Говорить з жестами інтеліґента. Галерія реве. Говорить про боротьбу з реакцією, ґеттом, заповідає поміч від робітників-поляків і нарешті вже не каже, а кричить: „Геть з фашизмом, слава демократії“. Галерія немов би ошаліла, саля бе ногами в долівку, понад голови здіймається ліс... затиснених пястуків. Пахне мітінгом і Блюмом. Виходимо з салі. У дверях глота, не можна вийти: надійшли великі посилки помадок. Добре ревіти на погибель фашистам і загризати солодкі цукорки! На трибуні говорять вже жарґоном. Половина салі не розуміє.

ПРЕСА ЗАДУРНО.

При виході зі салі роздають ґазети. Всі жидівські редакції прислали по 60—100 чисел для дармової роздачі. Студенти-журналісти подають на голос інформації про відгуки з краю та закордону. На сходах ентузіям. Подали телеграму з Вильна. Чути голоси: „Хай живуть жиди, українці і Білорусини. Слава демократії, пролетарі єднайтеся!“

І як це вам подобається?

ДЗВІН МОВ НА ТРІВОГУ.

Йду наділ по сходах і думаю, як то жидівська молодь любується в ідеї соціял-комунізму. Не вся, але велика більшість. Може її лише до того попихають люди і обставини?

Сторожа при вестібулі вже мене знає. Встають всі з лав: Нехай живе українська преса!

— Дякую, бувайте панове здорові, щасти вам Боже!

— Дякуємо, дай Боже. Поздоровте ваше студентство. довідзеня. А хтось з Галичини ж

фірми, а не інструменту невсипущої конструктивної праці. Постійний апарат Народньої Організації зб'юрократизувався, до того — ніде правди діти — не втішався він і раніш великим авторитетом через не зовсім щасливий персональний добір проводу.

Прийшли теж останні два роки, які значно перейначили попереднє обличчя УНДО. Раніш це була партія, в якій вміщались люди з дуже ріжними поглядами, дуже ріжним підходом до засадничих та актуальних проблем українського життя, була це партія, якій справді ніхто не міг відмовляти ролі провідного й вирішного українського чинника. Залишаємо на боці питання, чи на довшу мету взагалі можлива в одній політичній партії така „концентрація національних сил“, як це колись називалось, і чи така всеохоплююча ріжнородна збірнота не мусить доводити до ослаблення партії, коли тільки виринають поважні практичні справи і коли надто ріжнородні поодинокі напрямки у партії, а їх заступники виявляють, скажім делікатно, надто великий індивідуалізм. Це річ окрема, але фактом є, що при такому тодішньому складі УНДО було можливо втримувати при партії Народню Організацію м. Львова, як організацію всіх українців-львовян. Бо також з іншими українськими політичними партіями, від тодішньої УКНП до УСРП — УНДО могло в кожній широкій акції кооперувати і — кооперувало. Сьогодні та ідилля видається наче спомин із замерклої минувшини.

Тимчасом саме сьогодні життя накидає необхідність такої організації із ще більшою силою, ніж це було колись. Маємо перед собою факт повної консолідації польського та жидівського елементу у Львові: польського міського елементу з антиукраїнськими та антисемітськими гаслами, жидівського — гаслом оборони перед наступом польського антисемітизму і з тенденціями відвертати його вістря — в сторону українців. В цій ситуації тільки ми одні, український елемент міста Львова залишається незорганізований: він грузне у щораз глибшому партійно-політичному хаосі та тратить відпорну силу в атмосфері розтічі, яка є питоменною познакою кожної великої політичної поразки. Така організація, як Організація українців міста Львова, булаб немов вимріяним тереном, щоб звузити до мінімум руїнницькі впливи загальної розгубленості, яка прийшла в наслідку програного „нормалізаційного“ курсу. Це вимріяний терен, на якому можнаб започаткувати регенерацію українського суспільно-політичного організму, ба навіть відбудову українського політичного життя на нових основах. Коли можна говорити про консолідацію, то де більш можлива консолідація, як не на терені дільницевих аполітичних сходин у пекучих справах міського дня або на терені загальноміських акцій?! Тимчасом саме тут починається „заковика“: річ не тільки в тім, що Народня Організація Українців м. Львова є разом з УНДО тісно звязана з його організаційною схемою, — річ у тім, що саме на чолі тієї організації стоять одиниці з т. зв. 105%-им „нормалізаційним політичним обличчям, через що не тільки кооперація членів інших партій з Організацією Українців м. Львова, але й співпраця членів УНДО на самому терені тієї Організації справді стала дуже складна. Ситуація витворилась така, що сьогодні Організація Українців м. Львова не може бути прибудівкою ніякої політичної партії.

Всі ці моменти яскраво виявились саме в останніх днях. Необхідність існування та активної діяльности Організації Українців міста Львова стала для всіх така наявна, що Н. Організація почала активізуватись. Скликано маніфестаційні збори в справі польських атак, скликано й одні довірочні сходини (на які — на превеликий жаль — не запрошено бодай для звязкових та інформаційних цілей представників преси). Почуття національної солідарности є серед українців міста Львова все ще, при найбільшому навіть політичному розпорошенні, таке сильне, що на суботнішні сходини зійшлось ще розмірно багато осіб. Але як інакше виглядалиб ті сходини, колиб Народня Організація Українців міста Львова не була тим, чим нині є! Напевне не 200, а вдесятеро більше громадян булоб явилося, щоб запротестувати дружньо проти нечуваної нагінки польського громадянства проти українського національного табору конструктивної праці! Через те й рубом стає питання дальшої екзистенції, фізіономії і діяльности Організації Українців міста Львова.

Нам здається, що не можна використовувати важких часів для втримування при житті старих форм, які показались анахронічними. Нам здається, що саме така установа, як Народня Організація Українців міста Львова, мусить піти назустріч широким вимогам українського львівського громадянства та віддати справу своєї реорганізації „ін капіте ет ін мемб'ріс“ у руки авторитетного громадянського органу, який давав би запоруку, що ту Організацію робить дійсно корисним, позитивним, активним і авторитетним чинником українського національного життя.

—o—

„Проти ґетта, фашизму і за - соціялізм“.

ЖИДІВСЬКЕ СТУДЕНТСТВО ПРОГОЛОСИЛО БЛЬОКАДУ.

РЕПОРТАЖ.

Варшава, половина жовтня.

— Та ціла жидівська комедія не потрібає довго: покричать, тай перестануть — каже мені знайомий польський журналіст, загасивши невикурену папіроску в долоні. (Їдемо набитим трамваєм).

— Так гадаєте?

— Побачите, це все демонстрація, властиво забавка в демонстрацію. А крику буде на цілу Европу. Зрештою самі переконаєтеся, сервус, висідаю.

Нашій розмові прислухалися робітники. Верталися з праці. Почали цікавіше мені приглядатися. Один молодий спитав:

— Ви жид?

— Виглядаю?

— Е..., в нас сьогодні у Польщі є вже жиди неподібні до жидів, правдиві ендеко-жиди...

— Якже це так?

— А так. Тато жид, мамуня графянка, діти-мішанці замісць на зайців, полюють в розкоші на жидову. А ви — продовжує питати — може хочете побачити бльокаду?

— Власне туди їду.

— Підемо зараз разом в ту сторону, покажу вам дорогу.

Засміченими вулицями Праги підходимо під імпозантну розмірами пятиповерхову каменицю — жидівський академічний дім. Довкола на всіх хідниках робітники-жиди щось живо коментують між собою. На сходах коло входу стоїть студентська „пікета“ з палицями. Напроти (руки у кишенях) — поліцай.

Хоча дорога проста, питаю групу робітників ніби нехотя:

— Де тут жидівський академічний дім?

— Хіба не бачите, просто перед вами (а хтось тихцем: — **тайняк!**)

На сходах заступають мені дорогу молоді люди з червоними перевязками на рукавах.

— В якій справі?

Треба показати леґітимацію. Це ділає. Громада переганяє себе в чемности. Двері настіж відчиняються, хтось кричить: „Галльо, позір, українська преса, дорогу!“

Запрошують начеб тут була крамниця а я — покупець.

1.300 СТУДЕНТІВ ГОВОРИТЬ НАРАЗ.

У великому голі велитенський рух, гамір, майже вереск. На годиннику пята, значить ще три години страйку. Приділюють мені симпатичного провідника, що абсолютно виглядає на арійця. Не можу його просто не спитати:

— Ви жид?

— Еґеж, неподібний, що? Таких багато, побачите.

Йдемо між розбалаканою юрбою по сходах на гору, до колюмнової салі Айнштайна. По дорозі вступаємо оглянути провіянтуру. Тут цілий натовп.

— Обідали?

— Обідали — відповідає провідник — наше громадянство просто засипає нас посилками. Всі дістали сухий обід.

У дверях студенти з червоними перевязками. Обкинули здивованим поглядом мене — арійця.

— Стоп, гальт, куди? — Провідник пояснив, хто я.

Одночасно відслонюють вхід.

— Будь ласка, прошу, вибачте, війдіть, частуйтесь!!

Не користаю з запрошення, усуваюсь із дверей, щоб не гальмувати напливу нових пачок, що передаваною з рук до рук почтою все напливають здолу. Пожива, ласощі, шоколяда. Від установ та від приватних осіб.

Обсервуємо три кондиґнації сходів і саль з бальконом; всюди повно студентів, а там навіть якісь старші панове. Питаю:

Хто це?

— Робітничі та інші делеґації, що йдуть на віче скласти нам привіти.

— Кілько вас може тут бути разом?

— Наш реєстр виказує тепер 1312 осіб, всі перевели безсонну ніч, жінкам відступлено приватні мешкання на другому і третьому поверсі.

— А які політичні погляди репрезентує зібрана тут молодь?

— Переважно соціялісти, дальше сіоністи, Бунд, безпартійні. „Ґетто“ об'єднало нас усіх разом.

НАШ БРАТ ВСЮДИ ВЛІЗЕ.

А проте воно цікаво опинитися в цілковито жидівському ізольованому окруженні. Де не глянеш — самі жиди, квіт семітського народу, прекрасна галерія расових носів. Входимо до вічевої салі, що шумить вже виповненим вщерть бальконом. Що хвилина оглушують ваш слух „живі меґафони“.

— Галльо, хто згубив теку, червону, шкіряну? В теці „Вядомосці Літерацке“, леґітимація на імя Ципри Цвайґ, галльо!

„Меґафонам“ нема кінця, а всі „трансмісії“ у... польській мові. Пардон, мало польській... Таку літературну мову рідко почуте у Варшаві.

Зустрічаю знайомих жидівських журналістів, говорять між собою теж по польськи. Небагато з тих сотень жидівського студентства володіє матірною мовою.

Але мене стрічає несподіванка; властиво не несподіванка, а мій товариш жид з гімназії. Перевертає з подиву очима й хапаючи мене за руку кричить:

— Ти звідкіля?

Провідник обурюється.

— Тсс,.., колеґа, це преса!

— То ще краще, значить маємо двох українців!

З черги і я дивуюся?

— Якто двох?

— А просто, ти і Р—юк; він з нами тут мешкає тай разом страйкує. З власної волі. Обняв провід над кухнею, себто інтендантура...

Ух, хитрий хахол! Просто в запілля, до кухні. Таки справді ми народ проворний.

ЖАРҐОН СЕРЕД ЗАТИСНЕНИХ У КУЛАК ДОЛОНЬ.

Сідаємо в пятьох на одно крісло. І так ще половина стоятиме. На трибуну входить екзекутива: трьох старших студентів. Один з них виразно пригнічений, зніяковілий — це син проф. Балабана.

Голос має представник робітників з міської різні — поляк. Говорить з жестами інтеліґента. Ґалерія реве. Говорить про боротьбу з реакцією, ґеттом, заповідає поміч від робітників-поляків і нарешті вже не каже, а кричить: „Геть з фашизмом, слава демократії“. Ґалерія немов би ошаліла, саля бє ногами в долівку, понад голови здіймається ліс... затиснених пястуків. Пахне мітінґом і Блюмом. Виходимо з салі. У дверях глота, не можна вийти: надійшли великі посилки помадок. Добре ревіти на погибель фашистам і загризати солодкі цукорки! На трибуні говорять вже жарґоном. Половина салі не розуміє.

ПРЕСА ЗАДУРНО.

При виході зі салі роздають газети. Всі жидівські редакції прислали по 60—100 чисел для дармової роздачі. Студенти-журналісти подають на голос інформації про відгуки з краю та закордону. На сходах ентузіям. Подали телеграму з Вильна. Чути голоси: „Хай живуть жиди, українці і Білорусини. Слава демократії, пролетарі єднайтеся!“

І як це вам подобається?

ДЗВІН МОВ НА ТРІВОГУ.

Йду наділ по сходах і думаю, як то жидівська молодь любується в ідеї соціял-комунізму. Не вся, але велика більшість. Може й лише до того попихають люди і обставини?

Сторожа при вестибулі вже мене знає. Встають всі з лав: Нехай живе українська преса!

— Дякую, бувайте панове здорові, щасти вам Боже!

— Дякуємо, дай Боже. Поздоровте ваше студентство, довідзеня. А хтось з Галичини не

стерпів і почванився — ...„аннЯ“, цілую ручки, вельможанничко!!“.

Двері за мною замкнулися. На вулиці стояла мовчазна жидівська юрба. Розступилися переді мною. Небо було тихе й ціле блакитне. В недалекому костелі св. Фльоріяна могутньо розгуділись дзвони. Плили мідяною, залізною, сталевою орхестрою, трівожили; дзвеніли віщою пересторогою немов у Косача в новелях про Еспанію.

Зорі займалися від дзвонів неспокоєм, а над жидівським геттом міста ввижалися затисненими пястуками обриси темних камениць.

Р. Гучван.

Девять днів у Парижі.

VI.

Не розривки на терені вистави залишалось часу страшно мало. Та годі було не дати спокуситись на видовище з арабським заклиначем вужів і маленьких крокодилів, чи на втрату 20-ти або й більше хвилин у типово-орієнтальній каварні „Тунісу“, де танець бедрами на естраді виконували дві жінки, чергуючись, по майстерськи, а сильно запашна „кафе-нуар“ з густим осадом у філіжанці смакувала зовсім інакше, ніж при столику париської чи львівської каварні. Годі було також залишити без уваги „веселе ельзацьке містечко“ зі старосвітським зверхнім коридором, з чортівськими млинами, таємничими сценами і сотнями інших імпрез, до оселі ліліпутів включно, та не сміятись, коли ген високо на легкопаді зависла фігурка чепурної парижанки і коли пантофлик, відірвавшись від її ноги, широким луком стрибнув десь далеко вдолину... Сміялась тисячна юрба, сміявсь і я. До категорії тих непередбачених програмою емоцій належали ще м. і.: поява князя Кенту і княжни Марини та стихійна, бурхлива овація принагідної юрби в їх честь перед німецьким павільоном, або знаменитий попис якогось спортовця, що гнався в божевільному темпі довший час туди й назад по Сені на водяних лещетах, привязаних до моторівки. Тисячі людей зі спиненим віддихом слідкували на обох берегах Сени за його плавними рухами, то знов мистецькими скоками з одної хвилі на другу, забуваючи деякий час на чудеса павільонів і всю виставу. Це було врешті тою щось, що вповні гармонізувало з програмою „Експо“ — це була демонстрація „мистецтва і техніки“ в ділянці спорту, що в нинішніх часах полонює серця міліонів, викликає незрівнаний ентузіязм і стихійні відрухи в честь сили мязів, зручности і відваги.

Коли на виставу лягають сутінки, тоді зміняється її вигляд радикально. Вона розцвітає таким багатством вогняних кольорів, що здається нема вже місця на найбуйнішу фантазію, здається, що людська вигадливість дійшла до краю в техніці неонів і створила щойно на париській міжн. виставі справжню казку-феєрію, яку треба бачити, щоб зрозуміти, до якого апогею може дійти людина захоплена красою. Павільони з усіми їх галеріями, пасажами, мостами, терасами, поринають де-де у таємничих тінях, то знову купаються в люксусовому морі світла, що часто міняють свої кольори, виявляючи їх розкішно-широку гаму. Маєстатична у своїй тристаметровій височині вежа Айфля грає дивною червоністю, немов би сім міліонів кільограмів її заліза розгорілося від підпалу таємничої руки. Течії білого світла від її прожекторів, немов благальні сигнали за рятунком, перехрещуються з такими самими течіями „електричного павільону“ зі Шам де Марс, а під вежею, де пливе нестримно людське муравлище, безтурботно яскравіють барвисті неони, зазначуючи з гордістю герби столиці світу, Парижа. Численні водограї, що і вдень, стріляючи високо вгору чи вбік, немов із дул гарматок, так гарно декорують дорогу від Трокадеро, попри вежу Айфля та ген-ген дальше, ввечір дістають чарівну допомогу від скритих десь під ними ламп і розгортають таку красу води і світла, що самі собою представляють видовище, гідне втрати одної і двох годин. Тай на цьому не кінець. Бо і Сена доказує вечір чудес: хоче світляно-водяною струєю своїх вод дігнати, а може й перегнати висоту недалеких павільонів, Німеччини і Совітів. Побіч цих двох велитенських фонтан, кільканацять малих — угору і вбік, а всі вони в тоні одної світляної барви, що згодом переходить у другу, потім у третю і четверту...

Павільони пізно ввечір вже зачинені, тільки безліч кіосків і буфетів не спиняє своєї торговельної праці, бо незрівняні світляні ефекти вистави тримають у захопленні десятки тисяч людей на її терені. Дехто чекає ще штучних вогнів із вежі Айфля (буває даремно, бо не щодня їх пускають), дехто волить повечеряти тут, ніж десь у місті, дехто шукає розваги, якої на виставі чимало. На виставі не тільки парижани і чужинці-„етренжери“. Зїжджається, щоб подивитись на неї, також маса французів із провінції. Їх пізнати можна в день на кожному кроці, коли — рахуючись з видатками — сидять рядочком і заїдають те, що привезли зі собою. Бігаючи вдень по ріжних павільонах, вони своїх дітей часто приміщують в „дитячому садку“ (це також питоменність париської вистави) і щойно ввечір забирають їх до „веселого містечка“ чи деінде, щоб відтак вернутись разом до дому.

З кожного кутика вистави можна швидко видістатись на вулиці міста, бо брам є около 40, а сама вистава втиснена поміж вулиці і це мабуть її найбільше відемна риса*). Та я постійно вибирав головний вхід Трокадеро, бо звідтам найлекше трапляв до правильного автобусу чи метро. Коли був я за далеко — сідав у вагонетку електричного „трену“, що ввесь час мов вуж плавко пересовувався серед людського муравлища, або в легке авто, хоч воно куди коштовніше, ніж звичайне париське авто.

Останній погляд з тераси Трокадеро був мабуть найбільш жалісний, якого я взагалі колинебудь у житті кинув. Увесь терен горів чудесними вогнями. Навряд чи краще видовище мав Нерон, коли глядів на жорстоке діло своєї ненаситної жажди емоцій — на горіючий Рим. Стоючи вже на плятформі автобусу, яким їхав до дому, глядів я на щораз більше меншаючу

*) Дорочі — при величезних прикметах париського „Експо“, має вона очевидно також свої „тіні“. Крім згаданої вже вище, згадаю хоч би не дуже щасливий поділ на національні і фахові павільони. Через те нема можливости уявити собі цілости осягів поодиноких народів, синтези їх творчости. Нпр. Польща крім власного павільону, має свої кутики ще в ріжних міжнародніх павільонах, а саме: преси, реклями, комунікації (подивлювані залізничі експонати: льокомотива і туристичний потяг), новітнього мистецтва, консервації історичних памяток, наукових відкрить, архітектури, тощо. Також внутрішня комунікація не особлива, а водограї в Сені вражають зблизька браком симетрії в їх розміщенні, вказуючи немов на випадковість.

БЕРТ КЛІФ.

Шість секунд.

Ґібонс — директор вязниці дивився поглядом правдивої симпатії на чоловіка, що стояв перед ним у поганому одязі.

— Я знаю, що ви думаєте, Тревор — сказав — моя професія помагає розумітися на людях і я можу розуміти ваші почування. Навіть більше — я вірю, що ви невинні.

Постать Тревора, що видовжилася за шість років дартмурської вязниці, ще випрямилася.

— Ви вірите мені? Отже як розуміти?...

— Я знаю... — Ґібонс успокоїв його одним жестом. — Кожний людський суд у світі був би вас мусів засудити. Всі познаки були проти вас.

Джек Тревор говорив далі:

Ці познаки побудував Гампінґ... Той бандит кинув мене у паству...

Йому забракло слів. Він упав на крісло, яке директор вязниці всупереч з усіма правилами чемности у цій установі, йому підсунув.

— Шість років! — кричав Тревор по хвилині одноманітним голосом. — Це ж страшний час, за який я втратив усе. Все з винятком одного: бажанням помсти! Помсти на бандиті, що знищив мені життя.

Він був страшно схвильований і лють відбивалася на його лиці. Ґібонс теж устав і положив йому руку на рамені:

— Слухай, Тревор — сказав він переконливо — я тебе розумію. Але ти хочеш змарнувати собі життя ще раз. І так поліція стежить уже за Стевом Гампінґ, щоб йому тільки щось не вдалося. Він теж не омине руки справедливости і то суворої. Чи не краще почекати.

Тревор глянув директорові в очі і сказав:

— Дякую вам... Але я чекав так багато років на цю хвилину...

І в його очах проявилася незломна рішучість.

•

Тревор добував усю силу волі, щоб запанувати над собою. Приправив собі бороду, пересунув риси обличчя і цього було досить, щоб до зміни, яка зайшла в ньому за останніх шість років додати собі зовсім нову маску. Стев Гампінґ приняв його на шофера, а навіть ні на хвилину не підозріваючи, хто він.

Тревор сидів при кермі авта і віз свого ворога далекою дощевою дорогою.

Тепер прийшла хвилина розрахунку. Тревор глипнув у дзеркало, що відбивало авто ззаду і переконався, що на брутальному обличчі Гампінґса, що майже лежучи дрімав у глибині авта, не видно було ніодної риски неспокою. Шофер повернув енергійно кермою.

— Чи ви здуріли, Джо? — почув він ненависний голос свого ворога. Сталевим прутом, який тримав напоготівлі, ударив у виски свого ворога. Гампінґ упав з тихим стогоном.

Не чекаючи ні хвилини Тревор хотів докінчити свій плян, який він сотні разів був уже передумав за останні роки. Певними рухами сбвив він непритомного у мішок і положив його звязаного у глибині воза. Сів за керму і їхав далі. За кілька хвилин авто виїхало на широку дорогу і пнялося поволі на горбок, по боках якого тягнулися скелисті каменоломи. На кільканацять метрів перед возом починалася провпасть. Тревор стягнув гальму і притемнив світла.

Дощ перестав іти. Тревор висів з авта і закурив папіроску, вдихуючи її дим з насолодою. Кількома сміливими рухами стягнув він бороду та перуку. Потім відступив кілька кроків і почав пробувати, чи дерево, яке стояло оподалік, єдине на цій площі, досить міцне. Привязав до нього мотуз і тягнув.

Не минуло десять хвилин, як завязаний мішок почав у авті рухатися. Стев Гампінґ прокинувся обурений і трохи приголомшений. Коли поглянув на чоловіка, що стояв перед ним, поняв його жах, якби побачив примару: „Тревор!“ — крикнув безсило.

Тревор засміявся поганим сміхом:

— Так, Гампінґ, це я.

У його голосі чути було незвичайне вдоволення.

Звязаний не міг відорвати очей від того, що стояв перед ним.

— Що ви тут робите? Чого хочете від мене? — загикувався він увесь тремтіючи.

Тревор станув на ввесь ріст.

— Бандите! Ти знищив мені життя, бо я станув тобі на дорозі. Нині я хочу відобрати тобі твоє життя. Я міг був тебе забити вже раніше, але ти мусиш умирати не простим способом, у більших муках. За моїх шість років

втерпів і почванився — ...„аняя“, цілую ручки, поважаннячко!!“.

Двері за мною замкнулися. На вулиці стояла мовчазна жидівська юрба. Розступилися передімною. Небо було тихе й ціле блакитне. В недалекому костелі св. Фльоріяна могутньо розгуділись дзвони. Плили мідяною, залізною, сталевою орхестрою, тривожили; дзвеніли віщою пересторогою немов у Косача в новелях про Еспанію.

Зорі займалися від дзвонів неспокоєм, а над жидівським геттом міста ввижалися затисненими пястуками обриси темних камениць.

Р. Гучван.

Девять днів у Парижі.

VI.

На розривки на терені вистави залишалось часу страшно мало. Та годі було не дати спокуситись на видовище з арабським заклиначем вужів і маленьких крокодилів, чи на втрату 20-ти або й більше хвилин у типово-орієнтальній каварні „Тунісу“, де танець бедрами на естраді виконували дві жінки, чергуючись, по майстерськи, а сильно запашна „кафе-нуар“ з густим осадом у філіжанці смакувала зовсім інакше, ніж при столику париської чи львівської каварні. Годі було також залишити без уваги „веселе альзацьке містечко“ зі старосвітським зверхнім кольоритом, з чортівськими млинами, таємничими сценами і сотнями інших імпрез, до оселі ліліпутів включно, та не сміятись, коли ген високо на легкопаді зависла фіґурка чепурної парижанки і коли пантофлик, відірвавшись від її ноги, широким луком стрибнув десь далеко вдолину... Сміялась тисячна юрба, сміявсь і я. До катеґорії тих непередбачених програмою емоцій належали ще м. і.: поява князя Кенту і княжни Марини та стихійна, бурхлива овація принагідної юрби в їх честь перед німецьким павільоном, або знаменитий попис якогось спортовця, що гнався в божевільному темпі довший час туди й назад по Сені на водяних лещетах, привязаних до моторівки. Тисячі людей зі спиненим віддихом слідкували на обох берегах Сени за його плавкими рухами, то знов мистецькими скоками з одної хвилі на другу, забуваючи деякий час на чудеса павільонів і всю виставу. Це було зрештою щось, що вповні гармонізувало з програмою „Експо“ — це була демонстрація „мистецтва і техніки“ в ділянці спорту, що в нинішніх часах полонює серця міліонів, викликає незрівняний ентузіязм і стихійні відрухи в честь сили мязів, зручности і відваги.

Коли на виставу лягають сутінки, тоді змінюється її вигляд радикально. Вона розцвітає таким багатством вогняних кольорів, що здається немає вже місця на найбуйнішу фантазію, здається, що людська вигадливість дійшла до краю в техніці неонів і створила щойно на париській міжн. виставі справжню казку-феєрію, яку треба бачити, щоб зрозуміти, до якого апогею може дійти людина захоплена красою. Павільони з усіми їх ґалеріями, пасажами, мостами, терасами, поринають де-де у таємничих тінях, то знову купаються в люксусовому морі світла, що часто міняють свої кольори, виявляючи їх роскішно-широку гаму. Маєстатична у своїй тристаметровій височині вежа Айфля грає дивною червоністю, немов би сім міліонів кільограмів її заліза розгорілося від підпалу таємничої руки. Течії білого світла від її прожекторів, немов благальні сиґнали за рятунком, перехрещуються з такими самими течіями „електричного павільону“ зі Шам де Марс, а під вежею, де пливе нестримно людське муравлище, безтурботно яскравіють барвисті неони, зазначуючи з гордістю герби столиці світу, Парижа. Численні водограї, що і вдень, стріляючи високо вгору чи вбік, немов із дул гарматок, так гарно декорують дорогу від Трокадеро, попри вежу Айфля та ген-ген дальше, ввечір дістають чарівну допомогу від скритих десь під ними ламп і розгортають таку красу води і світла, що самі собою представляють видовище, гідне втрати одної і двох годин. Той на цьому не кінець. Бо і Сена доказує вечір чудес: хоче світляно-водяною струєю своїх вод дігнати, а може й перегнати висоту недалеких павільонів, Німеччини і Совітів. Побіч цих двох велитенських фонтан, кільканадцять малих — угору і вбік, а всі вони в тоні одної світляної барви, що згодом переходить у другу, потім у третю і четверту...

Повільно пізно ввечір вже зачинені, тільки безліч кіосків і буфетів не спиняє своєї торговельної праці, бо незрівняні світляні ефекти вистави тримають у захопленні десятки тисяч людей на її терені. Дехто чекає ще штучних вогнів із вежі Айфля (буває даремно, бо не щодня їх пускають), дехто волить повечеряти тут, ніж десь у місті, дехто шукає розваги, якої на виставі чимало. На виставі не тільки парижани і чужинці-„етрэнжери“. Зїжджається, щоб подивитись на неї, також маса французів із провінції. Їх пізнати можна в день на кожному кроці, коли — рахуючись з видатками — сидять рядочком і заїдають те, що привезли зі собою. Бігаючи вдень по ріжних павільонах, вони своїх дітей часто приміщують в „дитячому садку“ (це також питоменність париської вистави) і щойно ввечір забирають їх до „веселого містечка“ чи деінде, щоб відтак вернутись разом до дому.

З кожного кутика вистави можна швидко видістатись на вулиці міста, бо брам є около 40, а сама вистава втиснена поміж вулиці ! це мабуть її найбільше відемна риса*). Та я постійно вибирав головний вхід Трокадеро, бо звідтам найлекше трапляв до правильного автобусу чи метро. Коли був я за далеко — сідав у вагонетку електричного „трену“, що ввесь час мов вуж плавко пересовувався серед людського муравлища, або в легке авто, хоч воно куди коштовніше, ніж звичайне париське авто.

Останній погляд з тераси Трокадеро був мабуть найбільш жалісний, якого я взагалі колинебудь у житті кинув. Увесь терен горів чудесними вогнями. Навряд чи краще видовище мав Нерон, коли глядів на жорстоке діло своєї ненаситної жажди емоцій — на горіючий Рим. Стоючи вже на плятформі автобусу, яким їхав до дому, глядів я на щораз більше меншаючу

*) Дорічі — при величезних прикметах париського „Експо“, має вона очевидно також свої „тіні“. Крім згадалої вже вище, згадаю хоч би не дуже щасливий поділ на національні і фахові павільони. Через те нема можливости уявити собі цілости осягів поодиноких народів, синтези їх творчости. Нпр. Польща крім власного павільону, має свої кутики ще в ріжних міжнародніх павільонах, а саме: преси, реклями, комунікації (подивлювані залізничі експонати: льокомотива і туристичний потяг), новітнього мистецтва, консервації історичних памяток, наукових відкрить, архітектури, тощо. Також внутрішня комунікація на особливо, а водограї в Сені вражають зблизька браком симетрії в їх розміщенні, вказуючи немов на випадковість.

БЕРТ КЛІФ.

Шість секунд.

Ґібонс — директор вязниці дивився поглядом правдивої симпатії на чоловіка, що стояв перед ним у поганому одязі.

— Я знаю, що ви думаєте, Тревор — сказав — моя професія помагає розумітися на людях і я можу розуміти ваші почування. Навіть більше — я вірю, що ви невинні.

Постать Тревора, що видовжилася за шість років дартмурської вязниці, ще випрямилася.

— Ви вірите мені? Отже як розуміти?...

— Я знаю... — Ґібонс успокоїв його одним жестом. — Кожний людський суд у світі був би вас мусів засудити. Всі познаки були проти вас.

Джек Тревор говорив далі:

Ці познаки побудував Гампінґ... Той бандит кинув мене у паству...

Йому забракло слів. Він упав на крісло, яке директор вязниці всупереч з усіма правилами чемности у цій установі, йому підсунув.

— Шість років! — кричав Тревор по хвилині одноманітним голосом. — Це ж страшний час, за який я втратив усе. Все з винятком одного: бажанням помсти! Помсти на бандиті, що знищив мені життя.

Він був страшно схвильований і лють відбивалася на його лиці. Ґібонс теж устав і положив йому руку на рамені:

— Слухай, Тревор — сказав він переконливо — я тебе розумію. Але ти хочеш змарнувати собі життя ще раз. І так поліція стежить уже за Стевом Гампінґ, щоб йому тільки щось не вдалося. Він теж не омине руки справедливости і то суворої. Чи не краще почекати.

Тревор глянув директорові в очі і сказав:

— Дякую вам... Але я чекав так багато років на цю хвилину...

І в його очах проявилася незломна рішучість.

*

Тревор добував усю силу волі, щоб запанувати над собою. Приправив собі бороду, пересунув риси обличчя і цього було досить, щоб до зміни, яка зайшла в ньому за останніх шість років додати собі зовсім нову маску. Стев Гампінґ приняв його на шофера, а навіть ні на хвилину не підозріваючи, хто він.

Тревор сидів при кермі авта і віз свого ворога далекою дощевою дорогою.

Тепер прийшла хвилина розрахунку. Тревор глипнув у дзеркало, що відбивало авто ззаду і переконався, що на брутальному обличчі Гампінґса, що майже лежучи дрімав у глибині авта, не видно було ніодної риски неспокою. Шофер повернув енергійно кермою.

— Чи ви здуріли, Джо? — почув він ненависний голос свого ворога. Сталевим прутом, який тримав напоготівлі, ударив в виски свого ворога. Гампінґ упав з тихим стогоном.

Не чекаючи ні хвилини Тревор хотів докінчити свій плян, який він сотні разів був уже передумав за останні роки. Певними руками обвив він непритомного у мішок і положив його звязаного у глибині воза. Сів за керму і їхав далі. За кілька хвилин авто виїхало на широку дорогу і пнялося поволі на горбок, по боках якого тягнулися скелисті каменоломи. На кільканадцять метрів перед возом починалася пропасть. Тревор стягнув гальму і притемнив світла.

Дощ перестав іти. Тревор висів з авта і закурив папіроску, вдихуючи її дим з насолодою. Кількома сміливими рухами стягнув він бороду та перуку. Потім відступив кілька кроків і почав пробувати, чи дерево, яке стояло оподалік, єдине на цій площі, досить міцне. Привязав до нього мотуз і тягнув.

Не минуло десять хвилин, як завязаний мішок почав у авті рухатися. Стев Гампінґ прокинувся обурений і трохи приголомшений. Коли поглянув на чоловіка, що стояв перед ним, поняв його жах, якби побачив примару:

„Тревор!“ — крикнув безсило.

Тревор засміявся поганим сміхом:

— Так, Гампінґ, це я.

У його голосі чути було незвичайне вдоволення.

Звязаний не міг відорвати очей від того, що стояв перед ним.

— Що ви тут робите? Чого хочете від мене? — загикувався він увесь тремтючи.

Тревор станув на ввесь ріст.

— Бандите! Ти знищив мені життя, бо я станув тобі на дорозі. Нині я хочу відобрати тобі твоє життя. Я міг був тебе забити вже раніше, але ти мусиш умирати не простим способом, у більших муках. За моїх шість років

колюмну мира і в думках вязалися в одну цілість співпраця народів у згоді і мирі та нестримний похід цивілізації, яка так гідно себе на виставі запрезентувала.

VII.

Не менше від вистави займав мої духові і фізичні сили сам Париж, місто безлічі історичних памяток і прецікавого сучасного життя. Тріюмфальний лук Наполеона з гробом невідомого жовніра, де довелось мені бути принагідним свідком церемонії складання вінка, був початком моєї мандрівки по Парижі. Описувати всі її етапи і враження — це значить записати ще кілька уступів репортажу. Музей Люврy із пребагатими мистецькими архитворами світової слави, Пантеон з підземелями, де в сутінках сплять вічним сном Золя, Гюго, Руссо, Вольтер і інші, Палата Інвалідів з гробівцями Наполеона і маршала Фоша, катедра Нотр-Дам з дорогоцінними вітражами — розетами, королівська палата Версай і його парк та ще чимало іншого, чим гордиться Париж, а що мені пощастило бачити, — це все вимагалоб при найбільш побіжному описі — масу місця. А чи не заслуговують також на згадку кольосальні товарові доми, біржа, торговельні галі, не згадуючи вже про оперу, роскішні „музікголі", принадне і незвичайно цікаве нічне життя Монмартру чи Монпарнасу, дільниці, які здається щойно в ночі починають жити справжнім життям. Кортілоб теж згадати про гори устриць, слимаків і гомарів, ці улюблені ласощі парижан, про марсейські чи навіть китайські ресторани, про рух на вулицях, регульований по мистецьки, врешті про наших емігрантів. Але досить. Репортаж і так вийшов довжезний.

Шляхом на Брюссель, Кельн і Берлін вихав я назад до Львова. У Брюсселі, в домі відомого провідника нашої еміграції, інж. Андрієвського, стрінувся я ще з деким із земляків. У Кельні мав я змогу подивляти чудесну катедру, а в Берліні — декорацію вулиць з привозу відвідин Мусоліні. Від Франкфурту до польського кордону їхали ми ввесь вечір зі щільно заслоненими вікнами, бо саме тоді відбувалась пробна летунська атака на східні німецькі землі. Це було досить дивне завершення тих мирних акордів, що бреніли ввесь час на париській виставі.

В. Несторович.

•

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК.

У репортажах, які ми оцим кінчимо, вкралось кілька друкарських помилок при транскрипції французьких слів українською азбукою. І так у ч. 223 „Діла" мало бути „Експозіціон Ентернаціональ" (а не Інтернаціонале) і „віз-а-ві" (а не віс-а віс). При згадці про польський павільон („Діло", ч. 226) впала частина слова (замість „великодержавного" надруковано „державного"). Цілість мала виглядати ось-так: Зрештою в польському павільоні, в якому — хоч не робить він великодержавного („мопарствового") враження, як декто того хотів, — поміщено таки чимало цікавого і т. д.

сі слова спільні з московськими, що їх українські націоналісти викинули, щоб поглибити ріжницю між обома мовами, нпр.: „верховний" заступлено „найвищий" (рада СССР), „управляти" — керувати", „батрак" — „наймит", „торгаш" — „крамар", „благодушіє" — безжурність, безтурботність", „служебний" — „урядовий", „анархія" — „безладдя" і т. і..." Довго довелось би наводити приклади цих штучок націоналістичних лексикольогів, призначених на те, щоб недопустити ніодного слова хоч трохи подібного до московського. Мета цих всіх хитрощів є розірвати живий культурний звязок українського та московського народу. Завданням українських наукових організацій, які працюють у царині лінгвістики є зробити можливо скоро лад з мерзенними буржуазними націоналістами, що зраджують український нарід..." (Офінор).

„Контрреволюція" на наших східних окраїнах.

У Ростові розстріляли 5-ох членів шкідницької організації, засуджених на смерть за діяльність на терені годівельних колгоспів ростівського району.

В тому самому районі небавом почнеться процес проти 4-ох „контрреволюціонерів", які нищили колгоспи, винищуючи худобу. Вони заражували корови епідемічними недугами, дорізували їх та продавали мясо. Їм також загрожує кара смерти. (ПАТ).

ОСІННІ ЗАСІВИ НА НАШИХ СХІДНИХ ОКРАЇНАХ.

Ростовський „Молот" пише: „Роботи звязані з осінним засівом йдуть в Озівсько-Чорноморському краю нечувано повільно. Навіть на Донщині, де засів мав уже давно скінчитися, закінчили його лише три райони. Причиною цього є нікчемність керманичів колгоспів, недбала робота тракторів та занедбання самих трактористів. На Кубані поновлюють похибки, зроблені на Дону. Робота також зла: оранка дуже плитка, насіння кепське; в колгоспі Молотова, у Вишенському районі, насіння лишилось на поверхні землі. В колгоспі „Новий Путь" пшеницю засіяли на глибині 2 центиметрів...". (Офінор).

СПРАВА СЛОВАРЯ.

З нагоди появи нового московсько-українського словника, виданого Українською Академією Наук якийсь Кошевий пише в „Правді" у статті „Як чистять українську мову" між іншим таке: „Українські націоналісти поробили великі зусилля, щоб відірвати українську культуру від братньої московської культури та звернути український нарід до капіталістичного заходу та до фашистівської Німеччини. Користуючись підтримкою троцькистських шпіонів, які дісталися до центральних органів УССР, українські націоналісти змінились на культурному фронті та проводили систематично свою розкладову роботу. Хвиля спрямував усі свої змагання на боротьбу з так званими москвизмами, якими він уважав і цілком добрі та потрібні українські слова. Цю лінію провадив і Любченко, Попов та Кілерон, які чистили протягом чотирьох років у цей спосіб українську мову. Характеристичним для цієї зрадницької діяльности є московсько-український словник, виданий Українською Академією Наук в 1937. р. Всі головніші суспільно політичні вислови зникли з цього словника." „Правда" наводить україн-

---

терпіння ти мусиш відплатитися мені шістьома секундами.

•

Він реготався:

— На кілька кроків перед нами є пропасть. Я пущу гальму і авто поїде з тобою туди просто... Це буде тривати не більш як шість секунд, але в цих шістьох секундах ти зазнаєш усіх мук передсмертного жаху, заки твою голову не розторошить ота там скеля...

— Ні, ні! ти не смієш цього! — кричав Гампінг уже ввесь у страху.

Тревор поводився з незвичайним спокоєм і підійшов до авта, щоб звільнити гальму. Авто посунуло поволі в напрямку пропасти. На одну секунду машина якби завагалась і зараз після цього зсунулася вниз. Різкий, божевільний крик змішався із гріохотом машини, що розбивалася на кусні.

Тревор був зовсім супокійний, коли відвязував від дерева мотуз. Повільними методичними руками закинув шнур у безодню. Навіть не глянув оком у глиб, де щезла його жертва. Спокійною, певною ходою завернув дорогою. Його сіра постать щезла в далині.

•

Один з асистентів державного заведення для божевільних здавав звіт директорові:

— Ми знайшли його у страшному стані. Він мусів зазнати якогось шоку. Папері, які ми знайшли при ньому, виставлені на прізвище Стева Гампінга. Не розумію, чому він увесь час повторяє тільки два слова: „Шість секунд, шість секунд..."

перекл. а. б.

ЦІКАВІ ЦИФРИ.

(З КОМІТЕТУ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА БОГОСЛОВА У ЛЬВОВІ.)

На будову церкви св. Івана Богослова у Львові зібрано досі 62.965.92 зол. На цю суму склались такі позиції: Працююча інтелігенція майбутньої парохії зол. 3.547.25; міщанство майб. парохії зол. 1.610.05, прац. інтелігенція решти Львова зол. 5,635.53, міщанство решти Львова зол. 926.68. Установи і т-ва міста Львова: 8,079.72 зол. (у цьому один Зембанк 5.300 зол., так, що на всі інші установи лишається неповних 3.000 зол.). Дрібні жертви з каплиці (таца) і датки при обрядових практиках: 4,571.03 зол. Імпрези (свячене, просфора, театр. вистави) 7.008.28 зол. Жертви і збірки СС. Василіянок 16.865.01 зол. Разом зібрано у Львові: 48.243.55 золотих готівкою, не рахуючи жертв у „натурі".

Край (тут зачислені жертви з ЧСР й Америки) 6,092.49 зол. Є це почтові впливи чеками і переказами, внаслідок пресової пропаганди і розсилки покликів. Окрім того квестували на провінції СС. Василіянки з нагоди ріжних свят, празників і т. п. і зібрали 8,629.88 зол. Разом дав край 14.722.37 зол.

Рахуючи процентово: львівське міщанство зложило на будову тієї церкви неповних 4%, працююча інтелігенція неповних 15 відс. Співпраця СС. Василіянок у збірках і жертвах дала 50 відс. зібраної суми.

До виведення мурів під дах потрібно ще конче 10.000 зол., які комітет мусить зібрати в найближчих днях, тому обовязком свідомого громадянства буде поспішити з негайною допомогою. Нове конто чекове ПКО 508.338, Комітет будови церкви ім. св. Макрини, Львів. Просимо старих чеків уже не вживати, або справити на старих чеках число 413.341 — на число 508.338. (Назва церкви на чеках „ім. св. Макрини" мусить ще залишитись аж до часу поки Комітет подбає в ПКО про її зміну на устійнену вже остаточно назву: церква св. Івана Богослова). Віримо, що наше високопатріотичне громадянство поможе зібрати Комітетові необхідних 10.000 зол. ще перед приходом зими, щоб можна було прегарну будову відповідно забезпечити виведенням її під дах.

——o——

ЯПОНСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

Японський уряд вислав до голяндського протест проти того, що голяндські воєнні кораблі обстрілювали коло острова Суматри японські рибацькі судна.

——o——

1.500 УБИТИХ.

Китайці евакували східну кінцеву стацію залізниці Пекін—Суйюан після 2-дневого бою. На побоєвищі залишили вони 1.500 убитих.

колюмну мира і в думках визалися в одну цілість співпраця народів у згоді і мирі та нестримний похід цивілізації, яка так гідно себе на виставі запрезентувала.

VII.

Не менше від вистави займав мої духові і фізичні сили сам Париж, місто безлічі історичних памяток і прецікавого сучасного життя. Тріюмфальний лук Наполеона з гробом невідомого жовніра, де довелось мені бути принагідним свідком церемонії складання вінка, був початком моєї мандрівки по Парижі. Описувати всі її етапи і враження — це значить записати ще кілька уступів репортажу. Музей Люврý із пребагатими мистецькими архитворами світової слави, Пантеон з підземеллям, де в сутінках сплять вічним сном Золя, Гюго, Руссо, Вольтер і інші, Палата Інвалідів з гробівцями Наполеона і маршала Фоша, катедра Нотр-Дам з дорогоцінними вітражами — розетами, королівська палата Версай і його парк та ще чимало іншого, чим гордиться Париж, а що мені пощастило бачити, — це все вимагалоб при найбільш побіжному описі — масу місця. А чи не заслуговують також на згадку кольосальні товарові доми, біржа, торговельні галі, не згадуючи вже про оперу, роскішні „музік-голі“, принадне і незвичайно цікаве нічне життя Монмартру чи Монпарнасу, дільниці, які здається щойно в ночі починають жити справжнім життям. Кортілоб теж згадати про гори устриць, слимаків і гомарів, ці улюблені ласощі парижан, про марсейські чи навіть китайські ресторани, про рух на вулицях, регульований по мистецьки, врешті про наших емігрантів. Але досить. Репортаж і так вийшов довжезний.

Шляхом на Брюссель, Кельн і Берлін виїхав я назад до Львова. У Брюсселі, в домі відомого провідника нашої еміграції, інж. Андрієвського, стрінувся я ще з деким із земляків. У Кельні мав я змогу подивляти чудесну катедру, а в Берліні — декорацію вулиць з приводу відвідин Мусоліні. Від Франкфурту до польського кордону їхали ми весь вечір зі щільно заслоненими вікнами, бо саме тоді відбувалась пробна летунська атака на східні німецькі землі. Це було досить дивне завершення тих мирних акордів, що бреніли весь час на паризькій виставі.

В. Несторович.

•

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК.

У репортажах, які ми оцим кінчимо, вкралось кілька друкарських помилок при транскрипції французьких слів українською азбукою. І так у ч. 223 „Діла“ мало бути „Експозиціон Ентернаціональ“ (а не Інтернаціональ) і „віз-а-ві“ (а не віс-а віс). При згадці про польський павільон („Діло“, ч. 226) випала частина слова (замість „великодержавного“ надруковано „державного“). Цілість мала виглядати ось-так: Врештою в польському павільоні, в якому — хоч не робить він великодержавного („мocарствового“) враження, як дехто того хотів, — поміщено таки чимало цікавого і т. д.

„Контрреволюція“ на наших східних окраїнах.

У Ростові розстріляли 5-ох членів шкідницької організації, засуджених на смерть за діяльність на терені годівельних колгоспів ростівського району.

В тому самому районі небавом почнеться процес проти 4-ох „контрреволюціонерів“, які нищили колгоспи, винищуючи худобу. Вони заражували корови епідемічними недугами, дорізували їх та продавали мясо. Їм також загрожує кара смерти. (ПАТ).

ОСІННІ ЗАСІВИ НА НАШИХ СХІДНИХ ОКРАЇНАХ.

Ростовський „Молот“ пише: „Роботи звязані з осіннім засівом йдуть в Озівсько-Чорноморському краю нечувано повільно. Навіть на Донщині, де засів мав уже давно скінчитися, закінчили його лише три райони. Причиною цього є нікчемність керманичів колгоспів, недбала робота тракторів та занедбання самих трактористів. На Кубані поновлюють похибки, зроблені на Дону. Робота також зла: оранка дуже плитка, насіння кепське; в колгоспі Молотова, у Вишенському районі, насіння лишилось на поверхні землі. В колгоспі „Новий Путь“ пшеницю засіяли на глибині 2 центиметрів...“. (Офінор).

СПРАВА СЛОВАРЯ.

З нагоди появи нового московсько-українського словника, виданого Українською Академією Наук якийсь Кошевий пише в „Правді“ у статті „Як чистять українську мову“ між іншим таке: „Українські націоналісти поробили великі зусилля, щоб відірвати українську культуру від братньої московської культури та звернути український нарід до капіталістичного заходу та до фашистівської Німеччини. Користуючись підтримкою троцькистських шпіонів, які дістались до центральних органів УССР, українські націоналісти змішнились на культурному фронті та проводили систематично свою розкладову роботу. Хвиля спрямував усі свої змагання на боротьбу з так званими москвизмами, якими він уважав і цілком добрі та потрібні українські слова. Цю лінію провадив і Любченко, Попов та Кілерон, які чистили протягом чотирьох років у цей спосіб українську мову. Характеристичним для цієї зрадницької діяльности є московсько-український словник, виданий Українською Академією Наук в 1937. р. Всі головніші суспільно-політичні вислови зникли з цього словника.“ „Правда“ наводить українські слова спільні з московськими, що їх українські націоналісти викинули, щоб поглибити ріжницю між обома мовами, нпр.: „верховний“ заступлено „найвищий“ (рада СССР), „управляти“ — керувати“, „батрак“ — „наймит“, „торгаш“ — „крамар“, „благодушіє“ — безжурність, безтурботність“, „службовий“ — „урядовий“, „анархія“ — „безладдя“ і т. і...“ Довго довелось би наводити приклади цих штучок націоналістичних лексикольоґів, призначених на те, щоб недопустити ніодного слова хоч трохи подібного до московського. Мета цих всіх хитрощів є розірвати живий культурний звязок українського та московського народу. Завданням українських наукових орґанізацій, які працюють у царині лінґвістики є зробити можливо скоро лад з мерзенними буржуазними націоналістами, що зраджують український нарід...“ (Офінор).

терпіння ти мусиш відплатитися мені шістьома секундами.

•

Він реготався:

— На кілька кроків перед нами є пропасть. Я пущу гальму і авто поїде з тобою туди просто... Це буде тривати не більш як шість секунд, але в цих шістьох секундах ти зазнаєш усіх мук передсмертного жаху, заки твою голову не розторощить оті там скелі...

— Ні, ні! ти не смієш цього! — кричав Гампінґ уже ввесь у страху.

Тревор поводився з незвичайним спокоєм і підійшов до авта, щоб звільнити гальму. Авто посунуло поволі в напрямку пропасти. На одну секунду машина якби завагалась і зараз після цього зсунулася вниз. Різкий, божевільний крик змішався із грюхотом машини, що розбилася на кусні.

Тревор був зовсім супокійний, коли відвивував від дерева мотуз. Повільними методичними рухами закинув шнур у безодню. Навіть не глянув оком у глиб, де щезла його жертва. Спокійною, певною ходою завернув дорогою. Його сіра постать щезла в далині.

•

Один з асистентів державного заведення для божевільних здавав звіт директорові:

— Ми знайшли його у страшному стані. Він мусів зазнати якогось шоку. Папері, які ми знайшли при ньому, виставлені на прізвище Стева Гампінґа. Не розумію, чому він увесь час повторяє тільки два слова: „Шість секунд, шість секунд...“

переклав а. б.

ЦІКАВІ ЦИФРИ.

(З КОМІТЕТУ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА БОГОСЛОВА У ЛЬВОВІ.)

На будову церкви св. Івана Богослова у Львові зібрано досі **62.965.92 зол.** На цю суму склались такі позиції: Працююча інтелігенція майбутньої парохії зол. 3.547.25; міщанство майб. парохії зол. 1.610.05, прац. інтелігенція решти Львова зол. 5.635.53, міщанство решти Львова зол. 926.68. Установи і т-ва міста Львова: 8,079.72 зол. (у цьому один Зембанк 5.300 зол., так, що на всі інші установи лишається неповних 3.000 зол.). Дрібні жертви з каплиці (таца) і датки при обрядових практиках: 4,571.03 зол. Імпрези (свячене, просфора, театр. вистави) 7.008.28 зол. Жертви і збірки СС. Василіянок 16.865.01 зол. Разом зібрано у Львові: **48.243.55 золотих готівкою,** не рахуючи жертв у „натурі“.

Край (тут зачислені жертви з ЧСР й Америки) 6,092.49 зол. Є це почтові впливи чеками і переказами, внаслідок пресової пропаганди і розсилки покликів. Окрім того квестували на провінції СС. Василіянки з нагоди ріжних свят, празників і т. п. і зібрали 8,629.88 зол. Разом дав край **14.722.37 зол.**

Рахуючи процентово: львівське міщанство зложило на будову тієї церкви неповних 4%, працююча інтелігенція неповних 15 відс. Співпраця СС. Василіянок у збірках і жертвах дала 50 відс. зібраної суми.

До виведення мурів під дах потрібно ще конче 10.000 зол., які комітет мусить зібрати в найближчих днях, тому обовязком свідомого громадянства буде поспішити з негайною допомогою. Нове конто чекове ПКО 508.338, Комітет будови церкви ім. св. Макрини, Львів. Просимо старих чеків уже не вживати, або справити на старих чеках число 413.341 — на число 508.338. (Назва церкви на чеках „ім. св. Макрини“ мусить ще залишитись аж до часу поки Комітет подбає в ПКО про її зміну на устійнену вже остаточно назву: церква св. Івана Богослова). Віримо, що наше високопатріотичне громадянство поможе зібрати Комітетові необхідних 10.000 зол. ще перед приходом зими, щоб можна було прегарну будову відповідно забезпечити виведенням її під дах.

—o—

ЯПОНСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

Японський уряд вислав до голяндського протест проти того, що голяндські воєнні кораблі обстрілювали коло острова Суматри японські рибацькі судна.

—o—

1.500 УБИТИХ.

Китайці евакували східну кінцеву станцію залізниці Пекін—Суйюан після 2-дневого бою, на побоєвищі залишили вони 1.500 убитих.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Перед новими обмеженнями в ремеслі.

У звязку з недалекою бюдж. сесією сойму торг.-пром. і рем. палати відбувають оживлені наради над новими змінами промислового закону з 1927 р., що доведуть до нових обмежень у ремеслі. Отже проект новелі до згаданого закону передбачує три роди ремесла: 1) концесіоноване, 2) кваліфіковане і 3) вільне. **До концесіонованого ремесла** (спеціяльні дозволи на його ведення дає міністерство торговлі і промислу з уваги на публичну безпеку і загальний інтерес) мають належати: водопровідні, каналові, газові й електричні інсталяції, центральне огрівання, коминарство, мулярство, теслярство, друкарство, літографія, хеміграфія, рушникарство і т. д.

До кваліфікованого ремесла (відповідне виготовлення, нагляд і контроля) належать: бляхарство, ковальство, підківництво, шлюсарство, прецизійна й автова механіка, токарство в металю, столярство, римарство, пекарство, цукорництво, мясарство, фризієрство, шевство і кравецтво.

До вільного ремесла належатимуть всі інші роди ремесла. На їх ведення не треба дозволу та реєстрації в ремісничій палаті.

Проектована новеля до промислового закону обмежить ще більше доступ української безробітної молоді зі села і міста до ремесла, бо навіть поборення всіх перепон у звязку з наукою в майстра, відкриття власного варстату залежатиме від виєднання дозволу міністерства.

Про трудноші від ремісничих палат при відкриттю власних варстатів праці навіть не згадуємо.

Слід теж згадати, що до голосу прийдуть цехи, себто добровільні організації ремісників. Одначе на основі рішення 2/3 членів цеху він може стати примусовою організацією на основі розпорядку міністерства промислу і торговлі. Цехи можуть обєднуватись по повітам.

Подрібні постанови новелі своєчасно зреферуємо тому, що ця справа дуже важна для розвитку нашого господарського життя.

—о—

Податкові полекші у звязку зі стихійними нещастями.

Міністерство скарбу видало обіжник з 5. ц. м. до ч. D. V. 9945/1/37 до всіх скарбових палат і скарбових урядів з пригадкою своїх раніших обіжників у справі екзекуцій і податкових полекш у звязку зі стихійними нещастями, бо деякі скарбові палати та уряди невідповідно ставляться до справи. Отже міністерство скарбу ще раз звертає увагу, що згідно з його обіжником з 22. липня ц. р. до ч. D. V. 28031/3/37 при устійненні страт хліборобів внаслідок стихійних нещасть слід обчисляти прихід з рільних господарств з трьох останніх нормальних років і прихід з року стихійного нещастя на основі цін з часу оцінки. В обіжнику з 24. липня ц. р. міністерство доручило розглядати негайно подання у справі полекш внаслідок стихійних нещасть та не доводити під цим оглядом до якогонебудь загаєння. Одночасно звернуло увагу, що вистане прослідити дійсний стан у 2—3-ох рільних господарствах даної громади, коли треба устійнювати страти в цій громаді, де нещастя навістило таксамо теж і інші рільні господарства. Вкінці вияснило, що згідно з § 5, уст. 2 розпорядку міністерства скарбу з 13. липня 1933 (Д. З. ч. 53 поз. 402) полекші щодо заплати грунтового податку внаслідок стихійного нещастя потягають за собою відповідні полекші для пошкодованих платників також при заплаті надзвичайної маєткової данини. Полекші у справі заплати надзвичайної маєткової данини повинні скарбові уряди признавати без подань пошкодованих. А що платники грунтового податку і надзвичайної маєткової данини мають ще інші залеглости в державних податках і супроти вірителів то міністерство наказує вести супроти таких платників, пошкодованих стихійним нещастям, поміркована екзекуційну політику. Зокрема якщо шкоди і втрати внаслідок стихійного нещастя (в 1937 р. головно внаслідок посухи) перевищають 40% нормального приходу, міністерство скарбу наказало: 1) признавати платникам на їх прохання теж відповідні полекші щодо податкових залеглостей необнятих нормальними полекшами або зміняти вже признані полекші беручи під увагу обмежену платничу спроможність пошкодованих стихійними нещастями аж до часу скінчення нових жнив себто (до 31. серпня чергового року); 2) припинювати екзекуцію у справі стягнення належитостей чужих вірителів і то до 31. серпня чергового року (до закінчення жнив) на основі § 34 розпорядку ради міністрів з 25. червня 1932 р. про екзекуцію скарбової влади.

Якщо йде про полекші щодо заплати державного доходового податку внаслідок стихійних нещасть їх слід признавати на основі ст. 38 закону про доходовий податок і § 47 виконного розпорядку до цього закону.

Надзвичайна маєткова данина.

Міністерство скарбу видало обіжник з 8. ц. м. до ч. D. V. 23936/2/37 до всіх скарбових палат і скарбових урядів у справі заплати надзвичайної маєткової данини на 1937 р. **Отже хлібороби мають заплатити надзвичайну маєткову данину до 30. листопада ц. р.** Обіжник назначує для рільників такі ставки надзвичайної маєткової данини: 1) для платників грунтового податку, які платять понад 25 зол. до 600 зол. річно (без деґресії) законна ставка сягає 20% грунтового податку, а контингентова підвишка 4%, себто **обтяження надзвичайною маєтковою даниною згаданих платників сягає 24% державного грунтового податку**, для платників грунтового податку, які платять понад 60 зол. річно (без прогресії) законна ставка сягає 40% грунтового податку, контингентова підвишка 9%, себто разом 49% державного грунтового податку. Накази заплати доручуватимуть скарбові уряди платникам цієї данини до до 15. листопада ц. р.

—о—

Справа масових розводів.

ПЕРЕД „НАЙПІКАНТНІШИМ“ ПРОЦЕСОМ У ПОЛЬЩІ.

Як нашим читачам уже відомо апеляційний суд у Вильні наказав перевести слідство проти консисторії євангеликів-кальвіністів у Вильні за те, що консисторія давала масові розводи католицьким подружжям, хоч їх не передбачує подружне право для католиків. Справу перебрав слідчий суддя Казимир Абрамович, який веде слідство за злочин зі ст. 286 § 1 і 2 к. к., що передбачує кару до 10 років вязниці. Цікаве, що апеляційний суд поминув прокуратуру і переслав акти безпосередньо слідчому судді. Члени консисторії почали боронитися покликуючись на „канони“, себто синодальні рішення євангеликів-кальвіністів. Отже боронять тим, що масові розводи давали в „добрій вірі“ згідно з постановами своїх „канонів“. Тимчасом збору євангеликів - кальвіністів Польща не признала „де юре“. До того їх „канони“ були суперечні з державними законами. Апеляційний суд виразно ствердив, що згаданий (кальвінський) суд не був компетентний вирішувати справ католицьких подруж. Хоч у цьому суді була зовсім інша довголітня практика, всеж члени суду, як інтелігентні особи не могли не доглянути, що вони некомпетентні давати розводи католицьким подругам.

Одначе виленські кальвіни розсилають тепер масово летючки по цілій Польщі в обороні розводів. Куратор кальвінської консисторії та адв. Роман Торчинський, оба „специ“ в розводових справах, заявили, що хоч розводи неважні, всеж усе є в порядку, бо виленська консисторія приняла такі „канони“, на основі яких може давати католикам розводи за відповідною винагородою. Але саме тому проти членів консисторії ведуть слідство за злочин, що його допустилися обвинувачені з матеріяльних спонук (зиску).

Не диво, що на процес проти членів консисторії ждуть тисячі родин і ціла прилюдна опінія. На присуд ждуть десятки тисяч заінтересованих осіб тому, що вже тепер окружний суд у Варшаві видав кілька присудів, стверджуючи неважність розводів і заключених на їх основі пізніших „подруж“ у Вильні. Одночасно безліч позвів покривджених подруг і дітей, яких покинули їх батьки діставши „розвід“ у Вильні, жде на полагоду своєї справи в судах різних міст Польщі. Якщо членів консисторії засудять, тоді вирине ще багато карних процесів за бігамію. Але якби цей процес і не скінчився, все одно він буде „найпікантнішим“ процесом у Польщі. Таким чином може теж здійснитися „пророцтво“ відомого польського письменника Боя Желенського, що його він висловив у своїй книжці „Консисторські дівиці“, а саме: Матимемо леґіон „бахорів“, що ними обдарували Польщу не „консисторські дівиці“, але „консисторські конкубіни“, фабриковані масово в консисторії кальвінів у Вильні.

ЯК УСТІЙНЮВАТИ ДОХІД ВІД КАПІТАЛІВ.

Найвищий Адміністраційний Трибунал видав присуд дня 26. березня ц. р. у справі устійнення доходу з капіталів. В мотивах між іншим читаємо: Якщо йде про закид, що втрати від одного капіталу можна відчислювати від доходу, що його дають відсотки від інших випозичених капіталів, то він не стійний. Цей закид не має основи — ні в постановах закону про державний податок — ні в юдикатурі Найвищого Адміністраційного Трибуналу, якщо йде про дохід фізичної особи, яка не позичає постійно грошей на відсотки. Цей закид позву признав Найвищий Адміністраційний Трибунал не стійним. Але помилковий теж погляд влади, висловлений у відповіді на позов, що приходом є обчислені згори відсотки і зачислені до векселевої суми незалежно від того, чи вексель заплачений чи не заплачений. Згідно зі ст. 19. закону про доходовий податок приходом є лише фактично отримані, а не зачислені відсотки, якщо йде про фізичні особи, яких дохід устійнено ще до того не на основі торговельних книг.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.
Адміністрація.

ЖИТТЯ І ПРАВО, вістник теорії і практики. Львів, жовтень 1937. Р. X. Ч. 3. Зміст: Д-р С. Баран: Д-р Т. Окуневський. — Д-р Ю. С. Заяц: Чи монах може бути членом виділу товариств. — Д-р К. Левицький: Нові завдання перед молодим поколінням українських правників. — Д-р А. Горбачевський: Справа судів присяглих. — Д-р І. Гриццай: Про податкову ординацію. — Орečення Найвищого Адміністраційного Трибуналу. — З нашої організації: а) З діяльности Львівської Делеґатури С. У. А., б) Зїзд Західної Делеґатури С. У. А. — Д-р В. Лк: Нові закони. — Посмертні згадки. — Вислідки Термінольогічної Комісії. — З листів до Редакції. — Цей одинокий український журнал видають Т-ва: С. У. А. і Т. У. П. Кожний правник українець повинен безумовно передплачувати „Життя і Право“. Адреса Редакції й Адміністрації: „Життя і Право“, Львів, вул. Руська ч. 3, І.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Перед новими обмеженнями в ремеслі.

У звязку з недалекою бюдж. сесією сойму торг.-пром. і рем. палати відбувають оживлені наради над новими змінами промислового закону з 1927 р., що доведуть до нових обмежень у ремеслі. Отже проект новелі до згаданого закону передбачує три роди ремесла: 1) концесіоноване, 2) кваліфіковане і 3) вільне. **До концесіонованого ремесла** (спеціяльні дозволи на його ведення дає міністерство торговлі і промислу з уваги на публичну безпеку і загальний інтерес) мають належати: водопроводні, канальові, газові й електричні інсталяції, центральне огрівання, коминарство, мулярство, теслярство, друкарство, літографія, хеміграфія, рушникарство і т. д.

До кваліфікованого ремесла (відповідне виконання, нагляд і контроля) належать: бляхарство, ковальство, підківництво, шлюсарство, прецизійна й автова механіка, токарство в металю, столярство, римарство, пекарство, цукорництво, мясарство, фризієрство, шевство і кравецтво.

До вільного ремесла належатимуть всі інші роди ремесла. На їх ведення не треба дозволу та реєстрації в ремісничій палаті.

Проєктована новеля до промислового закону обмежить ще більше доступ української безробітної молоді зі села і міста до ремесла, бо навіть поборення всіх перепон у звязку з наукою в майстра, відкриття власного варстату залежатиме від вчеднення дозволу міністерства.

Про труднощі від ремісничих палат при відкриттю власних варстатів праці навіть не згадуємо.

Слід теж згадати, що до голосу прийдуть цехи, себто добровільні організації ремісників. Одначе на основі рішення 2/3 членів цеху він може стати примусовою організацією на основі розпорядку міністерства промислу і торговлі. Цехи можуть обєднуватись по повітам.

Подрібні постанови новелі своєчасно зреферуємо тому, що ця справа дуже важна для розвитку нашого господарського життя.

—о—

Податкові полекші у звязку зі стихійними нещастями.

Міністерство скарбу видало обіжник з 5. ц. м. до ч. D. V. 9945/1/37 до всіх скарбових палат і скарбових урядів з пригадкою своїх раніших обіжників у справі екзекуцій і податкових полекш у звязку зі стихійними нещастями, бо деякі скарбові палати та уряди невідповідно ставляться до справи. Отже міністерство скарбу ще раз звертає увагу, що згідно з його обіжником з 22. липня ц. р. до ч. D. V. 28031/3/37 при устійненні страт хліборобів внаслідок стихійних нещасть слід обчисляти прихід з рільних господарств з трьох останніх нормальних років і прихід з року стихійного нещастя на основі цін з часу оцінки. В обіжнику з 24. липня ц. р. міністерство доручило розглядати негайно поданя у справі полекш внаслідок стихійних нещасть та не доводити під цим оглядом до якоїнебудь загаєння. Одночасно звернуло увагу, що вистане прослідити дійсний стан у 2—3-ох рільних господарствах даної громади, коли треба устійнювати страти в цій громаді, де нещастя навістило таксамо теж і інші рільні господарства. Вкінці вияснило, що згідно з § 5, уст. 2 розпорядку міністерства скарбу з 13. липня 1933 (Д. З. ч. 53 поз. 402) полекші щодо заплати грунтового податку внаслідок стихійного нещастя потягають за собою відповідні полекші для пошкодованих платників також при заплаті надзвичайної маєткової данини. Полекші у справі заплати надзвичайної маєткової данини повинні скарбові уряди признавати без подань пошкодованих. А що платники грунтового податку і надзвичайної маєткової данини мають ще інші залеглости в державних податках і супроти вірителів то міністерство наказує вести супроти таких платників, пошкодованих стихійним нещастям, поміркованую екзекуційну політику. Зокрема якщо шкоди і втрати внаслідок стихійного нещастя (в 1937 р. головно внаслідок посухи) перевищають 40% нормального приходу, міністерство скарбу наказало: 1) признавати платникам на їх прохання теж відповідні полекші щодо податкових залеглостей необнятих нормальними полекшами або зміняти вже признані полекші беручи під увагу обмежену платничу спроможність пошкодованих стихійними нещастями аж до часу скінчення нових жнив себто (до 31. серпня чергового року); 2) припинювати екзекуцію у справі стягнення належитостей чужих вірителів і то до 31. серпня чергового року (до закінчення жнив) на основі § 34 розпорядку ради міністрів з 25. червня 1932 р. про екзекуцію скарбової влади.

Якщо йде про полекші щодо заплати державного доходового податку внаслідок стихійних нещасть їх слід признавати на основі ст. 38 закону про доходовий податок і § 47 виконного розпорядку до цього закону.

Надзвичайна маєткова данина.

Міністерство скарбу видало обіжник з 8. ц. м. до ч. D. V. 23936/2/37 до всіх скарбових палат і скарбових урядів у справі заплати надзвичайної маєткової данини на 1937 р. Отже **хлібороби мають заплатити надзвичайну маєткову данину до 30. листопада ц. р.** Обіжник визначує для рільників такі ставки надзвичайної маєткової данини: 1) для платників грунтового податку, які платять понад 25 зол. до 600 зол. річно (без дегресії) законна ставка сягає 20% грунтового податку, а контингентова підвишка 4%, себто **обтяження надзвичайною маєтковою даниною згаданих платників сягає 24%** державного грунтового податку, для платників грунтового податку, які платять понад 60 зол. річно (без прогресії) законна ставка сягає 40% грунтового податку, контингентова підвишка 9%, себто разом 49% державного грунтового податку. Накази заплати доручуватимуть скарбові уряди платникам цієї данини до до 15. листопада ц. р.

—о—

Справа масових розводів.

ПЕРЕД „НАЙПІКАНТНІШИМ“ ПРОЦЕСОМ У ПОЛЬЩІ.

Як нашим читачам уже відомо апеляційний суд у Вильні наказав перевести слідство проти консисторії євангеликів-кальвіністів у Вильні за те, що консисторія давала масові розводи католицьким подружжям, хоч їх не передбачує подружне право для католиків. Справу перебрав слідчий суддя Казимир Абрамович, який веде слідство за злочин зі ст. 286 § 1 і 2 к. к., що передбачує кару до 10 років вязниці. Цікаве, що апеляційний суд поминув прокуратуру і переслав акти безпосередньо слідчому судді. Члени консисторії почали боронитися покликуючись на „канони“, себто синодальні рішення євангеликів-кальвіністів. Отже бороняться тим, що масові розводи давали в „добрій вірі“ згідно з постановами своїх „канонів“. Тимчасом зборy євангеликів - кальвіністів Польща не признала „де юре“. До того їх „канони“ були суперечні з державними законами. Апеляційний суд виразно ствердив, що згаданий (кальвінський) суд не був компетентний вирішувати справ католицьких подруж. Хоч у цьому суді була зовсім інша довголітня практика, всеж члени суду, як інтелігентні особи не могли не доглянути, що вони некомпетентні давати розводи католицьким подругам.

Одначе виленські кальвіни розсилають тепер масово летючки по цілій Польщі в обороні розводів. Куратор кальвінської консисторії та адв. Роман Торчинський, оба „специ“ в розводових справах, заявили, що хоч розводи неважні, всеж усе є в порядку, бо виленська консисторія приняла такі „канони“, на основі яких може давати католикам розводи за відповдною винагородою. Але саме тому проти членів консисторії ведуть слідство за злочин, що його допустились обвинувачені з матеріяльних спонук (зиску).

Не диво, що на процес проти членів консисторії ждуть тисячі родин і ціла прилюдна опінія. На присуд ждуть десятки тисяч зацікавлених осіб тому, що вже тепер окружний суд у Варшаві видав кілька присудів, стверджуючи неважність розводів і заключених на їх основі пізніших „подруж“ у Вильні. Одночасно безліч позвів покривджених подруг і дітей, яких покинули їх батьки діставши „розвід“ у Вильні, жде на полагоду своєї справи в судах ріжних міст Польщі. Якщо членів консисторії засудять, тоді вирине ще багато карних процесів за бігамію. Але якби цей процес і не скінчився, все одно він буде „найпікантнішим“ процесом у Польщі. Таким чином може теж здійснитися „пророцтво“ відомого польського письменника Боя Желеньського, що його він висловив у своїй книжці „Консисторські дівиці“, а саме: Матимемо легіон „бахорів“, що ними обдарували Польщу не „консисторські дівиці“, але „консисторські конкубіни“, фабриковані масово в консисторії кальвінів у Вильні.

ЯК УСТІЙНЮВАТИ ДОХІД ВІД КАПІТАЛІВ.

Найвищий Адміністраційний Трибунал видав присуд дня 26. березня ц. р. у справі устійнення доходу з капіталів. В мотивах між іншим читаємо: Якщо йде про закид, що втрати від одного капіталу можна відчислювати від доходу, що його дають відсотки від інших випозичених капіталів, то він не стійний. Цей закид не має основи — ні в постановах закону про державний податок — ні в юдикатурі Найвищого Адміністраційного Трибуналу, якщо йде про дохід фізичної особи, яка не позичає постійно грошей на відсотки. Цей закид позву признав Найвищий Адміністраційний Трибунал не стійним. Але помилковий теж погляд влади, висловлений у відповіди на позов, що приходом є обчислені згори відсотки і зачислені до векселевої суми незалежно від того, чи вексель заплачений чи не заплачений. Згідно зі ст. 19. закону про доходовий податок приходом є лише фактично отримані, а не зачислені відсотки, якщо йде про фізичні особи, яких дохід устійнено ще до того не на основі торговельних книг.

ЖИТТЯ І ПРАВО, вістник теорії і практики. Львів, жовтень 1937. Р. X. Ч. 3. Зміст: Д-р С. Баран: Д-р Т. Окуневський. — Д-р Ю. С. Заяц: Чи монах може бути членом виділу товариств. — Д-р К. Левицький: Нові завдання перед молодим поколінням українських правників. — Д-р А. Горбачевський: Справа судів присяглих. — Д-р І. Гриццай: Про податкову ординацію. — Оречення Найвищого Адміністраційного Трибуналу. — З нашої організації: а) З діяльности Львівської Делегатури С. У. А., б) Зїзд Західної Делегатури С. У. А. — Д-р В. Лк: Нові закони. — Посмертні згадки. — Вислідки Термінольогічної Комісії. — З листів до Редакції. — Цей одинокий український журнал видають Т-ва: С. У. А. і Т. У. П. Кожний правник українець повинен безумовно передплачувати „Життя і Право“. Адреса Редакції й Адміністрації: „Життя і Право“, Львів, вул. Руська ч. 3, І.

Сторінка без політики.

Смерть ректора прошацької академії.

Занедужав він несподівано, той правдивий король прошаків. Лікар, якого негайно покликали до старця, що ослаб раптом на вул. Маркілк шелківській у Варшаві, відвіз його негайно до лічниці, де старець помер не відзискавши памяти. Після смерти виявилися сензаційні подробиці.

Небіжчик називався Пшисель Здзіслав, мав 87 літ, був професійним прошаком нераз караним за скитальство. Був він вихованцем заведення ім. О. Бодуена. Як дитину віддали його до одного із заможних столярів десь на східних кордонах Польщі. Одначе Пшисель утік від свого господаря і почав мандрівку по цілому краю.

Згодом він виемігрував до Франції, побував у Бельгії і Швайцарії, всюди промишляючи прошацтвом. Згодом вирнув він у Чехії, де в Празі заложив „прошацьку академію". Єдиним професором академії був він сам і як ректор та професор академії в одній особі, мав він незлі доходи. Та чеська влада позавидувала йому того поводження і „зліквідувала" його наукове підприємство.

Сам професор утік до Польщі, де мандрував із міста до міста, організуючи всюди прошацькі товариства. Очевидно, що зорганізовані ним товариства мусіли солоно оплачувати своє існування свому основникові. Крім того дотепний прошак писав різні антисемітські пісеньки, які відтак продавав видавцям за добрі гроші.

Пшисель мав скрізь своїх агентів і „генерального заступника" в Ченстохові, де містилася його головна операційна база.

Про те, як прошацькому ректорові йшли його прошацькі інтереси, найкраще свідчить готівка 2.000 зол., що її знайшли при ньому і кілька щадничих книжочок на різні краєві і закордонні банки.

Вістка про смерть короля прошаків викликала між варшавськими і позаваршавськими прошаками величезну сензацію. На похорон короля прошаків, який не полишив ніяких спадкоємців, примандрувало багато ріжнородної жебрацької братії.

—o—

„Щедрість" Рокфелєра.

Досі вважали люди Рокфелера найбільшим філянтропом усіх часів. Висоту сум призначених на ріжні наукові і філянтропійні цілі обраховують на кількасот міліонів долярів. Щойно тепер після його смерти виявляється, що щедрість міліонера має теж і свої „темні сторінки".

Рокфелер був з природи незвичайно скупий. Відмовляв собі навіть таких незамітних і малих приємностей, що їх навіть найгірший його урядничина вважав життєвою конечністю.

Ніколи більше він не давав як 5 центів. Коли голодний заступав йому дорогу і просив на кусень хліба, Рокфелер давав 5 центів. Дівчинка, яка у 97 річницю його уродин вручила йому китицю квітів і побажала, щоб Рокфелер діждав вимріяних 100 літ життя, дістала також традиційних 5 центів.

— З таким капіталом — говорив він залюбки — пішов я в життя і давав собі раду. Хай інші теж так собі радять...

Ця щедрість „5 центів" є — як пишуть американські часописи — підставою його справжньої філянтропії. Досі всі думали, що він даючи 50 міліонів на фундацію свого імени, виставляв чек на декларовану суму. А він віддавав твореній, чи тільки субвенціонованій собою установі акції своїх підприємств на відповідну суму, застерігаючи собі право контролі над зденонованими в той спосіб акціями, яких не вільно було продати.

Даровані акції, яких продажа була неможлива, залишалися в засаді в руках давнього власника, в тім випадку Рокфелера.

Зате для скарбового уряду ця справа виглядає інакше. Від акцій дарованих науковим або філянтропійним установам, не беруть податку. Отже, чим більше акцій Рокфелер роздаровував, тим менше платив податку, не зменшуючи в засаді свого майна.

—o—

Бенкети в людських черепах.

Парискі нічні льокалі мають уже свою славу. Ростуть вони як гриби на дощі, але зміняються вони постійно. Багато з них щезає без сліду і на їх місце повстають нові льокалі. Щез навіть такий славний нічний льокаль Парижа, як „Мулен Руж".

Зате заступає його льокаль не тільки оригінальний але направду несамовитий.

Цей бар називається „Місет". Оригінальний він тим, що прикрашений чорними кольорами. Саля тоне в півсумерку, немов якась похоронна каплиця. Освітлюють її тільки кріваві блески очей-ламп уміщених у черепах розвішених під стіною.

При столиках у півсумерку сидять якісь тіни з черепами в руках. Що за несамовитий бенкет? Це гості пють шампан із великих шкляних чаш вправлених в оригінальні людські черепи.

Немов тіни снуються теж поміж столиками гостей кельнери і кельнерки.

Вільне місце при столику важко зарвати. В заглибленні одної стіни, прикритім темною занавісою стоїть несамовитий гість — людський череп.

Оповідають, що колись мешкав у тому домі якийсь строгий маркіз, який знущався над своїми людьми і за якунебудь дурницю карав смертю.

Череп, що стоїть у заглибленні, був колись найвірнішим слугою маркіза. Його теж не минула лиха доля. За якусь дрібну провину посадив його маркіз у пивниці і заморив голодом. Єдиною поживою була для нього вода, яку клали біля нього в малій мисочці. Маркіз збирав черепи своїх жертв і сьогодні стали вони принукою для людей, що гонять за несамовитими вражіннями.

Електрика на послугах крокодилів.

Воно може й дивно виглядають такі слова, а всеж таки вони правдиві. Електрика справді станула на послугах крокодилів і черепах. Як воно сталося? Зовсім просто. Директор великого зоольогічного городу в Шікаго запримітив, що тропікальні аліґатори і черепахи з настанням зими тратять зовсім свою рухливість і поворотність, хоч температура в їхніх приміщеннях завжди була вдержувана на відповідному рівні. Звірята ставали з настанням холодів і морозів дивно неповоротні й повільні та іноді здавалося, що вони зовсімм мертві.

По довших дослідах удалося впасти на причину такого дивного стану звірят. Виявилося, що хоч звірята мали температуру в аліґаторії і в черепашні зовсім добру, то пісок, яким висипували дно, був рішуче захолодний. Звірята, які привикли до теплих країв і до гарячого як жар піску, відчували просто нестерпний холод і в ноги.

Щоб тому лиху зарадити, вжили електрики. Ішло про те, щоб цілий пісок утримувати постійно на одній і тій самій температурі і все однаково огрівати. Під цим оглядом найкращі були електричні огрівальники. Отже ввесь пісок в аліґаторії замінили в один великий огрівальник. Під піском уложили коло 200 м. спеціяльного електричного проводу, через який пустили електричний струм. Прилад, який регулює силу струму, регулював одночасно температуру. Тепер пісок мав уже ввесь рік одномірну температуру і крокодилі та черепахи відзискали свій давній гумор.

—o—

ВІДЕНЬ ЗНАЄ, ХТО ПЄ...

У Відні є окремий поліційний відділ, де вписані прізвища людей, які люблять підпити собі понад міру. Таких прізвищ є там 100.000. Чи не вільно вже у Відні пити або може підготовляють там прогібіційний закон? Ні, — щораз частіше люди купують собі авта, а хто хоче дістати право провожати своє авто самому не може запиватись. Це шкодить не йому, а людям на вулиці. Хто раз попав до архіву „нетверезих" мусить уживати довгих заходів, щоб доказати, що він упився раз, припадково та винятково і „більше не буде".

Лікувані і безнадійні.

Рівночасно з таким бюром ведеться праця установи, що поборює алькоголізм і лікує алькоголіків. Бувають випадки, коли люди починають пити з розпуки, після якогось нещастя, переживання, з нужди, а згодом під впливом лічниці де працюють добрі фахові сили, головно жінки, стають зразковими громадянами. Відділ „алькоголевої обезпечальні" знає багато віденських громадян, які вряди-годи прилюдно запиваються і платять кару. Є між ними нпр. один ремісник, що має 20 років старшу жінку, і бодай раз на місяць мусить від неї утікати, щоб „опянїти" у веселому товаристві.

—o—

ПАНІКА В КІНІ РОЗБУРХАЛА ЦІЛЕ МІСТО.

В одним з передміських кінотеатрів Неаполю висвітлювали недавно відому американську фільму „Сан Франціско", в якій змальований землетрус, що знищив це місто. Серед глядачів-неаполітанців, які завжди сильно реагували на такі фільми чи картини з причини близького Везувія, настало нервове схвилювання.

Раптом із горішнього стовпа злетіла автоматична коробка-гасильник вогню і розбилася. Рідина, що була в автоматі почала з шумом виходити з коробки. На салі поширилася непривітна задуха. Серед глядачів счинилася паніка. Хтось крикнув:

— Землетрус!

Люди кинулися до виходу, розбиваючи сусідів. Вирвавшись на вулицю, бігли вони далі і як навіжені кричали: — Рятуйтеся, хто може! Землетрус!

Паніка перекинулася на цілу дільницю. Із деяких домів почали мешканці виносити прихапцем своє добро.

В паніці згинули 2 жінки, яких розтолочили в кіні на смерть і 15 людей було важко ранених.

Все те через дурницю, перечулення нервів кіновою фільмою.

ТРЕБА МАТИ ПРАВДИВИЙ ГОРБ.

З царства Монако видалили француза Андре Пелігона, в якого ствердили... фальшивий горб. Він жив завдяки пересудові ріжних грачів у Монте Карльо, які перед входом до салі рулетки доторкалися горба горбуня, бо таке панує повіря, що це приносить щастя. Пелігон діставав гарні гроші тільки від тих, що виходили з касина вже виградвши. Поліція ствердила, що він нормальний і що вкладав собі під плащ горб з дерева.

ВЕСЕЛЕ.

ДУХ ЧАСУ.

— Слухай, хлопчино, чи міг би я бачитися з твоїм батьком?

— А чи ви є коморником?

— Ні!

— Неможливо! Адже до нас ніхто інший не приходить.

ДЕБЮТ.

Добродій Прищіпка стає перед судом за побиття своєї жінки. Суддя відбирає ґенералії і вкінці питає:

— Караний?

— Ні, прошу світлого суду, це моє перше подружжя.

НЕПОРОЗУМІННЯ.

— Мій кревняк, який має 65 літ, рішив відмолодитися.

— Через малпу?

— Неотеса. Чому ви ображуєте цю панночку, з якою він хоче оженитися?

НІЧНА ПРИГОДА.

— Коли я збудився вчора в ночі, запримітив, що хтось перешукує кишені мого убрання. Я схопив револьвер, але не вистрілив.

— Чому?

— Бо я не хотів стати вдівцем.

ДИТЯЧА ФІЛЬОСОФІЯ.

— Чи ти вдоволений, що маєш тепер братчика?

— Дуже! Будемо тепер брати штурханці по половині!

Сторінка без політики.

Смерть ректора прошацької академії.

Занедужав він несподівано, той правдивий король прошаків. Лікар, якого негайно покликали до старця, що ослаб раптом на вул. Маршалківській у Варшаві, відвіз його негайно до лічниці, де старець помер не відзискавши памяти. Після смерти виявилися сензаційні подробиці.

Небіжчик називався Пшисель Здзіслав, мав 87 літ, був професійним прошаком нераз караним за скитальство. Був він вихованцем заведення ім. О. Бодуена. Як дитину віддали його до одного із заможних столярів десь на східних кордонах Польщі. Одначе Пшисель утік від свого господаря і почав мандрівку по цілому краю.

Згодом він виемігрував до Франції, побував у Бельгії і Швайцарії, всюди промишляючи прошацтвом. Згодом виринув він у Чехії, де в Празі заложив „прошацьку академію". Єдиним професором академії був він сам і як ректор та професор академії в одній особі, мав він незлі доходи. Та чеська влада позавидувала йому того поводження і „зліквідувала" його наукове підприємство.

Сам професор утік до Польщі, де мандрував із міста до міста, організуючи всюди прошацькі товариства. Очевидно, що зорганізовані ним товариства мусіли солоно оплачувати своє існування свому основникові. Крім того дотепний прошак писав ріжні антисемітські пісоньки, які відтак продавав видавцям за добрі гроші.

Пшисель мав скрізь своїх аґентів і „ґенерального заступника" в Ченстохові, де містилася його головна операційна база.

Про те, як прошацькому ректорові йшли його прошацькі інтереси, найкраще свідчить готівка 2.000 зол., що її знайшли при ньому і кілька щадничих книжочок на ріжні краєві і закордонні банки.

Вістка про смерть короля прошаків викликала між варшавськими і позаваршавськими прошаками величезну сензацію. На похорон короля прошаків, який не полишив ніяких спадкоємців, примандрувало багато ріжнородної жебрацької братії.

—o—

„Щедрість" Рокфелєра.

Досі вважали люди Рокфелера найбільшим філянтропом усіх часів. Висоту сум призначених на ріжні наукові і філянтропійні цілі обраховують на кількасот міліонів долярів. Щойно тепер після його смерти виявляється, що щедрість міліонера має теж і свої „темні сторінки".

Рокфелер був з природи незвичайно скупий. Відмовляв собі навіть таких незамітних і малих приємностей, що їх навіть найгірший його урядничина вважав життєвою конечністю.

Ніколи більше він не давав як 5 центів. Коли голодний заступав йому дорогу і просив на кусень хліба, Рокфелер давав 5 центів. Дівчинка, яка у 97 річницю його уродин вручила йому китицю квітів і побажала, щоб Рокфелер діждав вимріяних 100 літ життя, дістала також традиційних 5 центів.

— З таким капіталом — говорив він залюбки — пішов я в життя і давав собі раду. Хай інші теж так собі радять...

Ця щедрість „5 центів" є — як пишуть американські часописи — підставою його справжньої філянтропії. Досі всі думали, що він даючи 50 міліонів на фундацію свого імени, виставляв чек на деклaровану суму. А він віддавав створеній, чи тільки субвенціонованій собою установі акції своїх підприємств на відповідну суму, застерігаючи собі право контролі над здепонованими в той спосіб акціями, яких не вільно було продати.

Даровані акції, яких продажа була неможлива, залишалися в засаді в руках давнього власника, в тім випадку Рокфелера.

Зате для скарбового уряду ця справа виглядає інакше. Від акцій дарованих науковим або філянтропійним установам, не беруть податку. Отже, чим більше акцій Рокфелер роздаровував, тим менше платив податку, не зменшуючи в засаді свого майна.

—o—

Бенкети в людських черепах.

Париські нічні льокалі мають уже свою славу. Ростуть вони як гриби на дощі, але зміняються вони постійно. Багато з них щезає без сліду і на їх місце повстають нові льокалі. Щез навіть такий славний нічний льокаль Парижа, як „Мулен Руж".

Зате заступає його льокаль не тільки оригінальний але направду несамовитий.

Цей бар називається „Місет". Оригінальний він тим, що прикрашений чорними кольорами. Саля тоне в півсумерку, немов якась похоронна каплиця. Освітлюють її тільки кріваві блески очей-лямп уміщених у черепах розвішених під стіною.

При столиках у півсумерку сидять якісь тіни з черепами в руках. Що за несамовитий бенкет? Це гості пють шампан із великих шкляних чаш вправлених в оригінальні людські черепи.

Немов тіни снуються теж поміж столиками гостей кельнери і кельнерки.

Вільне місце при столику важко зарвати. В заглибленні одної стіни, прикритім темною занавісою стоїть несамовитий гість — людський череп.

Оповідають, що колись мешкав у тому домі якийсь строгий маркіз, який знущався над своїми людьми і за якунебудь дурницю карав смертю.

Череп, що стоїть у заглибленні, був колись найвірнішим слугою маркіза. Його теж не минула лиха доля. За якусь дрібну провину посадив його маркіз у пивниці і заморив голодом. Одинокою поживою була для нього вода, яку клали біля нього в малій мисочці. Маркіз збирав черепи своїх жертв і сьогодні стали вони принукою для людей, що гонять за несамовитими враженнями.

Електрика на послугах крокодилів.

Воно може й дивно виглядають такі слова, є всеж таки вони правдиві. Електрика справді станула на послугах крокодилів і черепах. Як воно сталося? Зовсім просто. Директор великого зоольоґічного городу в Шікаго запримітив, що тропікальні алігатори і черепахи з наставанням зими тратять зовсім свою рухливість і поворотність, хоч температура в їхніх приміщеннях завжди була вдержувана на відповідному рівні. Звірята ставали з настанням холодів і морозів дивно неповоротні й повільні та іноді здавалося, що вони зовсім мертві.

По довших дослідах удалося впасти на причину такого дивного стану звірят. Виявилося, що хоч звірята мали температуру в алігаторії і в черепашні зовсім добру, то пісок, яким висипували дно, був відчутно захолоджений. Звірята, які привикли до теплих країв і до гарячого як жар піску, відчували просто нестерпний холод і в ноги.

Щоб тому лиху зарадити, вжили електрики. Ішло про те, щоб цілий пісок утримувати постійно на одній і тій самій температурі і все однаково огрівати. Під цим оглядом найкращі були електричні огрівальники. Отже ввесь пісок в алігаторії замінили в один великий огрівальник. Під піском уложили коло 200 м. спеціяльного електричного проводу, через який пустили електричний струм. Прилад, який реґулює силу струму, реґулював одночасно температуру. Тепер пісок мав уже ввесь рік одномірну температуру і крокодилі та черепахи відзискали свій давній гумор.

—o—

ВІДЕНЬ ЗНАЄ, ХТО ПЄ...

У Відні є окремий поліційний відділ, де записані прізвища людей, які люблять підпити собі понад міру. Таких прізвищ є там 100.000. Чи не вільно вже у Відні пити або може підготовляють там прогібіційний закон? Ні, — щораз частіше люди купують собі авта, а хто хоче дістати право провожати своє авто самому не може запиватись. Це шкодить не йому, а людям на вулиці. Хто раз попав до архіву „нетверезих" мусить уживати довгих заходів, щоб доказати, що він упився раз, припадково та винятково і „більше не буде".

Лікувані і безнадійні.

Рівночасно з таким бюром ведеться праця установи, що поборює алькоголізм і лікує алькоголіків. Бувають випадки, коли люди починають пити з розпуки, після якогось нещастя, переживання, з нужди, а згодом під впливом лічниці де працюють добрі фахові сили, головно жінки, стають зразковими громадянами. Відділ „алькоголевої обезпечальні" знає багато віденських громадян, які вряди-годи прилюдно запиваються і платять кару. Є між ними впр. один ремісник, що має на 20 років старшу жінку, і бодай раз на місяць мусить від неї утікати, щоб „опяніти" у веселому товаристві.

—o—

ПАНІКА В КІНІ РОЗБУРХАЛА ЦІЛЕ МІСТО.

В однім з передміських кінотеатрів Неаполю виставляли недавно відому американську фільму „Сан Франціско", в якій змальований землетрус, що знищив це місто. Серед глядачів-неаполітанців, які завжди сильно реагували на такі фільми чи картини з причини близького Везувія, настало нервове схвилювання.

Раптом із горішнього стовпа злетіла автоматична коробка-гасильник вогню і розбилася. Рідина, що була в автоматі почала з шумом виходити з коробки. На салі поширилася непривітна задуха. Серед глядачів счинилася паніка. Хтось крикнув:

— Землетрус!

Люди кинулися до виходу, розбиваючи сусідів. Вирвавшись на вулицю, бігли вони далі і як навіжені кричали: — Рятуйтеся, хто може! Землетрус!

Паніка перекинулася на цілу дільницю. Із деяких домів почали мешканці виносити прихапцем своє добро.

В паніці згинули 2 жінки, яких розтолочили в кіні на смерть і 15 людей було важко ранених.

Все те через дурницю, перечулення нервів кіновою фільмою.

ТРЕБА МАТИ ПРАВДИВИЙ ГОРБ.

З царства Монако видалили француза Андре Пеліґона, в якого ствердили... фальшивий горб. Він жив завдяки пересудові ріжних грачів у Монте Карльо, які перед входом до салі рулетки доторкалися горба горбуня, бо таке панує повіря, що це приносить щастя. Пеліґон діставав гарні гроші тільки від тих, що виходили з касина вже вигравши. Поліція ствердила, що він нормальний і що вкладав собі під плащ горб з дерева.

ВЕСЕЛЕ.

ДУХ ЧАСУ.

— Слухай, хлопчино, чи міг би я бачитися з твоїм батьком?

— А чи ви є коморником?

— Ні!

— Неможливо! Адже до нас ніхто інший не приходить.

ДЕБЮТ.

Добродій Прищіпка стає перед судом за побиття своєї жінки. Суддя відбирає ґенералії і вкінці питає:

— Караний?

— Ні, прошу світлого суду, це моє перше подружжя.

НЕПОРОЗУМІННЯ.

— Мій кревняк, який має 65 літ, рішив відмолодитися.

— Через мавпу?

— Неотеса. Чому ви ображуєте цю панночку, з якою він хоче оженитися?

НІЧНА ПРИГОДА.

— Коли я збудився вчора в ночі, запримітив, що хтось перешукує кишені мого убрання. Я схопив револьвер, але не вистрілив.

— Чому?

— Бо я не хотів стати вдівцем.

ДИТЯЧА ФІЛЬОСОФІЯ

— Чи ти вдоволений, що маєш тепер братчика?

— Дуже! Будемо тепер брати штурханці по половині!

Закарпаття.

КОМІТЕТ ДЛЯ ОБОРОНИ РІДНОЇ КУЛЬТУРИ.

Дня 26. вересня ц. р. в Ужгороді заложено „Комітет оборони рідної культури" при Т-ві „Просвіта". Комітет видав до громадянства таку відозву:

„Вороги народньої мови, культури, рідного шкільництва під натиском внутрішніх та закордонних іредентистичних сил перейшли супроти нашого народу в наступ і загрожують нашому національному розвиткові.

Щоб пляново вести боротьбу супроти цієї штучної течії, при централі Просвіти в Ужгороді зорганізувався „Комітет оборони рідної культури".

Комітет має на меті зорганізувати оборону так, щоб у ній взяли участь усі борці за рідне слово, за рідну культуру, не зважаючи на віру чи партійно-політичну приналежність. Оборону треба зорганізувати так, щоб ми могли перейти у протинаступ за загальний, культурний і господарський розвиток нашого народу, нашої країни".

Большевики арештували голову вірменської церкви.

Комуністична партія Вірменії дістала наказ безпощадно нищити вірменську церкву. На другий день ГПУ арештувало голову вірменської церкви (Католікоса) в Еривані та 25 священиків. Усі вони стануть мабуть у листопаді перед судом. (КАП.)

„БУРЖУАЗНІ НАЦІОНАЛІСТИ" В ОСЕТІЇ ТА ДАГЕСТАНІ.

Як подають „Ізвестія": „Буржуазні націоналісти" панують у Дагестані побіч Обласного Комітету. В Інституті для наукового досліду національної культури господарять „націоналістичні бандити" Гаджібеков, Чаронов, Шахназов та інші. Вони гонять московську мову зі школи, заступають московські вислови „Колхоз, партія, совєт" арабсько-турецькими висловами. Секретар Обкому Самурський займає дивне становище не усуваючи націоналістів Лелевича і Гаджібекова.

Кореспондент „Ізвєстій" Семеновкер пише з Орджонікідзе про „кубло націоналістів" у Осетії. Секретар Північно-Осетинського Комітету, Маурер, розпалює національну ворожнечу. Він виключив з партії голову кримінального розшуку, Дмітрієва, і зробив гостру догану начальникові міліції Берієву. Керманич пропаганди Бадаєв виступає проти перекладу комуністичної літератури на осетинську мову. Народньою просвітою кермує „буржуазний націоналіст" Харгнов. В обкомі, ісполкомі та в редакції „Соціялістичної Осетії" розпаношились буржуазні націоналісти. (Офінор.)

ТАТАРСЬКА РЕСПУБЛИКА НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ.

В Ново-Альметво-Тельмановському районі мулли провадять отверто протисовітську роботу при підтримці сільських рад. Навіть деякі члени партії мають близькі зносини з муллами. Татарський обком 3. X. рішив пожвавити роботу у звязку з наближенням виборів, але й після цього небагато змінилось. Навіть у центрі республики в Казані робітники деяких підприємств не знають виборчих законів. Пишучи про це „Правда" жадає рішучих заходів проти муллів і націоналістів. (Офінор.)

По широкому світі.

Французькі урядовці погрожують страйком, якщо від 1. листопада не дістануть підвишки 150 франків. Уряд годиться дати лише 100 франків від 1. січня 1938.

Грецький премієр Метаксас приїхав до Царгороду на панцирнику „Аверов". Після величавого повитання виїхав він на офіційну візиту до Анкари.

Італійський пароплав „Лігурія" повіз до Лібії 2.000 вояків.

Італійська рада міністрів почала нині наради.

В Середущій Азії вибухли заворушення; населення масово втікає до Кашміру.

У Німеччині намісник Саксонії уладив прийняття для князя і княгині Віндсору, в якому взяли участь визначні державні й партійні достойники.

На поміч українським безробітним!

І знов надходить зима. Тисячі українських безробітних найдуться над берегом страшної заглади, що її несе голод і холод. Чи-ж можемо бути німими свідками їхньої трагедії? Ми — ті, що при кожній нагоді цитуємо й рецитуємо „...обніміте, брати мої, найменшого брата..." Чи можемо дати їм загинути? Це-ж наші брати та сестри! Це-ж члени отої великої — всеукраїнської 45-міліонової сімї! Чи можемо дозволити, щоб на їх нужді жирували всякі комуно-людовофронтівські демагоги й купували їхні душі за миску сочевичі? — Ні! Ми, здороводумаюча українська суспільність, не дамо їм загинути! Ми ділом докажемо, що супроти такої небезпеки, якою є фізичне завмирання вітки української нації — ми завсіди найдемо спільну мову. Ми завсіди і всюди видамо зі себе максімум зусиль на оборону. Виходячи з отого заложення, українське робітниче Т-во „Сила" приступає, як це робило й минулого року, до якції зимової допомоги українським безробітним. Виділ Т-ва покликав до життя **Діловий Комітет**, а цей на допомогу попросив ширший **Почесний Комітет.** На наш заклик у минулому році посипалися щедрі датки від усіх усюдів нашого громадянства. Сотки українсьих безробітних відчули, що вони не самі! Що ними опікується цілий український нарід! Що вони є також синами отого Великого українського Народу. І напевно багато більше здисциплінованих рядів Безсмертної Української Нації доповнили ми отою акцією, ніж деякими політичними конференціями, інтервенціями і т. д.

Діловий Комітет зимової допомоги українським безробітним при Т-ві „Сила" мав у минулому році в обороті віз дня 7. X. 1936. до 24. 7. 1937. квоту **17.676 зол. і 96 сот.** Допомогу роздавав Комітет у грошах, безплатних обідах, натураліях, опалі, одежі й ліках. З допомоги в грошах користало 400 осіб — у цім 300 родин. Безплатних обідів видано 7.475 для 320 осіб. Запомоги в натураліях признано 190 родинам. Видано 15 сотн. греч. круп, один вагон бульби, 20 сотн. муки, 2 сотн. рижу та 500 кг. хлібів. Допомоги в одежі признавано у формі: убрань, плащів, білля, черевиків, шапок і скарпиток. Хорі безробітні користали із запомог у ліках. Хорих оглядали лікарі Народньої Лічниці безплатно. Ліки видавала аптика п. Терлецького при значнім опусті. Під кінець замкнення минулорічної „Зим. Допомоги" ревізор РСУК п. Квасниця доконав контролі книг, де знайшов усе в належному порядку. Лишилося 24.50 зол. до розпорядження Виділу Т-ва „Сила" в Пром-Банку. Її підійме цьогорічний Діловий Комітет.

Починаючи цьогорічну „Зимову Допомогу", закликаємо все українське громадянство до цієї акції! На кожному кроці, при кожній нагоді, в кожній клітині, на кожному відтинку нашого суспільного життя закликаємо до пропаганди й переведення в чин цієї здорової суспільної думки! Нехай не буде ніодного українця, що не зложив би датку на українського безробітного! Докажім, що супроти скріпленого з усіх сторін ворожого наступу — ми теж зуміємо зединитись! Ми теж зуміємо скріпитись! Ми теж зуміємо лічити успішно рани, що силою обставин покривають наш національний організм! Всі українські часописи просимо все і всюди пропагувати справу зимової допомоги українським безробітним.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ „СИЛА":

Музика Павло, голова. **Сабара Степан**, секрет.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ЗИМОВОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКИМ БЕЗРОБІТНИМ ПРИ Т-ВІ „СИЛА":

Іванчук Осип, голова. **Табора Софія**, секретар.
Члени: Соболь Михайло, Сабара Степан, Зданевич Володимир.

ПОЧЕСНИЙ ГРОМАДЯНСЬКИЙ КОМІТЕТ:

Д-р О. Бабій, о. А. Каштанюк, ред. І Кедрин, дир С. Кузик, Ілько Лисий, дир. І. Лопатнюк, д-р К. Паньківський, дир. Я. Скопляк, проф. О. Старосольська, дир. І Тиктор, дир. Ю. Шепарович, проф. О. Ціпановська.

Конґрес української соціялдемократії.

Дня 17. жовтня ц. р. відбувся у Львові VIII. з черги Конґрес У. С. Д. П. В Конґресі взяли участь делеґати партійних організацій УСДП, головно з Підкарпаття та представники професійних союзів.

Наради, що тривали до пізного вечора, присвячені були сучасній міжнародній ситуації та положенню українського народу, культурно-освітнім справам, врешті організаційним та професійним.

У висліді прийнято цілу низку резолюцій, між іншим **резолюцію-протест проти нагінки шовіністичних польських кругів на всі ділянки українського національного життя.**

І в рефератах і в дискусії і в резолюціях багацько уваги присвячено відносинам на Радянській Україні, у звязку з чим **напятновано всі спроби націоналістичної Москви знищити всі прояви українського життя за Збручем.**

До Ц. К. партії вибрані: голова проф. д-р В. Старосольський, члени: д-р Л. Ганкевич, В. Темницький, П. Буняк, д-р Р. Скибінський, ред. І. Квасниця, І. Кушнір, д-р В. Іващкевич, О. Тимків, д-р Р. Домбчевський, Губицький, І. Борух, Е. Малецький, д-р Кобилецький, А. Голота, С. Файфер, Герник, Тимоць, Лабовка й інші.

—o—

Паніка на нюйорській біржі.

На нюйорській біржі вчора масово продавали акції. Нотування найпевніших акцій впало на 10 точок, інших — на 15. Разом 3,230.000 акцій перейшло в інші руки, з того 1,400.000 в панічному настрою, в останній годині перед замкненням біржі.

Присилайте передплату!

Закарпаття.

КОМІТЕТ ДЛЯ ОБОРОНИ РІДНОЇ КУЛЬТУРИ.

Дня 26. вересня ц. р. в Ужгороді заложено „Комітет оборони рідної культури“ при Т-ві „Просвіта“. Комітет видав до громадянства таку відозву:

„Вороги народньої мови, культури, рідного письменства під натиском внутрішніх та закордонних ірредентистичних сил перейшли супроти нашого народу в наступ і загрожують нашому національному розвиткові.

Щоб пляново вести боротьбу супроти цієї ворожої течії, при централі Просвіти в Ужгороді зорганізувався „Комітет оборони рідної культури“.

Комітет має на меті зорганізувати оборону так, щоб у ній взяли участь усі борці за рідне слово, за рідну культуру, не зважаючи на віру й партійно-політичну приналежність. Оборону треба зорганізувати так, щоб ми могли перейти у протинаступ за загальний, культурний і господарський розвиток нашого народу, нашої країни“.

Большевики арештували голову вірменської церкви.

Комуністична партія Вірменії дістала наказ безпощадно нищити вірменську церкву. На другий день ГПУ арештувало голову вірменської церкви (Католікоса) в Ерівані та 25 священиків. Усі вони стануть мабуть у листопаді перед судом. (КАП.)

„БУРЖУАЗНІ НАЦІОНАЛІСТИ“ В ОСЕТІЇ ТА ДАГЕСТАНІ.

Як подають „Ізвестія“: „Буржуазні націоналісти“ панують у Дагестані побіч Обласного Комітету. В Інституті для наукового досліду національної культури господарять „націоналістичні бандити“ Гаджібеков, Чаронов, Шахназа та інші. Вони гонять московську мову зі шкіл і заступають московські вислови „Колхоз, партія, совет“ арабсько-турецькими висловами. Секретар Обкому Самурський займає дивне становище не усуваючи націоналістів Лелевича і Гаджібекова.

Кореспондент „Ізвестій“ Семеновкер пише з Орджонікідзе про „кубло націоналістів“ у Осетії. Секретар Північно-Осетинського Комітету, Маурер, розпалює національну ворожнечу. Він виключив з партії голову кримінального розшуку, Дмітрієва, і зробив гостру догану начальникові міліції Берієву. Керманич пропаганди Бадаєв виступає проти перекладу комуністичної літератури на осетинську мову. Народньою просвітою кермує „буржуазний націоналіст“ Харанов. В обкомі, ісполкомі та в редакції „Соціялістичної Осетії“ розпаношились буржуазні націоналісти. (Офінор.)

ТАТАРСЬКА РЕСПУБЛИКА НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ.

В Ново-Альметево-Тельмановському районі мулли провадять отверто протисовітську роботу при підтримці сільських рад. Навіть деякі члени партії мають близькі зносини з муллами. Татарський обком 3. X. рішив пожвавити роботу у звязку з наближенням виборів, але й після цього небагато змінилось. Навіть у центрі республики в Казані робітники деяких підприємств не знають виборчих законів. Пишучи про це „Правда“ жадає рішучих заходів проти муллів і націоналістів. (Офінор.)

По широкому світі.

Французькі урядовці погрожують страйком, якщо від 1. листопада не дістануть підвищки 150 франків. Уряд годиться дати лише 100 франків від 1. січня 1938.

Грецький прем'єр Метаксас приїхав до Царгороду на панцирнику „Аверов“. Після величавого повитання виїхав він на офіційну візиту до Анкари.

Італійський пароплав „Лігурія“ повіз до Еспанії 2000 вояків.

Італійська рада міністрів почала нині наради.

В Середущій Азії вибухли заворушення; населення масово втікає до Кашміру.

У Німеччині намісник Саксонії уладив прийняття для князя і княгині Віндсору, в якому взяли участь визначні державні й партійні достойники.

На поміч українським безробітним!

І знов надходить зима. Тисячі українських безробітних найдуться над берегом страшної заглади, що її несе голод і холод. Чи-ж можемо бути німими свідками їхньої трагедії? Ми — ті, що при кожній нагоді цитуємо й рецитуємо „...обніміте, брати мої, найменшого брата...“ Чи можемо дати їм загинути? Це-ж наші брати та сестри! Це-ж члени отої великої — всеукраїнської 45-міліонової сімї! Чи можемо дозволити, щоб на їх нужді жирували всякі комуно-людово-фронтівські демагоги й купували їхні душі за миску сочевичі? — Ні! Ми, здороводумаюча українська суспільність, не дамо їм загинути! Ми ділом докажемо, що супроти такої небезпеки, якою є фізичне завмирання вітки української нації — ми завсіди найдемо спільну мову. Ми завсіди і всюди видамо зі себе максімум зусиль на оборону. Виходячи з отого заложення, українське робітниче Т-во „Сила“ приступає, як це робило й минулого року, до акції зимової допомоги українським безробітним. Виділ Т-ва покликав до життя **Діловий Комітет**, а цей на допомогу попросив ширший **Почесний Комітет**. На наш заклик у минулому році посипалися щедрі датки від усіх усюдів нашого громадянства. Сотки українських безробітних відчули, що вони не самі! Що ними опікується цілий український нарід! Що вони є також синами отого Великого українського Народу. І напевно багато більше здисциплінованих рядів Безсмертної Української Нації доповнили ми отою акцією, ніж деякими політичними конференціями, інтервенціями і т. д.

Діловий Комітет зимової допомоги українським безробітним при Т-ві „Сила“ мав у минулому році в обороті віз дня 7. X. 1936. до 24. 7. 1937. квоту **17.676 зол. і 96 сот.** Допомогу роздавав Комітет у грошах, безплатних обідах, натуралях, опалі, одежі й ліках. З допомоги в грошах користало 400 осіб — у цім 300 родин. Безплатних обідів видано 7.475 для 320 осіб. Запомоги в натуралях признано 190 родинам. Видано 15 сотн. греч. круп, один вагон бульби, 20 сотн. муки, 2 сотн. рижу та 500 кг. хлібів. Допомоги в одежі призвавано у формі: убрань, плащів, білля, черевиків, шапок і скарпиток. Хорі безробітні користали із запомог у ліках. Хорих оглядали лікарі Народньої Лічниці безплатно. Ліки видавала аптика п. Терлецького при значнім опусті. Під кінець замкнення минулорічної „Зим. Допомоги“ ревізор РСУК п. Квасниця доконав контролі книг, де знайшов усе в належному порядку. Лишилося 24.50 зол. до розпорядження Виділу Т-ва „Сила“ в Пром-Банку. Її підійме цьогорічний Діловий Комітет.

Починаючи цьогорічну „Зимову Допомогу“, закликаємо все українське громадянство до цієї акції! На кожному кроці, при кожній нагоді, в кожній клітині, на кожному відтинку нашого суспільного життя закликаємо до пропаганди й переведення в чин цієї здорової суспільної думки! Нехай не буде ніодного українця, що не зложив би датку на українського безробітного! Докажім, що супроти скріпленого з усіх сторін ворожого наступу — ми теж зуміємо зєдинитись! Ми теж зуміємо скріпитись! Ми теж зуміємо лічити успішно рани, що силою обставин покривають наш національний організм! Всі українські часописи просимо все і всюди пропагувати справу зимової допомоги українським безробітним.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ „СИЛА“:

Музика Павло, голова. **Сабара Степан**, секрет.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ЗИМОВОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКИМ БЕЗРОБІТНИМ ПРИ Т-ВІ „СИЛА“:

Іванчук Осип, голова. **Табора Софія**, секретар. **Члени:** Соболь Михайло, Сабара Степан, Здажевич Володимир.

ПОЧЕСНИЙ ГРОМАДЯНСЬКИЙ КОМІТЕТ:

Д-р О. Бабій, о. А. Каштанюк, ред. І Кедрин, дир С. Кузик, Ілько Лисий, дир. І. Лопатнюк, д-р К. Паньківський, дир. Я. Скопляк, проф. О. Старосольська, дир. І Тиктор, дир. Ю. Шепаревич, проф. О. Ціпановська.

Конґрес української соціялдемократії.

Дня 17. жовтня ц. р. відбувся у Львові VIII. з черги Конґрес У. С. Д. П. В Конґресі взяли участь делеґати партійних орґанізацій УСДП, головно з Підкарпаття та представники професійних союзів.

Наради, що тривали до пізного вечора, присвячені були сучасній міжнародній ситуації та положенню українського народу, культурно-освітнім справам, врешті орґанізаційним та професійним.

У висліді прийнято цілу низку резолюцій, між іншим **резолюцію-протест проти нагінки шовіністичних польських кругів на всі ділянки українського національного життя.**

І в рефератах і в дискусії і в резолюціях багацько уваги присвячено відносинам на Радянській Україні, у звязку з чим **напятновано всі спроби націоналістичної Москви знищити всі прояви українського життя за Збручем.**

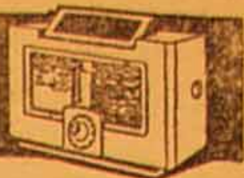
До Ц. К. партії вибрані: голова проф. д-р В. Старосольський, члени: д-р Л. Ганкевич, В. Темницький, П. Буняк, д-р Р. Скибінський, ред. І. Квасниця, І. Кушнір, д-р В. Івашкевич, О. Тимків, д-р Р. Домбчевський, Губицький, І. Борух, Е. Малецький, д-р Кобилецький, А. Голота, С. Файфер, Герник, Тимоць, Лабовка й інші.

—o—

Паніка на нюйорській біржі.

На нюйорській біржі вчора масово продавали акції. Нотування найпевніших акцій впало на 10 точок, інших — на 15. Разом 3,230.000 акцій перейшло в інші руки, з того 1,400.000 в панічному настрою, в останній годині перед замкненням біржі.

Присилайте передплату!

В яких умовинах Японія візьме участь

В КОНФЕРЕНЦІЇ 9-ОХ.

Японські політичні кола і преса одноголосно заявляють, що Японія візьме участь у конференції сигнатарів договору 9-ох держав лише тоді, якщо всі учасники конференції признають, що причиною далекосхідної війни є протияпонське становище Китаю та комуністична небезпека.

Якщо би потрактовано Японію в дусі Ліги Націй і промови Рузвельта та якщоб розглянено справу Манджурії згідно з китайським внеском, Японія не лише не взялаб участи в конференції, але й застановилась би, чи може вона дальше належати до договору 9-ох держав.

—o—

„ГАЗЕТА ПОЛЬСКА" ОФІЦІЙНИМ ОРГАНОМ О. З. Н.

Виленське „Слово" (ч. 2871) повідомляє: На днях дійшло до порозуміння між полк. Коцом і полк. Медзінським. На основі цього порозуміння „Газета Польска" буде офіційним органом О. З. Н. Перед кількома днями марш. Сьмігли-Ридз приняв на авдієнції полк. Медзінського.

—o—

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Ощадні** господині роблять на зиму запаси високоякісного меду, овочів, грибів у **Кооперативі „Рій"**, Львів, вул. Руська 20, тел. 279-45. При гуртовім купні достава до дому. 1881 2—5

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 21. ц. м. в год. 7. вечір. На сходинах представить д-р Я. Мґлис казуїстичні хірурґічні випадки з „Народньої Лічниці". 1890

— **Українці в Канаді.** Проф. Д. Дорошенко матиме в пятницю 22. ц. м. в год. 7-й вечором відчит в Українськім Науковім Інституті у Варшаві при вул. Служевській ч. 7.

— **Україніка.** Нове число париського місячника „Прометее" (ч. 128—129) принесло статтю О. Шульгина „Централізація в СССР і нова конституція", ст. Сірополка „Національне виховання на Україні за часів Катерини II". До багатої української хроніки прилучається ще й інформативна стаття про Конгрес Товариства Прихильників Ліги Націй у Братиславі.

— **На Лемківщині забороняють українські календарі і молитовники!** В найновішому числі „Мети" читаємо: Одному нашому кольпортерові на Лемківщині задержали на почті „Український Християнський Календар" і молитовники „Благодарім Господа". Поліціянт забрав його до комісаріяту, розпечатав пакунок і заявив, що українських книжок не вільно читати(!) Коли свідомий кольпортер протестував проти цього, загрозили йому, що заплатить кару 500 зол., якщо не відішле назад календарів..

— **Масові ревізії й арештування у Станиславівщині.** „Станиславівські Вісті" повідомляють, що у звязку з імпрезою т. зв. „Дня Підгіря" у Глебівці богородчанського району перевела адміністраційна влада багато ревізій та арештувань. Ревізії були м. ін. у інж. Ілька Семянчука, адв. д-ра Олександра Чорненка (що були запрошені до Глебівки на референтів) та в інших осіб, після чого деяких з тих осіб конфіновано, забороняючи їм виїздити з місця осідку. — Ось такий є — пишуть „Стан. Вісті" — вловимий, наглядний „успіх" новітньої української партійницької демагогії, кирині й анархії.

— **Жидівський страйк.** На протест проти приділу окремих лавок для жидівських студентів жидівські крамарі позамикали крамниці між 8. і 12. год. Сіоністична екзекутива на Східну Галичину проголосила страйк між год. 12. і 14., що довело до непорозумінь між поодинокими жидівськими політичними групами.

— **Поліціянтка в ролі підсудної.** Перед судом у Львові станула поліціянтка 43-літня Гелена Добош, яку обвинувачують у тому, що коли працювала як „старший постерунковий" у реєстраційнім бюрі слідчого уряду, знищила поліційне реєстраційне повідомлення і вкинула до коша. Також повідомлення у справі Марії Василишин зі Старого Самбора сховала в кишені свого плаща і не втягнула того повідомлення до картотеки. Підчас слідства боронилася Добошівна, що через помилку знищила одно повідомлення і друге сховала до кишені. На розправі також в такий спосіб боронилася і суд її звільнив.

— **Львівська хроніка.** Іван Лис (Крупінського 15) повідомив поліцію, що ще 16. ц. м. вийшов із дому його 15-літній син Антін і досі не вернувся домів. — Олена Рій підкинула у брамі при вул. Лазаря 15 свою дитину. Поліція арештувала її. — Винницький автобус, яким кермував шофер Маркус Гохберг наїхав на незнайомого мужчину, якого відтак шофер відвіз до лічниці.

— **Краєва хроніка.** В Розвадові пов. Жидачів поліція арештувала Петра Кузя, в якого найшла гіпсові форми до відливу фальсифікатів 20 сот. монет. Арештований Кузьо признався, що фальсифікати виробляв від 3-ох місяців і пускав їх в обіг. — В Бучачі поліція арештувала три особи під замітом сфальшування векслів на кільканацять тисяч золотих. Слідство вияснить подробиці цієї афери. — В селі Вершава пов. Ряшів злодії вкрали з поля 6 коней вартости 2.000 зол. — В Ігровиці (Тернопільщина) згоріли два господарства П. Ганчара і Бяловонса, разом вартости 2.600 золотих. Пожежу спричинили діти Ганчара. — Поліційна стежа стрінула в присілку Свинка біля Королівки (Борщівщина) 5-ох опришків. Підчас перестрілки ранили одного з них Василя Украніца, в живіт і трох зловили; один утік. — З громадської канцелярії у Ляшках Королівських (Перемишлянщина) украв хтось канцелярійне приладдя та друки вартости понад 2.000 зол. — Перед станиславівським судом мав відбутися процес проти Людвики Чапіракової, яка покалічила свого любка Теодора Ковальського з пімсти за те, що він її покинув. Перед розправою Чапіракова відібрала собі життя.

— **Засудили б. старосту Вонса.** Перемиський окружний суд проголосив у понеділок 18. ц. м. присуд на б. ярославського старосту Вонса і товаришів. Головного підсудного д-ра Ігнатія Гольцбергера, лікаря повітового осередка здоровля в Ярославі засудили на 2 роки вязниці з амнестією на 1 рік. Крім того відібрали йому громадянські права на 5 літ. Книговода повіт. виділу Олександра Стравса засудили на 2 і пів року вязниці, з амнестією на півтора року і на втрату громадянських прав на 5 літ. Б. старосту Вонса, скарбника пов. виділу Й. Сівца і ліквідатора І. Романова засудили на 6 місяців вязниці, одначе на підставі амнестії цю кару всім дарували.

— **Не було вбивства на змаганнях у Медиці.** У вчорашньому числі „Діла" ми подали за ПАТ-ом вістку про вбивство польського змагуна Ґвінера на змаганнях у Медиці. Тимчасом виявляється, що згадана вістка неправдива від початку до кінця. Щож торкається особи Ґвінера, б. сержанта, то він дійсно згинув минулої неділі, але не в Медиці, лише в Городку. Ґвінер їхав поспішним поїздом до Львова. В Городку висів з поїзду, щоб купити папіроски на стації. А що був підхмелений, не встиг скочити до поїзду, що вже рушив з місця, дістався під колеса і згинув. Просто незрозуміле, що ПАТ, офіційна агенція, подає неправдиві вістки, що їх негайно використовує польська преса, щоб цькувати проти українців. Можеб так цією справою занялись відповідні чинники і повчили дотичного редактора ПАТ-ої, щоб подавав достовірні вістки. Адже в нестерпній атмосфері ненависти, що її витворила пресова кампанія проти українців деяких „кур'єрків" та ендецької преси, така неправдива вістка може довести до ексцесів проти українців.

— **Чеський політик в українській гімназії.** Голова кураторії допомоги українським школам у ЧСР, голова сенату Чехословаччини д-р Франтішек Совкуп завитав 30. м. м. до української реальної гімназії у Ржевницях. У своїй промові до дітей д-р Совкуп накликав дітей, щоб були передовсім добрими громадянами свого народу і приятелями чехословацького народу. Голова сенату був на спільному обіді учеників і професорів гімназії. Того самого дня українська гімназія уладила жалібну академію в честь покійного президента Т. Г. Масарика у великій салі Н. Дому, на якій д-р Совкуп оповів про свої приятельські взаємини з Президентом Визвольником Т. Масариком. На академію прийшли представники чеських організацій Ржевниць та українська кольонія в повному складі.

— **Адвоката Н. Шарля,** якого недавно арештували, минулого тижня на доручення прокуратора, випустили на волю по закінченні вступного слідства.

— **Підпалився в кіні.** В кіні „Ріяльто" в Катовицях трапилася така подія: Підчас сеансу робітник Фридрих Льорх посварився зі своєю жінкою і виймивши раптом фляшку з бензиною облив своє убрання і підпалив. Відразу загорівся як жива свічка. Видці почали його рятувати і вгасили вогонь, але Льорх так важко попарився, що його перевезли у важкім стані до шпиталю.

— **Нова польська партія.** Перед кількома днями письменник Боґуславський, редактор „Вечору Варшавського" Ст. Стшетельський і б. посол Х. Д. Бітнер основали нову політичну партію „Звйонзек Одродзеня Народу". Нова політична організація звертається головно проти „направячи".

— **Смерть при чищенні бочки.** У фабриці пива в Шавлях вибухла велика бочка, що її чистили робітники хемічними речовинами. Один із робітників наповнив бочку на 600 літрів хемічними продуктами. З невияснених причин дійшло до вибуху. Двох робітників згинуло, кілька тяжко ранених.

— **Народня маска.** В Естонії випродукували в останньому часі спеціяльний тип протигазової маски зв. „народньою маскою ч. 2". Ця мас-

В яких умовинах Японія візьме участь

В КОНФЕРЕНЦІЇ 9-ОХ.

Японські політичні кола і преса одноголосно заявляють, що Японія візьме участь у конференції сигнатарів договору 9-ох держав лише тоді, якщо всі учасники конференції признають, що причиною далекосхідньої війни є протияпонське становище Китаю та комуністична небезпека.

Якщо би потрактовано Японію в дусі Ліги Націй і промови Рузвельта та якщоб розглянено справу Манджурії згідно з китайським внеском, Японія не лише не взялаб участи в конференції, але й застановилась би, чи може вона дальше належати до договору 9-ох держав.

—o—

„ГАЗЕТА ПОЛЬСКА“ ОФІЦІЙНИМ ОРҐАНОМ О. З. Н.

Виленське „Слово“ (ч. 271) повідомляє: На днях дійшло до порозуміння між полк. Коцом і полк. Медзінським. На основі цього порозуміння „Газета Польска“ буде офіційним органом О. З. Н. Перед кількома днями марш. Сьміґли-Ридз приняв на авдієнції полк. Медзінського.

—o—

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— **Ощадні** господині роблять на зиму запаси високоякісного меду, овочів, грибів у **Кооперативі „Рій“**, Львів, вул. Руська 20, тел. 279-45. При гуртовім купні достава до дому. 1881 2—5

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 21. ц. м. в год. 7. вечір. На сходинах представить д-р Я. Мелис казуїстичні хірургічні випадки з „Народньої Лічниці“. 1890

— **Українці в Канаді.** Проф. Д. Дорошенко матиме в пятницю 22. ц. м. в год. 7-й вечором відчит в Українськім Науковім Інституті у Варшаві при вул. Служевській ч. 7.

— **Українїка.** Нове число париського місячника „Прометее“ (ч. 128—129) принесло статтю О. Шульгина „Централізація в СССР і нова конституція“, ст. Сірополка „Національне виховання на Україні за часів Катерини II“. До багатої української хроніки прилучається ще й інформативна стаття про Конгрес Товариства Прихильників Ліги Націй у Братиславі.

— **На Лемківщині забороняють українські календарі і молитовники!** В найновішому числі „Мети“ читаємо: Одному нашому кольпортерові на Лемківщині задержали на почті „Український Християнський Календар“ і молитовники „Благодарім Господа“. Поліціянт забрав його до комісаріяту, розпечатав пакунок і заявив, що українських книжок не вільно читати(!) Коли свідомий кольпортер протестував проти цього, загрозили йому, що заплатить кару 500 зол., якщо не відішле назад календарів...

— **Масові ревізії й арештування у Станиславівщині.** „Станиславівські Вісті“ повідомляють, що у звязку з імпрезою т. зв. „Дня Підгіря“ у Глебівці богородчанського району перевела адміністраційна влада багато ревізій та арештувань. Ревізії були м. ін. у інж. Ілька Семянчука, адв. д-ра Олександра Чорненка (що були запрошені до Глебівки на референтів) та в інших осіб, після чого деяких з тих осіб конфіновано, забороняючи їм виїздити з місця осідку. — Ось такий є — пишуть „Стан. Вісті“ — вловимий, наглядний „успіх“ новітньої української партійницької демагогії, кириниі й анархії.

— **Жидівський страйк.** На протест проти приділу окремих лавок для жидівських студентів жидівські крамарі позамикали крамниці між 8. і 12. год. Сіоністична екзекутива на Східну Галичину проголосила страйк між год. 12. і 14., що довело до непорозумінь між поодинокими жидівськими політичними ґрупами.

— **Поліціянтка в ролі підсудної.** Перед судом у Львові станула поліціянтка 43-літня Гелена Добош, яку обвинувачують у тому, що коли працювала як „старший постерунковий“ у реєстраційнім бюрі слідчого уряду, знищила поліційне реєстраційне повідомлення і вкинула до коша. Також повідомлення у справі Марії Василишин зі Старого Самбора сховала в кишені свого плаща і не втягнула того повідомлення до картотеки. Підчас слідства боронилася Добошівна, що через помилку знищила одно повідомлення і друге сховала до кишені. На розправі також в такий спосіб боронилася і суд її звільнив.

— **Львівська хроніка.** Іван Лис (Крупінського 15) повідомив поліцію, що ще 16. ц. м. вийшов із дому його 15-літній син Антін і досі не вернувся домів. — Олена Рій підкинула у брамі при вул. Лазаря 15 свою дитину. Поліція арештувала її. — Виницький автобус, яким кермував шофер Маркус Гохберг наїхав на незнайомого мужчину, якого відтак шофер відвіз до лічниці.

— **Краєва хроніка.** В Розвадові пов. Жидачів поліція арештувала Петра Кузя, в якого найшла гіпсові форми до відливу фальсифікатів 20 сот. монет. Арештований Кузьо признався, що фальсифікати виробляв від 3-ох місяців і пускав їх в обіг. — В Бучачі поліція арештувала три особи під замітом сфальшування векслів на кільканацять тисяч золотих. Слідство виснить подробиці цієї афери. — В селі Вершава пов. Ряшів злодії вкрали з поля 6 коней вартости 2.000 зол. — В Ігровиці (Тернопільщина) згоріли два господарства П. Ганчара і Бяловонса, разом вартости 2.600 золотих. Пожежу спричинили діти Ганчара. — Поліційна стежа стрінула в присілку Свинка біля Королівки (Борщівщина) 5-ох опришків. Підчас перестрілки ранили одного з них Василя Украніца, в живіт і трох зловили; один утік. — З громадської канцелярії у Ляшках Королівських (Перемишлянщина) украв хтось канцелярійне приладдя та друки вартости понад 2.000 зол. — Перед станиславівським судом мав відбутися процес проти Людвики Чапіракової, яка покалічила свого любка Теодора Ковальського з пімсти за те, що він її покинув. Перед розправою Чапіракова відібрала собі життя.

— **Засудили б. старосту Вонса.** Перемиський окружний суд проголосив у понеділок 18. ц. м. присуд на б. ярославського старосту Вонса і товаришів. Головного підсудного д-ра Ігнатія Гольцбергера, лікаря повітового осередка здоровля в Ярославі засудили на 2 роки вязниці з амнестією на 1 рік. Крім того відібрали йому громадянські права на 5 літ. Книговода повіт. виділу Олександра Стравса засудили на 2 і пів року вязниці, з амнестією на півтора року і на втрату громадянських прав на 5 літ. Б. старосту Вонса, скарбника пов. виділу Й. Сівца і ліквідатора І. Романова засудили на 6 місяців вязниці, одначе на підставі амнестії цю кару всім дарували.

— **Не було вбивства на змаганнях у Медиці.** У вчорашньому числі „Діла“ ми подали за ПАТ-ом вістку про вбивство польського змагуна Ґвінера на змаганнях у Медиці. Тимчасом виявляється, що згадана вістка неправдива від початку до кінця. Щож торкається особи Ґвінера, б. сержанта, то він дійсно згинув минулої неділі, але не в Медиці, лише в Городку. Ґвінер їхав поспішним поїздом до Львова. В Городку висів з поїзду, щоб купити папіроски на стації. А що був підхмелений, не встиг скочити до поїзду, що вже рушив з місця, дістався під колеса і згинув. Просто незрозуміле, що ПАТ, офіційна аґенція, подає неправдиві вістки, що їх негайно використовує польська преса, щоб цькувати проти українців. Можеб так цією справою занялись відповідні чинники і повчили дотичного редактора ПАТ-ої, щоб подавав достовірні вістки. Адже в нестерпній атмосфері ненависти, що її витворила пресова кампанія проти українців деяких „кур'єрків“ та ендецької преси, така неправдива вістка може довести до ексцесів проти українців.

— **Чеський політик в українській гімназії.** Голова кураторії допомоги українським школам у ЧСР, голова сенату Чехословаччини д-р Франтішек Совкуп завитав 30. м. м. до української реальної гімназії у Ржевницях. У своїй промові до дітей д-р Совкуп накликав дітей, щоб були передовсім добрими громадянами свого народу і приятелями чехословацького народу. Голова сенату був на спільному обіді учеників і професорів гімназії. Того самого дня українська гімназія уладила жалібну академію в честь покійного президента Т. Г. Масарика у великій салі Н. Дому, на якій д-р Совкуп оповів про свої приятельські взаємини з Президентом Визвольником Т. Масариком. На академію прийшли представники чеських організацій Ржевниць та українська кольонія в повному складі.

— **Адвоката Н. Шарля,** якого недавно арештували, минулого тижня на доручення прокуратора, випустили на волю по закінченні вступного слідства.

— **Підпалився в кіні.** В кіні „Ріяльто“ в Катовицях трапилася така подія: Підчас сеансу робітник Фридрих Льорх посварився зі своєю жінкою і виймивши раптом фляшку з бензиною облив своє убрання і підпалив. Відразу загорівся як жива свічка. Видці почали його рятувати і вгасили вогонь, але Льорх так важко попарився, що його перевезли у важкім стані до шпиталю.

— **Нова польська партія.** Перед кількома днями письменник Богуславський, редактор „Вечору Варшавського“ Ст. Стшетельський і б. посол Х. Д. Бітнер основали нову політичну партію „Звйонзек Одродзеня Народу“. Нова політична організація звертається головно проти „направячи“.

— **Смерть при чищенні бочки.** У фабриці пива в Шавлях вибухла велика бочка, що її чистили робітники хемічними речовинами. Один із робітників наповнив бочку на 600 літрів хемічними продуктами. З невияснених причин дійшло до вибуху. Двох робітників згинуло, кілька тяжко ранених.

— **Народня маска.** В Естонії випродукували в останньому часі спеціяльний тип протигазової маски за „народньою маскою ч. 2“. Ця мас-

— ки дуже дешеві і тому союз протигазової оборони пропагує, щоб кожний естонський громадянин купив собі новий тип маски.

— **Морські катастрофи.** Підчас бурі на Босфорі затонуло судно з 18-ма особами залоги. Великий вітрильник з 36-ма людьми є в небезпеці недалеко Мідіє. — По французькому кораблі, що плив здовж баскійських побереж, загинув слід. На пошукування вислали кілька торпедовців.

— **Вином погасили пожежу.** У Темліні (Буковина) вибухла пожежа. У цій місцевости мало води, тому була небезпека, що пожежа перекинеться на цілу місцевість. Щоби до того не допустити, до гашення пожежі ужили 4.000 літрів доброго білого вина.

— **Населення Франції та Австрії вимирає.** Від 1913. до 1935. р., себто за 22 роки число народин (на 10.000 мешканців) зменшилося в Японії на 5 прц., в Португалії на 12 прц., в Ірляндії — 14 прц., Еспанії — 16 прц., Італії, Румунії, Голяндії, Шкотії, Бельгії, Швайцарії, Данії, Німеччині і Фінляндії від 25 до 32 прц., на Мадярщині на 37 прц., у Франції на 38 прц., в Англії на 39 прц, Швеції, Норвегії та Австралії на 41 прц. і в Австрії на 45 прц. В 1935. р. Австрія мала лише 132 народини на кожних 10.000 мешканців, Швеція — 138, Норвегія — 146, Англія — 147, Франція — 153, Бельгія — 154, Швайцарія — 160, Нова Зеляндія — 162, Австралія — 165, Данія 177, Шкотія — 178, Чехословаччина — 179, Фінляндія — 185, Німеччина — 189, Ірляндія — 195, Голяндія — 202, Мадярщина — 212, Італія — 233, Еспанія — 255, Польща — 261, Португалія — 292, Румунія 307, Японія — 316. Треба додати, що в деяких краях згаданий стан поправився. І так число народин у Німеччині від 1934 р. зі 180 до 190 у 1936 р. Лише у Франції і в Австрії число померших перевищає число народин. Смертність в інших державах на 10.000 мешканців виглядає ось так: Нова Зеляндія 82 смертей, Голяндія 87, Австралія 95, Норвегія 102, Данія 110, Швеція та Англія 117, Німеччина 118, Фінляндія 120, Швайцарія 121, Бельгія 128, Шкотія 132, Чехословаччина 135, Австрія 136, Італія 139, Польща 140, Ірляндія 141, Мадярщина 153, Еспанія 155, Франція 157, Японія 168, Португалія 176, Румунія 212.

—o—

З кіна.

Кіно „Касіно": „Ескапада".

Фільма режисерії Любіча з Марленою Дітріх; її партнери — Герберт Маршал і Мельвіль Дуглас. Тема на підставі песи відомого мадярського драматурга Мельхіора Ленгіеля. Як її оповісти то аж дивно стає, що з такої теми можна зробити фільму. Єдина подія, довкола якої крутиться вся дія це подорож літаком жінки чільного дипльомата з Льондону в Париж, підчас його побуту в Женеві. Ця „ескапада" була бунтом молодої, гарної, навіть дуже любленої жінки проти байдужости свого чоловіка, вічно занятого політикою. Бунт тихий, нікому невідомий, навіть сильно незазначений, якби придушений. У Парижі несподівана зустріч з невідомим цікавим панком, що приїхав до веселого міста у подібному настрою — розважити себе. Зустріч дуже природня, бо в домі одної „великої княжни", очевидячки російської, яка на еміграції почала заробляти найбільше париським способом, як власниця сальону для сходин усякої сметанки та сирватки. Все, що діється після тої зустрічі, що кінчиться високо-духовим позстанням є вже чисто психологічною драмою трьох осіб — високо інтеліґентних, дуже чесних і цікавих. Драма без сліз і крови, без одної патетичної сцени, без одного трагічного жесту чи вигуку, як і личить тому „вищому світові" англійських джентельменів, де себелюбство, холоднокровність і дискретність стоять на сторожі неоглядних слів. Бувають хвилини, коли нам здається, що конфлікт тих трьох дієвих осіб покотиться гладкою стежкою кінового шаблону. Нагадуємо собі багато таких тем, навіть сцен, з добрими артистами. Але ця „Ескапада" таки ріжна від усіх інших фільм своєю тонкістю, наманганням оминути дешеві ефекти, спробою дати чисто життєву драму з комедієвими дискретними мотивами. Англійські льокаї в ній настроюють нас на справжній комедієвий тон.

—o—

Спорт.

КАЮКОВА ПРИСТАНЬ СОКОЛА-БАТЬКА В ГАЛИЧІ

На сторінках „Діла" була вже свого часу згадка, що Сокіл-Батько закупив у Галичі пів морга грунту, положеного над Дністром, призначуючи його на будову каюкової пристані. Парцеля положена в дуже догідному місці, в середині міста, недалеко моста. Вже цього року виготовлюється пляни, а з весною 1937. р. приступить Сокіл-Батько до будови пристані і прогулькового захисту.

Про значіння каюкової пристані для нашої молоді не треба багато розписуватися. Сталось добре, що повстане вона саме в Галичі, з огляду на Крилос, куди напливають і напливатимуть тисячі прочан та прогульковців з цілого краю, щоб оглянути нашу княжу Галицьку Столицю. Сам Галич не має ніякого відповідного будинку, де міг би приняти бодай частину гостей. Сокільська каюкова пристань збиратиме всіх прогульковців, що прибудуть до Галича водним шляхом, та крім того творитиме відпочинкову точку для багатьох інших прогульковців. На збудування каюкової пристані потрібна більша готівка. На іншому місці в „Ділі" є вже оголошений перший спис жертводавців на ту ціль. Треба сподіватися, що тепер поплинуть дальші добровільні датки від поодиноких осіб та установ, для чимскорішого зреалізування цього гарного почину. Хто швидко дає — двічі дає! Листування і гроші приймає Центробанк, Львів, вул. 3-го Мая 15. Конто П. К. О. 503.267 з допискою „На розбудову пристані в Галичі".

—o—

✝ Посмертні згадки.

СМАЛЬ СЕМЕН, емер. професор гімназії, помер після довгої недуги 11. вересня 1937. р. в Бучачі. Померлий — великий приятель молоді — працював довгі роки в бучацькій гімназії, де виховав цілі покоління. Був членом усіх місцевих українських установ і Добродієм товариства „Шкільна Поміч" у Бучачі. Перед роком жертвував на „Шкільну Поміч" 1270 зол., що уможливило Товариству відкрити Українську Бурсу для бідної молоді в Бучачі. В. И. П.! 1891

Дописи.

ЛЬВІВ-ЗАМАРСТИНІВ.

„Молодий Театр" працює. „Молодий Театр" при читальні „Просвіти" в Замарстинові, що дебютував 26. м. м. виставою С. Черкасенка „До світла — до волі", про що була згадка в „Ділі" з 30. м. м., відограв у неділю 17. жовтня драму в трьох діях „Козацькі діти". Перша дія вийшла слабо: було мало динаміки та багато німих місць. Зате друга дія була повна життя й динаміки; була вона вставкою режисера проф. І. Вороняка і зображувала очайдушність козаків та їх життя. Було тут багато вдатних місць і в Сторожишина і в Широкого В. і в інших. Не менш ефектовно вийшла дія третя, що кінчилася трагічно та зворушила глядачів до сліз. Удатний був виступ п. Зоні Д. і Л. Матвіївної. Гарні національні строї та декорації надавали виставі мистецького рівня. Бажано булоб, щоб цей гурток частіше влаштовував вистави та крім того щоб усунув деякі недомагання, напр. виправив куртину, що зле ділає й ін. Публики дуже багато. -ко.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Відкриття садівничо-городничої і пасічничої вистави у Перемишлі. Дня 17. X. ц. р. після Служби Божої в церкві оо. Василіян на Засянні відбулось відкриття вистави, зорганізованої Філією „Сільського Господаря" у Перемишлі. В год. 12 п. Л. Бачинський, голова садівничої секції Філії „С. Г.", відкрив виставу зазначуючи, що Філія „С. Г." у Перемишлі вже третій раз показує плоди праці своїх членів садівників, городників та пасічників, щоб ось-так показати, як працюють господарі, обєднані в нашому становому Т-ві „Сільський Господар" та щоб плоди тої праці бачили ті, які ще ходять самопас. Далі голова Філії „С. Г." в Перемишлі д-р Рибак у довшій промові звернув увагу на незломне змагання нашого господаря в сьогоднішніх часах до визволення з біди, на зрозуміння його ролі бути дійсним господарем на своїй землі. Від централі Т-ва „Сільський Господар" у Львові були радн. інж. Ю. Мудрак, голова сад.- гор. секції і референт садівництва інж. М. Боровський, який між ін. зазначив, що плоди мозольної праці повітових і кружкових клітин Т-ва „С. Г.", яку маємо честь оглядати є виразним свідком трудолюбивости і живучости нашого народу та його високої хліборобської культури, яку він черпає з видань Т-ва та від агрономів. По цім подякував організаторам та учасникам за тяжку працю для двигнення нашого села до добробуту. Від Союзу Українських Купців привітання зложив п. Скоплик, від українського промислу інж. Крохмалюк. Вистава випала надзвичайно вдало. На ній були заступлені дуже гарно садівництво і городництво та їх перетвори членів Філії „С. Г.". Пасічничий відділ показував ріжні меди з Перемищини, нові вулики, приладдя, насіння медодаїв та інше. Гарну частину вистави склали експонати народнього мистецтва, зібраного кружками „С. Г." і секціями господинь „С. Г." та Союзом Українок. Дуже численно був заступлений наш рідний промисл. Велика саля оо. Василіян була за тісна, щоб помістити всі експонати та публику, яка з великим зацікавленням відвідувала виставу.

СКОЛЕ.

Свято Селянки. Дня 26. IX. відбулось у Сколім заходом Філії „С. У." „Свято Селянки". На програму свята зложились такі точки: Богослуження і промова о. Карпинського, пароха в Трухановї. Похід тягнувся пів км. Взяло в нім участь зорганізоване жіноцтво та громадянство. Опісля на плящі відбулась дефіляда. Гимн Союзу Українок — відспівали злучені хори. Усті привіти виголосили: п. Вол. Садовський від Союзу Кооператив — Стрий, п. Данилко від Філії „Просвіти"-Сколе та делегат з Либохори від усіх тамошніх установ. Відчитано привіти від центр. Т-ва „Відродження", „Р. Ш.", Т-ва Воєнних Вдів і Сиріт та Філії „Союзу Укрїінок" у Стрию. Гарну промову виголосила п. Дарія Заяцівна, голова філії „С. У." у Сколім. По ній була глибоко обдумана промова п. Федак-Шепаровичевої, делегатки Головного Виділу „С. У." і далі незвичайно поетично виголошений привіт селянки Анни Микитин, голови кружка в Тухлі. Хор кружка „С. У." у Труханові під умілою диригентурою п. Цибик-Карпинської, жінки пароха в Трухановї, відспівав 4 пісні. Опісля п. Дарія Рибчук-Бандрівська виголосила промову в приводу 10-ліття філії „С. У." у Сколім, в якій зясувала усі надбання філії за 10 літ. Хор з Коростова відспівав 2 пісні. Вправами при акомпаніяменті синявідської музики закінчено свято. Вправами проводила п. Карпинська **Присутній.**

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

PION, tygodnik literacko-społeczny, 1937. Warszawa. 16 23 i 30 września 1937. R. V. Nr. 37, 38 i 39.

PION, tygodnik literacko-społeczny. Warszawa, 14 października 1937. R. V. Nr. 41.

CONTRA KOMINTERN, Kampforgan der Antibolschewistischen Weltbewegung. Berlin, Oktober 1937.

ORIENS, dwumiesięcznik poświęcony sprawom religijnym Wschodu. Warszawa, wrzesień—październik 1937 R. 5. L. 5

...дуже дешеві і тому союз протигазової оборони пропагує, щоб кожний естонський громадянин купив собі новий тип маски.

— **Морські катастрофи.** Підчас бурі на Босфорі затонуло судно з 18-ма особами залоги. Великий вітрильник з 36-ма людьми є в небезпеці недалеко Мідіє. — По французькому кораблі, що плив здовж баскійських побереж, загинув слід. На пошукування вислали кілька торпедовців.

— **Вином погасили пожежу.** У Темліні (Буковина) вибухла пожежа. У цій місцевости мало води, тому була небезпека, що пожежа перекинеться на цілу місцевість. Щоби до того не допустити, до гашення пожежі ужили 4.000 літрів доброго білого вина.

— **Населення Франції та Австрії вимирає.** Від 1913. до 1935. р., себто за 22 роки число народин (на 10.000 мешканців) зменшилося в Японії на 5 прц., в Португалії на 12 прц., в Ірландії — 14 прц., Еспанії — 16 прц., Італії, Румунії, Голяндії, Шкотії, Бельгії, Швайцарії, Данії, Німеччині і Фінляндії від 25 до 32 прц., в Мадярщині на 37 прц., у Франції на 38 прц., в Англії на 39 прц. Швеції, Норвегії та Австралії на 41 прц. і в Австрії на 45 прц. В 1935. р. Австрія мала лише 132 народини на кожних 10.000 мешканців, Швеція — 138, Норвегія — 146, Англія — 147, Франція — 153, Бельгія — 154, Швайцарія — 160, Нова Зеляндія — 162, Австралія — 165, Данія 177, Шкотія — 178, Чехословаччина — 179, Фінляндія — 185, Німеччина — 189, Ірляндія — 195, Голяндія — 202, Мадярщина — 212, Італія — 233, Еспанія — 255, Польща — 261, Португалія — 292, Румунія 307, Японія — 316. Треба додати, що в деяких краях згаданий стан поправився. І так число народин у Німеччині від 1934 р. зі 180 до 190 у 1936 р. Лише у Франції і в Австрії число померших перевищає число народин. Смертність в інших державах на 10.000 мешканців виглядає ось так: Нова Зеляндія 82 смертей, Голяндія 87, Австралія 95, Норвегія 102, Данія 110, Швеція та Англія 117, Німеччина 118, Фінляндія 120, Швайцарія 121, Бельгія 128, Шкотія 132, Чехословаччина 135, Австрія 136, Італія 139, Польща 140, Ірляндія 141, Мадярщина 153, Еспанія 155, Франція 157, Японія 168, Португалія 176, Румунія 212.

— **Великий здобуток радіотехніки. Приймач Філіпса зі стрійним автоматом.** Вже здавна мріяли радіотехніки про будову приймача з такою простою обслугою, щоб кожний міг легко наставити бажану стацію і дібрати по змозі в тих умовинах найкращий відбір. Цю проблему розвязали врешті конструктори Філіпса. Їм вдалося восередити цілу складну систему строєння в одній кульочці, прозваній „моностером“. Цей прецизійний автомат сам регулює всі дії, які в інших апаратах повстають при помочі 4-ох або й більше кульок. Таку досконалість тону, яку має приймач Філіпс Супер 7-38 міг би дістати, при помочі ріжних, окремих стрійних кульок, тільки дуже досвідчений фахівець, знаменито ознайомлений з технічними процесами, що повстають у приймачі. Завдяки „моностерові“ обслуга приймача стала такою простою, що вистане один рух руки, щоб дістати найприємнішу авдицію.

— **Чистота — це найкращий лік.** Бруд є одним з найгрізніших ворогів людини. Він є розсадником усякого роду бактерій. Щоб забезпечити себе перед їхнім шкідливим діланням, треба передовсім дбати за чистоту, вживаючи доброго мила, що зовсім усуває всякий бруд і не нищить рук та білля. Відомим і від літ ціненим милом є Олень Шіхт. Виробляють його з найкращого сирівця і завдяки його незвичайній видатности можна його поручити всім господиням

—o—

З кіна.

Кіно „Касіно“: „Ескапада“.

Фільм режисерії Любіча з Марленою Дітріх, її партнери — Герберт Маршал і Мельвіль Дуглас. Тема на підставі песи відомого мадярського драматурга Мельхіора Ленгієля. Як її оповісти то аж дивно стає, що з такої теми можна зробити фільму. Єдина подія, довкола якої крутиться вся дія це подорож літаком жінки чільного дипльомата з Льондону в Париж, підчас його побуту в Женеві. Ця „ескапада“ була бунтом молодої, гарної, навіть дуже любленої жінки проти байдужости свого чоловіка, вічно занятого політикою. Бунт тихий, нікому невідомий, навіть сильно незазначений, якби придушений. У Парижі несподівана зустріч з невідомим цікавим панком, що приїхав до веселого міста у подібному настрою — розважити себе. Зустріч дуже природна, бо в домі одної „великої княжни“, очевидячки російської, яка на еміграції почала заробляти найбільше париським способом, як власниця сальону для сходин усякої сметанки та сирватки. Все, що діється після тої зустрічі, що кінчиться високо-духовим позбавленням є вже чисто психологічною драмою трьох осіб — високо інтелігентних, дуже чесних і цікавих. Драма без сліз і крови, без одної патетичної сцени, без одного трагічного жесту чи вигуку, як і личить тому „вищому світові“ англійських джентельменів, де себелюбство, холоднокровність і дискретність стоять на сторожі неоглядних слів. Бувають хвилини, коли нам здається, що конфлікт тих трьох діевих осіб покотиться гладкою стежкою кінового шаблону. Нагадуємо собі багато таких тем, навіть сцен, з добрими артистами. Але ця „Ескапада“ таки ріжна від усіх інших фільм своєю тонкістю, намаганням оминути дешеві ефекти, спробою дати чисто життєву драму з комедієвими дискретними мотивами. Англійські льокаї в ній настроюють нас на справжній комедієвий тон.

—o—

Спорт.

КАЮКОВА ПРИСТАНЬ СОКОЛА-БАТЬКА В ГАЛИЧІ

На сторінках „Діла“ була вже свого часу згадка, що Сокіл-Батько закупив у Галичі пів морга грунту, положеного над Дністром, призначуючи його на будову каюкової пристані. Парцеля положена в дуже догідному місці, в середині міста, недалеко моста. Вже цього року виготовлюється пляни, а з весною 1937. р. приступить Сокіл-Батько до будови пристані і прогулькового захисту.

Про значіння каюкової пристані для нашої молоді не треба багато розписуватися. Сталось добре, що повстане вона саме в Галичі, з огляду на Крилос, куди напливають і напливатимуть тисячі прочан та прогульковців з цілого краю, щоб оглянути нашу княжу Галицьку Столицю. Сам Галич не має ніякого відповідного будинку, де міг би приняти бодай частину гостей. Сокільська каюкова пристань збиратиме всіх прогульковців, що прибудуть до Галича водним шляхом, та крім того творитиме відпочинкову точку для багатьох інших прогульковців. На збудування каюкової пристані потрібна більша готівка. На іншому місці в „Ділі“ є вже оголошений перший спис жертводавців на ту ціль. Треба сподіватися, що тепер поплинуть дальші добровільні датки від поодиноких осіб та установ, для чимскорішого зреалізування цього гарного почину. Хто швидко дає — двічі дає! Листування і гроші приймає Центробанк, Львів, вул. 3-го Мая 15. Конто П. К. О. 503.267 з допискою „На розбудову пристані в Галичі“.

—o—

✝ Посмертні згадки.

СМАЛЬ СЕМЕН, емер. професор гімназії, помер після довгої недуги 11. вересня 1937. р. в Бучачі. Померлий — великий приятель молоді — працював довгі роки в бучацькій гімназії, де виховав цілі покоління. Був членом усіх місцевих українських установ і Добродієм товариства „Шкільна Поміч“ у Бучачі. Перед роком жертвував на „Шкільну Поміч“ 1270 зол., що уможливило Товариству відкрити Українську Бурсу для бідної молоді в Бучачі. В Й. П.! 1891

Дописи.

ЛЬВІВ-ЗАМАРСТИНІВ.

„Молодий Театр“ працює. „Молодий Театр“ при читальні „Просвіти“ в Замарстинові, що дебютував 26. м. м. виставою С. Черкасенка „До світла — до волі“, про що була згадка в „Ділі“ з 30. м. м., відограв у неділю 17. жовтня драму в трьох діях „Козацькі діти“. Перша дія вийшла слабо: було мало динаміки та багато німих місць. Зате друга дія була повна життя й динаміки; була вона вставкою режисера проф. І. Воронина і зображувала очайдушність козаків та їх життя. Було тут багато вдатних місць і в Сторожишина і в Широкого В. і в інших. Не менш ефектовно вийшла дія третя, що кінчилася трагічно та зворушила глядачів до сліз. Удатний був виступ п. Зоні Д. і Л. Матвіївної. Гарні національні строї та декорації надавали виставі мистецького рівня. Бажано булоб, щоб цей гурток частіше влаштовував вистави та крім того щоб усунув деякі недомагання, напр. направив куртину, що але ділає й ін. Публики дуже багато. -ко.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Відкриття садівничо-городничої і пасічничої виставки у Перемишлі. Дня 17. X. ц. р. після Служби Божої в церкві оо. Василіян на Засянні відбулось відкриття вистави, зорганізованої Філією „Сільського Господаря“ у Перемишлі. В год. 12 п. Л. Вачинський, голова садівничої секції Філії „С. Г.“, відкрив виставу зазначуючи, що Філія „С. Г.“ у Перемишлі вже третій раз показує плоди праці своїх членів садівників, городників та пасічників, щоб ось-так показати, як працюють господарі, обєднані в нашому становому Т-ві „Сільський Господар“ та щоб плоди тої праці бачили ті, які ще ходять самопас. Далі голова Філії „С. Г.“ в Перемишлі д-р Рибак у довшій промові звернув увагу на незломне змагання нашого господаря в сьогоднішніх часах до визволення з біди, до зрозуміння його ролі бути дійсним господарем на своїй землі. Від централі Т-ва „Сільський Господар“ у Львові були радн. інж. Ю. Мудрак, голова сад.- гор. секції і референт садівництва інж. М. Боровський, який між ін. зазначив, що плоди мозольної праці повітових і кружкових клітин Т-ва „С. Г.“, яку маємо честь оглядати є виразним свідком трудолюбивости і живучости нашого народу та його високої хліборобської культури, яку він черпає з видань Т-ва та від агрономів. По цім подякував організаторам та учасникам за тяжку працю для двигнення нашого села до добробуту. Від Союзу Українських Купців привітання зложив п. Скоплик, від українського промислу інж. Крохмалюк. Вистава випала надзвичайно вдало. На ній були заступлені дуже гарно садівництво і городництво та їх перетвори членів Філії „С. Г.“. Пасічничий відділ показував ріжні меди з Перемищини, нові вулики, приладдя, насіння медоділів та інше. Гарну частину вистави склали експонати народнього мистецтва, зібраного кружками „С. Г.“ і секціями господинь „С. Г.“ та Союзом Українок. Дуже численно був заступлений наш рідний промисл. Велика саля оо. Василіян була за тісна, щоб помістити всі експонати та публику, яка з великим зацікавленням відвідувала виставу.

СКОЛЄ.

Свято Селянки. Дня 26. IX. відбулось у Сколім заходом Філії „С. У.“ „Свято Селянки“. На програму свята зложились такі точки: Богослуження і промова о. Карпинського, пароха в Труханові. Похід тягнувся пів км. Взяло в нім участь зорганізоване жіноцтво та громадянство. Опісля на плящі відбулась дефіляда. Гимн Союзу Українок — відспівали злучені хори. Устні привіти виголосили: п. Вол. Садовський від Союзу Кооператив — Стрий, п. Данилко від Філії „Просвіти“-Сколє та делегат з Либохори від усіх тамошніх установ. Відчитано привіти від центр. Т-ва „Відродження“, „Р. Ш.“, Т-ва Воєнних Вдів і Сиріт та Філії „Союзу Українок“ у Стрию. Гарну промову виголосила п. Дарія Заяцівна, голова філії „С. У.“ у Сколім. По ній була глибоко обдумана промова п. Федак-Шепаровичевої, делегатки Головного Виділу „С. У.“ і далі незвичайно поетично виголошений привіт селянки Анни Микитив, голови кружка в Тухлі. Хор кружка „С. У.“ у Труханові під умілою диригентурою п. Цьоник-Карпинської, жінки пароха в Труханові, відспівав 4 пісні. Опісля п. Дарія Рибчук-Бандрівська виголосила промову з приводу 10-ліття філії „С. У.“ у Сколім, в якій обсувала усі надбання філії за 10 літ. Хор з Коростова відспівав 2 пісні. Вправами при акомпаніяменті ансамблевої музики закінчено свято. Вправами проводила п. Карпинська. Присутній.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

PION, tygodnik literacko-społeczny, 1937. Warszawa 16, 23 i 30 września 1937. R. V. Nr. 37, 38 i 39.

PION, tygodnik literacko-społeczny. Warszawa, 14. października 1937. R. V. Nr. 41.

CONTRA KOMINTERN, Kampforgan der Antibolschewistischen Weltbewegung. Berlin, Oktober 1937.

ORIENS, dwumiesięcznik poświęcony sprawom religijnym Wschodu. Warszawa, wrzesień—październik 1937 R. 5. L. 5

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Середа 20. X. год. 7.30 веч. „Завтра неділя".

Четвер, 21. X. год. 7.30 веч. „Завтра неділя".

Пятниця, 22. X. год. 7.30 веч. Хор Дана.

Театр Ріжнородностей:

Середа 20. X. год. 7.30 веч. „Жабонька" ком. Г. Запольської.

Четвер 21.X. год. 7.30 веч. „Жабонька".

Пятниця 22.X. г. 7.30 веч. „Жабонька".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

РОГАТИН.

20. X. Шелапут.

21. X. Довбуш.

З Рогатина цей театр до Бережан.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СУДОВА ВИШНЯ:

20. X. Гейша.

21. X. Воскресення.

22. X. Жайворонок.

23. X. Гимн нужди.

24. X. Ніч під Івана Купала.

ГУСАКІВ:

25. X. Хмара.

26. X. Маруся Богуславка.

27. X. Гейша.

28. X. Воскресення.

КІНА.

АПОЛЬО: „Ставка на життя".

АТЛЯНТІК: „Ілявке золото" з Ірвеною Дунне і Доротою Лямур.

ВАНДА: „Останній поганин", „Клопоти спортовця".

ГРАЖИНА: „Шлях до Ріо".

ЕВРОПА: „Гільтайська трійка".

КАСІНО: „Ескапада" з Марл. Дітріх.

КОПЕРНИК: „Знахор" на осн. повісти Доленги-Мостовича.

МАРУСЕНЬКА: „Весельчак".

МЕТРО: „Під двома прапорами" і кольорові додатки.

МІРАЖ: „Рай" комедія з Патом і Паташоном та Тіборем Гельмаєм.

МУЗА: „Місячна соната".

ПАКС: „Додик на фронті".

ПАЛЯС: „Моя панна мама".

РАЙ: „Книжка".

РІЯЛЬТО: „Збунтована".

СВІТ: „Алярм у ночі", „Ню-Йорк-Сан Франціско".

СТИЛЕВЕ: „Малий чародій" і ревія.

ТОН: „Підводний човен ч. 9".

УТІХА: „Забуті лиця" і ревія.

ХИМЕРА: „Трукса".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(вл. Марійська 5).
„Вогези" панорама гарних гірських місцевостей.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 20. жовтня 1937.

БЕРЛІН 1.15 Вос. мельодії, 17.00 Концерт солістів, 20.10 Розр. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Форт., 20.30, 21.00 Гумор, 21.30 Нар. пісні, 22.00 Камер. музика, БЕРОМІНСТЕР 20.00, 21.00 „Почтиліон із Льонжімо" оп. Адама, БРНО 19.30, 20.00 „Подорож п. Бручека на місяць" оп. Яначека, БУДАПЕШТ 12.05 Форт. і скр., 19.00 Нар. пісні в супр. циг. орх., 21.50, 22.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ 10.10 Діти співають, 15.15 Для дітей, 17.25, 18.00 Маркові твори, солісти, 19.35, 20.00, 21.00 „Реквієм" Брамса, симф. орх., Роміта сопр., Швед барит., орг., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Муз. всячина, 18.00 Баляди Шумана 2 ін. вдсп. Е. Піц барит. у супр. форт., КОШИЦІ 18.15 Легка музика, МІЛЯНО 17.40 Танкова муз., 19.40 Легка музика, 21.00, 22.00 „Маскота" оп. Одрана, ПРАГА 14.00 Пісні, 21.00 Шубертові пісні, 21.30 Квартет а-дур Шумана, 22.35 Форт., РАДІО ПАРІ 19.20 Гумор, 21.30, 22.00, 23.00 Концерт авторів композиторів б. комбатантів, РИМ 17.15 Камер. концерт, 20.40, 21.00 Розр. муз., 21.50, 22.00 Віол. recітaль Лівія Бові.

Четвер, 21. жовтня 1937.

БЕРЛІН 17.00 Ліричний концерт на альтівку й орх., 18.00 Весела муз. авд., вок. квартет, 19.10 Давні пісні, давні танки, 20.10, 21.00 Вечір танку, БІЛГОРОД 18.00 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Симф. концерт, БУДАПЕШТ 12.05 Балалайки, 17.00 Циганська орх., 18.10 Опів, 19.20 Сальон. музика, 21.15 Форт. сонати Бетовена у вик. Догнанія, ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.25 Італ. музика на скр. і форт., 19.35, 20.00 Концерт хору, 21.10, 22.00 Вок.-муз. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Скрипка КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Концерт солістів, скр. форт., 22.00 Хор, 22.45 Танк. музика, ПРАГА 20.30 Фр. музика, 21.25 Симфонія ч. 1. ц-дур Бетовена, РАДІО ПАРІ 18.00, 19.00 Театр Уяви — Мольєрівський вечір, 20.03 Пісні, 20.15 Форт., РИМ 18.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Покер ді даме" оп. Беліція.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 20. жовтня 1937.

6.15—8.00 Ранішня авдиція, 11.15 Для шкіл: „Як то було в льоном" казка М. Коноппіцької; Нар. пісеньки, 11.40 Симф. марші, Е. Гріга, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт мандолін, Гумор на селі та в місті, літер. авд., 13.45 Інформаційна газетка в українській мові, 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Ольбрахтові лицарі, Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 „Генрик Мортон Стенлі" авд. для молодших дітей, 16.00 Куток мови, 16.15 Із англ. музики, орх., 16.50, 19.50, 20.55 Гутірка, 17.00 Піхота на новочаснім полі бою, 17.15 „Осінь" концерт: хор, солісти, форт., 17.50 Що це таке мировий суд, 18.00, 18.50 Спортові вістки, 18.10 Органи соло, гр. пл., 18.20 „Хвилиночку прошу заждати" ревія з муз., 18.30, 18.55 Програма на завтра, 18.35 Для села: Хліб. вістки, В пасіці перед зимою, 19.00 „Каяття моряка", фрагм. із повісти В. Карчевської, 19.20 Пісні Ол. Зажицького в супр. форт., 19.30 Сильветка нестора польських фільософів, 20.00 У погіднім настрою, Концерт орх.; у перерві в год. 20.20 Куток гумору, Лужицькі казки й оповідання, 20.45 Веч. денник, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 Поетична чвертьгодина, 22.00 Орх. концерт, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танкова музика.

Четвер, 21. жовтня 1937.

6.15—8.00 Ранішня авдиція, 11.15 Мистецький танок — муз. порадник для вселюдних шкіл, скрипка, форт., 11.40 Два форт., 11.57 Сигнал, 12.03 Орх., Полудн. денник, Гутірка, 13.45 Комунікат Хліб. Палети, 13.50 Легка музика з пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Ольбрахтові лицарі". Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Музичні мандрівки: „Італія" авд. для молоді, 16.15 Орх., 16.50, 19.50 Гутірка, 17.00 Географічний словар, 17.15 Концерт солістів: віол., тенор, 17.50, 18.00, 18.50, 18.35 Спорт, 18.10 Львівський цехгавз, 18.20 Камер. мініятури — сальон. тріо, 18.30 Програма на завтра, 18.35 Авд. для сільської молоді, 18.40 Листи та програми, 19.00 Театр Уяви: „Чесний злодюємець" Гільберта Кіта Честертона, 20.00 Розр. концерт, орх., сопр., барит., 21.30 Авд. присв. Г. Даніловському: відчит, дві пісні, 22.00 Камер. концерт, форт., скр., віол., 22.50 Ост. вістки, 23.00 Із співерового альбума.

Радіокутик.

РАВАГ ВІДНОВЛЮЄ КУРС НАРОДНІХ ПІСЕНЬ ТА МУЗИКИ.

В початком жовтня відновив Раваг популярні авдиції народніх пісень та домашньої музики. Карл М. Клер в циклю „Вчимося народніх пісень" зібрав багато пісень з усіх сторін Австрії. Це вже третій з черги курс народніх мельодій.

Одночасно відновлено авдиції з циклю „Вчимося домашньої музики", що будуть надавані кожної суботи в циклі народніх пісень. Цей курс обіймає легкі композиції віденських клясиків. Раз у місяць оба ці курси матимуть спільну авдицію в супроводі орхестри.

Заповідаючи ці цікаві курси, Раваг заохочує радіослухачів до співпраці у ділянці народніх пісень та музики.

Американське радіове товариство НБЦ переводить виміну спікерів з Европою для нав'язання ближчого контакту з радіовими організаціями інших держав. Вперше була заанґажована до Америки п. Ліза Серджіо спікерка італійської короткохвильної висильної радіостанції.

В австрійському радіовому промислі працює 8.000 робітників і урядовців. Минулого року випродуковано 70.000 апаратів. Половину цієї продукції вивезено за кордон на суму 10 міліонів шилінгів.

Італійський радіовий промисл затруднює 20.000 осіб, в тому числі 400 інженерів і техніків на вищих становищах і 12.000 робітників. Минулого року Італія випродукувала радіового приладдя на 3 міл. лір. Ця сума не обіймає апаратів для війська і торговельного получення, що окремо числять на суму 140 міл. лір.

Симфонічна орхестра Тосканініа почала новий сезон в американському радіо. У склад орхестри ввійшло 90 осіб з 20-ти ріжних національностей. Цю орхестру зорганізувало НБЦ коштом 1.800.000 долярів за сезон. Авдиції почнуться з кінцем жовтня, кожна триватиме 90 хвилин.

2. жовтня відбувся у Парижі IV. конгрес в справі чистоти радіового прийому.

Ходять поголоски, що у Франції в связку з загальною дорожнечою, що в цьому році подорожіє і радіовий абонамент від лямпових апаратів.

В Німеччині в цьому сезоні з великим успіхом переведено заміну старих радіових апаратів, на нові. В минулому році замінено лише 24.000 апаратів. Тепер кількість апаратів сягає за 80.000. Очевидно, в містах така заміна дає кращі вислідн.

В Америці радіо звернуло поважну увагу на розвиток техніки танкової музики. Тепер є велика ріжниця між старим джезом і сучасною вишколеною танковою орхестрою.

БІРЖА.

Львів 19. жовтня 1937.

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·53, 89·10, Доляри американські 5.29·50, 5.27·00, доляри канад. 5.29·50—5.27·00. Фльорени гол. 293·72—292·00, Франки фр. 18·10—17·60, Франки швайцарські 122·25—121·45, Фунти англ. 26·32—26·16, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 17·80—16·80, Кор. дан. 117·44—116·60 Кор. норв. 132·23—131·25, Корони шв. 135·73—134·75, Ліри, італ. 23·00—22·40, Марки фінлянд. 11·6.—11·20, Марки нім. 125·00 — 119·40, Шилінги австр. 98·00—97·00, Гель Аві 26·20—25·90, марки нім. срібні 131·.. — 126·00

Акції.

4 і пів проц. внутр. 55·50, 55·75, 55·75 4 пов. інв. 1 ем ненот.. 2 ем. 69·25, серія 82·00, 5 залізн. 59·00, 4 прем. дол. 39·00, конс ол. 58·75, 58·50, 58·50, дві ост. др.

Папери.

Банк Польський 107·00 Цукор 35·00 Вугель 24·50, 24·75, Лільпоп 52·00, Моджеїв 10·00, Островець 25·00, Габербуш 41·50,

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 19. жовтня 1937 р.

1 кг. масла десер. бльок без оп. 2·95 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3·00 зол.
1 кг масла експ. вкл. з опак. 3·00 зол.
молоко . . . . 15—16 сот.
яйця (копа) . . . . 4·45 зол.

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

ОПОВІСТКИ.

На розбудову каюкової пристані в Галичі. Виказ І. **Зложили в Соколі-Батьку:** „Сокіл" Станиславів зол. 200, Українське Лікарське Товариство, Львів 50 Д-р Максимонько Л., Львів 20. **Зложили в Центробанку:** „Маслосоюз" Львів 100 „Дністер" — банк, Львів 50, „Суспільний Промисл", Львів 50, „Народня Торговля" Львів 20, „Народня Лічниця", Львів 30, „Карпатія", Львів 10, Д-р Прибитківський Петро, Львів 5. **Зложили в Земельнім Банку:** Земельний Банк, Львів 50. **Зложили в „Промбанку":** „Мота" Львів 10 і пише від себе слідуюче: „Радіємо почином Хв. Старшини С.-Б. закупна і будови пристані в Галичі. Щоб прискорити зреалізування цего великого діла складаємо добровільний датокі і взиваємо всі українські промислові станиці зложити довільну квоту на розбудову пристані. 1893

Замість квітів на домовини бл. п. д-ра Корчинського і бл. п. д-ра Західного десять золотих на допомогу академічній молоді складає Українське Бюро купна продажі недвижимостей „Трансакція", Львів, Длугоша 1.

МЕШКАННЯ

ВИНАЙМУ солідним зараз дешево нове трипокоєве повнокомфортове мешкання Тарновського 51, відомість Богуславського 16 господар. 1892 1—2

ОКУЛЬСЬКОГО 8. Три кімнати, кухня, повнокомфортові зараз до винайму. 1-2

ФРОНТОВА, сонячна, умебльована кімната зараз до винайму. Оглядати Кадецька 4, партер ліворуч. 1869 3—3

ДВІ КІМНАТИ і кухня з комфортом до винайму, вул. Куркова 61. 1876 3-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЮ совісного і рутинованого інструктора, найрадше студента прав або фільософії для сина 2. кляси гімназ. Зголошення з поданням умовин слати: Перохільний Уряд, Поручин п. Буще коло Бережан. 1885 2--2

РІЖНІ

ДОБРЕ МІСЦЕ для лікаря-українця, опорожнене від 1. XI. 1937 в Устріках Долішніх — Ustrzyki Dol. p. i stacja loco Ближчі інформації в Філії „Просвіти". 2—3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, пиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 96-100

ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик.

Видає Видавнича Спілка „Діло".

В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Шкіряні каганці

і ремінці для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, лянви по 60 сот., гераля по 1.50 — продає **Роб-тня Римарсько-Ґалянтерійна Н. Б А Р Е Р,** Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519

Театри.

Великий Театр:

Середа 20. X. год. 7.30 веч. „Завтра неділя".

Четвер, 21. X. год. 7.30 веч. „Завтра неділя".

Пятниця, 22. X. год. 7.30 веч. Хор Даша.

Театр Ріжнородностей:

Середа 20. X. год. 7.30 веч. „Жабонька" ком. Г. Запольської.

Четвер 21.X. год. 7.30 веч. „Жабонька".

Пятниця 22.X. г. 7.30 веч. „Жабонька".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

РОГАТИН.
20. X. Шалапут.
21. X. Довбуш.
З Рогатина іде театр до Бережан.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СУДОВА ВИШНЯ:
20. X. Гейша.
21. X. Воскресення.
22. X. Жайворонок.
23. X. Гимн нужди.
24. X. Ніч під Івана Купала.

ГУСАКІВ:
25. X. Хмара.
26. X. Маруся Богуславка.
27. X. Гейша.
28. X. Воскресення.

КІНА.

АПОЛЬО: „Ставка на життя".
АТЛЯНТІК: „Плинне золото" з Іриною Дунне і Доротою Лямур.
ВАНДА: „Останній поганин", „Клопоти спортовця".
ҐРАЖИНА: „Шлях до Ріо".
ЕВРОПА: „Гільтайська трійка".
КАСІНО: „Ескапада" з Марл. Дітріх.
КОПЕРНИК: „Знахор" на осн. повісти Долеги-Мостовича.
МАРУСЕНЬКА: „Весельчак".
МЕТРО: „Під двома прапорами" і кольорові додатки.
МІРАЖ: „Рай" комедія з Патом і Паташоном та Тібором Гальмаєм.
МУЗА: „Місячна соната".
ПАКС: „Додик на фронті".
ПАЛЯС: „Моя панна мама".
РАЙ: „Княжа".
РІЯЛЬТО: „Збунтована".
СВІТ: „Алярм у ночі", „Ню-Йорк-Сан Франціско".
СТИЛЕВЕ: „Малий чародій" і ревія.
ТОН: „Підводний човен ч. 9".
УТІХА: „Забуті лиця" і ревія.
ХИМЕРА: „Трухса".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Вогези" панорама гарних гірських місцевостей.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 20. жовтня 1937.

БЕРЛІН 1.15 Вес. мельодії, 17.00 Концерт солістів, 20.10 Розр. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Форт., 20.30, 21.00 Гумор, 21.30 Нар. пісні, 22.00 Камер. музика, БЕРОМІНСТЕР 20.00, 21.00 „Почтиліон із Льонжімо" оп. Адама, БРНО 19.30, 20.00 „Подорож п. Бручека на місяць" оп. Яначека, БУДАПЕШТ 12.05 Форт. і скр., 19.00 Нар. пісні в супр. циг. орх., 21.50, 22.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ 10.10 Діти співають, 15.15 Для дітей, 17.25, 18.00 Марксові твори, солісти, 19.35, 20.00, 21.00 „Реквієм" Брамса, симф. орх., Росита сопр., Шведі барит., орг., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Муз. всячина, 18.00 Балади Шумана й ін. вдкон. Е. Шіп барит. у супр. форт., КОШИЦІ 18.15 Легка музика, МІЛЯНО 17.40 Танкова муз., 19.40 Легка музика, 21.00, 22.00 „Маскота" оп. Одрана, ПРАГА 14.00 Пісні, 21.00 Шубертові пісні, 21.30 Квартет а.дур Шумана, 22.35 Форт., РАДІО ПАРІ 19.20 Гумор, 21.30, 22.00, 23.00 Концерт авторів композиторів б. комбатантів, РИМ 17.15 Камер. концерт, 20.40, 21.00 Розр. муз., 21.50, 22.00 Віол. рециталь Лівія Бові.

Четвер, 21. жовтня 1937.

БЕРЛІН 17.00 Ліричний концерт на альтівку й орх., 18.00 Весела муз. авд., вок. квартет, 19.10 Давні пісні, давні танки, 20.10, 21.00 Вечір танку, БІЛГОРОД 18.00 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Симф. концерт, БУДАПЕШТ 12.05 Балалайки, 17.00 Циганська орх., 18.10 Опія, 19.20 Сальон. музика, 21.15 Форт. сонати Бетовена у вик. Доганія, ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.25 Італ. музика на скр. і форт., 19.35, 20.00 Концерт хору, 21.10, 22.00 Вок.-муз. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Скрипка КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Концерт солістів, скр. форт., 22.00 Хор, 22.45 Танк. музика, ПРАГА 20.30 Фр. музика, 21.25 Симфонія ч. 1. ц-дур Бетовена, РАДІО ПАРІ 18.00, 19.00 Театр Уяви — Мольєрівський вечір, 20.08 Пісні, 20.15 Форт., РИМ 18.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Покер ді даме" оп. Белінія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 20. жовтня 1937.

6.15—8.00 Раннішня авдиція, 11.15 Для шкіл: „Як то було з льоном" казка М. Коношицької; Нар. пісеньки, 11.40 Симф. марші, Е. Ґріґа, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт мандолін, Гумор на селі та в місті, літер. авд., 13.45 Інформаційна газетка в українській мові, 13.55 Легка музика з гр. пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Ольбрахтові лицарі, Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 „Генрик Мортон Стенлі" авд. для молодших дітей, 16.00 Куток мови, 16.15 Із англ. музики, орх., 16.50, 19.50, 20.55 Гутірка, 17.00 Піхота на новочаснім полі бою, 17.15 „Осінню" концерт: хор, солісти, форт., 17.50 Що це таке мировий суд, 18.00, 18.50 Спортові вістки, 18.10 Органи сольо, гр. пл., 18.20 „Хвилиночку прошу зждати" ревія з муз., 18.30, 18.55 Програма на завтра, 18.35 Для села: Хліб. вістки, В пасіці перед зимою, 19.00 „Каяття моряка", фрагм. із повісти В. Карчевської, 19.20 Пісні Ол. Зажицького в супр. форт., 19.30 Сильветка вістора польських фільософів, 20.00 У погіднім настрою, Концерт орх.; у перерві в год. 20.20 Куток гумору, Лужицькі казки й оповідання, 20.45 Веч. денник, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 Поетична чвертьгодина, 22.00 Орх. концерт, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танкова музика.

Четвер, 21. жовтня 1937.

6.15—8.00 Раннішня авдиція, 11.15 Мисецький танок — муз. поранок для вселюдних шкіл, скрипка, форт., 11.40 Ціа форт., 11.57 Сигнал, 12.03 Орх., Полудн. денник, Гутірка, 13.45 Комунікат Хліб. Палети, 13.50 Легка музика з пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Ольбрахтові лицарі". Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Музичні мандрівки: „Італія" авд. для молоді, 16.15 Орх., 16.50, 19.50 Гутірка, 17.00 Географічний словар, 17.15 Концерт солістів: віол., тенор, 17.50, 18.00, 18.50, 18.55 Спорт, 18.10 Львівський цеаґева, 18.20 Камер. мініятури — сальон. тріо, 18.30 Програма на завтра, 18.35 Авд. для сільської молоді, 18.40 Листи та програми, 19.00 Театр Уяви: „Чесний опадкоємець" Гільберта Кита Честертона, 20.00 Розр. концерт, орх., сопр., барит., 21.30 Авд. присв. Г. Даніловському: відчит, дві пісні, 22.00 Камер. концерт, форт., скр., віол., 22.50 Ост. вістки, 23.00 Із опікерового альбума.

Радіокутик.

РАВАГ ВІДНОВЛЮЄ КУРС НАРОДНІХ ПІСЕНЬ ТА МУЗИКИ.

З початком жовтня відновив Раваг популярні авдиції народніх пісень та домашньої музики. Карл М. Клєр в циклю „Вчимося народніх пісень" зібрав багато пісень з усіх сторін Австрії. Це вже третій з черги курс народніх мельодій.

Одночасно відновлено авдиції з циклю „Вчимося домашньої музики", що будуть надавані кожної суботи в циклі народніх пісень. Цей курс обіймає легкі композиції віденських клясиків. Раз у місяць оба ці курси матимуть спільну авдицію в супроводі орхестри.

Заповідаючи ці цікаві курси, Раваг заохочує радіослухачів до співпраці у ділянці народніх пісень та музики.

Американське радіове товариство НБЦ переводить виміну спікерів з Европою для нав'язання ближчого контакту з радіовими організаціями інших держав. Вперше була заанґажована до Америки п. Ліна Сержіо спікерка італійської короткохвильної вислальної радіостанції.

В австрійському радіовому промислі працює 8.000 робітників і урядовців. Минулого року випродуковано 70.000 апаратів. Половину цієї продукції вивезено за кордон на суму 10 міліонів шилінгів.

Італійський радіовий промисл затруднює 20.000 осіб, в тому числі 400 інженірів і техніків на вищих становищах і 12.000 робітників. Минулого року Італія випродукувала радіового приладдя на 3 міл. лір. Ця сума не обіймає апаратів для війська і торговельного получення, що окремо числять на суму 140 міл. лір.

Симфонічна орхестра Тосканінія почала новий сезон в американському радіо. У склад орхестри ввійшло 90 осіб з 20-ти ріжних національностей. Цю орхестру зорганізувало НБЦ коштом 1.300.000 долярів за сезон. Авдиції почнуться з кінцем жовтня, кожна триватиме 90 хвилин.

2. жовтня відбувся у Парижі IV. конгрес в справі чистоти радіового прийому.

Ходять поголоски, що у Франції в зв'язку з загальною дорожнечою, що в цьому році подорожіє і радіовий абонамент від лямпових апаратів.

В Німеччині в цьому сезоні з великим успіхом переведено заміну старих радіових апаратів, на нові. В минулому році замінено лише 24.000 апаратів. Тепер кількість апаратів сягає за 80.000. Очевидно, в містах така заміна дає кращі наслідки.

В Америці радіо звернуло поважну увагу на розвиток техніки танкової музики. Тепер є велика ріжниця між старим джезом і сучасною вишколеною танковою орхестрою.

БІРЖА.

Львів 19. жовтня 1937.

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·53, 89·10, Доляри американські 5.29·50, 5.27·00, доляри канад. 5.29·50—5.27·00. Фльорени гол. 293·72—292·00, Франки фр. 18·10—17·60, Франки швайцарські 122.25—121·45, Фунти анґл. 26·32—26·16, Гульдени данц. 100·23—99·80, Корони ч. 17·83—16·83, Кор. дан. 117·45—116·60 Кор. норв. 132·23—131·25, Корони шв. 135·73—134·75, Ліри, італ. 23·00—22·40, Марки фінлянд. 11·6.—11·20, Марки нім. 123·00 — 119·.., Шилінги австр. 98·00—97·00, Тель Аві 26·20—25·90, Марки нім. срібні 131·.. — 126·00

Акції.

4 і пів проц. внутр. 55·50, 55·75, 55·75 4 пос. інв. 1 ем. ненот. 2 ем. 59·25, серія 62·00, 5 вадів. 59·00, 4 прем. дол. 39·00, консол. 58·75, 58·50, 58·50, дві ост. др.

Папери.

Банк Польський 107·00 Цукор 35·00 Вугіль 24·50, 24·75, Ліпльоп 52·00, Модзеля 10·00, Островець 25·00, Габербуш 41·50,

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 19. жовтня 1937 р.

1 кг. масла десер. бльок без оп. 2·95 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. в опак. 3·00 зол.
1 кг. масла експ. вкл. в опак. 3·00 зол.
молоко . . . 15—16 сот.
яйця (копа) . . . 4·45 зол.

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

ОПОВІСТКИ.

На розбудову науковоі пристані в Галичі. Виказ І. **Зложили в Соколі-Батьку:** „Сокіл" Станиславів зол. 200, Українське Лікарське Товариство, Львів 50, Д-р Максимонько Л., Львів 20. **Зложили в Центробанку:** „Маслосоюз" Львів 100, „Дністер" — банк, Львів 50, „Суспільний Промисл", Львів 50, „Народня Торговля" Львів 20, „Народня Лічниця", Львів 30, „Карпатія", Львів 10, Д-р Прибитківський Петро, Львів 5. **Зложили в Земельнім Банку:** Земельний Банк, Львів 50. **Зложили в „Промбанку":** „Мота" Львів 10 і пише від себе слідуюче: „Радісмо почином Хв. Старшини С.-Б. закупна і будови пристані в Галичі. Щоб прискорити зреалізування цего великого діла складаємо добровільний датов і кличемо всі українські промислові станиці зложити довільну квоту на розбудову пристані. 1893

Замість квітів на домовину бл. п. д-ра Корчинського і бл. п. д-ра Західного десять золотих на допомогу академічній молоді складає Українське Бюро купна продажі подвижимостей „Трансакція", Львів, Длуґоша 1.

МЕШКАННЯ

ВИНАЙМУ солідним зараз дешево нове трипокоєве повнокомфортове мешкання Тарновського 51, відомість Богуславського 16 господар. 1892 1—2

ОКУЛЬСЬКОГО 8. Три кімнати, кухня, повнокомфортові зараз до винайму. 1-2

ФРОНТОВА, соняшна, умебльована кімната зараз до винайму. Оглядати Кадецька 4, партер ліворуч. 1869 3—3

ДВІ КІМНАТИ і кухня з комфортом до винайму, вул. Куркова 61. 1876 3-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЮ совісного і рутинованого інструктора, найрадше студента прав або фільософії для сина 2. кляси гімназ. Зголошення з поданням умовин слати: Парохіяльний Уряд, Поручин п. Буще коло Бережан. 1885 2—2

РІЖНІ

ДОБРЕ МІСЦЕ для лікаря-українця, опорожнене від 1. XI. 1937 в Устріках Долішних — Ustrzyki Dol. p. i stacja loco Близчі інформації в Філії „Просвіти". 2—3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 96-100

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗА ДУРНО гарний дарунок.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і повзнах . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.